

Jó Pajtás

Gyurcsik Alíz zentai tanuló rajza

Kedves versem

Mindenkinek van legalább egy kedves verse. Még azoknak is, akik különben ritkán olvasnak verseket. Valamilyen élményük vagy emléküik fűződik ahhoz a bizonyos költeményhez. Például magyarórán különleges hangulatot teremtett a felolvasásával, vagy teljesen véletlenül került a kezébe egy kötet, amelyben rábukkant arra a költeményre, ami megérintette a szívét. Ezért indítjuk útjára a fenti című rovatot, amelynek bárki a munkatársa lehet. A feltétel annyi,

hogyan pontosan meg kell nevezni a költőt és a vers címét (ha valaki írásban küldi el a verset, nagyon pontosan, hiba nélkül másolja le), valamint egy-két mondattal indokolja meg, miért választotta, milyen emléke fűződik hozzá. Közismert személyek, írók, költők, újságírók, de pedagógusok és tanulók kedves versét várjuk.

Elsőnek Németh István író kedves versét, valamint a hozzá fűződő gondolatait olvashatjátok.

József Attila

Mama

*Már egy hete csak a mamára
gondolok mindig, meg-megállva.
Nyikorgó kosárral ölében,
ment a padlásra, ment serényen.*

*Én még őszinte ember voltam,
ordítottam, toporzékoltam.
Hagyja a dagadt ruhát másra.
Engem vigyen föl a padlásra.*

*Csak ment és teregetett némán,
nem szidott, nem is nézett énrám
s a ruhák fényesen, suhogva,
keringtek, szálltak a magosba.*

*Nem nyafognék, de most már késő,
most látom, milyen óriás ő –
szürke haja lebben az égen,
kékítőt old az ég vizében.*

1934

Aki ismeri József Attila Mama című versét – aki nem, itt olvashatja –, az tudja, hogy a költő, amikor még kisgyerek volt, ordított, toporzékolt, mert az édesanyja, a mosónő a dagadt ruha helyett nem őt vitte fel oda, ahova vágyott, a padlásra. Régi, fájdalmas emlék. Aztán a kisgyermek férfivá érett, s a mama szürke haja már az égen lebben, a gyerekkori fájdalmas emlék helyébe pedig súlyosabb, elmondhatatlanabb fájdalom költözik. S ebből a fájdalom-ból születik meg a magyar és világirodalom egyik remeke. Ha a kezembe veszem, sajnálom azokat a verskedvelőket, akik a Mamát nem olvashatják az anyanyelvemen. Mert hogy is lehetne elmondani portugál, horvát, arab stb. nyelven azt, miszerint élt valaha egy mosónő, illetve volt valahol valamelyik külvárosban egy mosónő, aki immár az ég vizében oldja a kékítőt? Ez a különleges kegy egy magyar költőnek adatott meg. Ebben részesülhet a Mama mindenkori olvasója.

Németh István

A hét fotója

Miközben ki szódabikarbónával, ki a savanyú káposzta levélével próbálja magából kikúrálni az elmúlt két-három hét ünneplési ártalmait, a világnak sok olyan szöglete van, ahol dúl a háború. A Télapó azonban a harcoló alakulatokat is meglátogatja, főleg ha amerikai csapatokról és természetesen amerikai Télapóról van szó. De hogy a csudába merészkedne el Télapó a rénszarvasok vontatta szánna az Iraki hadszíntérre? Hiszen a békés (és éhes, no meg állig felfegyverzett) polgárok azonnal lelőnék a szarvasokat és paprikást főznének belőlük, Télapó pedig örülhetne, hogy nem kannibálok lakják a vidéket...

Így hát az amerikai Télapó az – amerikai világbékét fegyverrel terjesztő – amerikai katonához amerikai helikopterrel érkezett, s ez a fotó járta be a világot, miközben ti és mi mákos gubát és szaloncukrot majszoltunk...

Népszokások

Farsang

A vízkereszttől húshagyókeddig tartó időszak a farsang időszaka. A farsang hossza a húsvéthoz igazodott. A magyar népdalok gyakran panaszkodnak a farsang „rövid” voltára; a farsang rövid, illetőleg hosszú voltára a balázsoló ének is utal:

Tempo giusto

El-mu-lott a rö-vid far-sang, de mi azt nem bán-juk,
si-ras-sák a lá-nyok
itt-hon-ma-ra-dá-sok,
kik-nek a nagy mé-reg mi-att rán-cos az or-cá-jok.

*

1. Em-lé-kez-zünk Szent Ba-lázs-ról, mert ma va-gyon nap-ja,
mes-ter u-runk a-ka-ra-ta ál-tal ezt mu-tat-ja,
Ó-rö-met e ház-nak, asszony az u-rá-nak,
ne saj-náld a sza-lon-ná-dal, ne-künk jól meg-fi-zess!

2. Elmúlik a hosszú [farsang], de mi ne sirassuk,
majd jövőre, iskolába jobban megtanuljuk.
Sirassák a lányok itthonmaradások,
kiknek a nagy méreg miatt rancos a pofájok!

Bár a táncos vigasságok, maskarázások a farsang egész ideje alatt tarthattak, különösen vidám volt az ún. „farsang farka”, amely szombat estétől húshagyókedd éjfélig tartott. Ma azonban a régi, húshagyókeddre eső szokások közül a legtöbbet farsangvasárnap tartják meg. Régen, „farsang farkán” szinte megállás nélkül folyt a mulatság.

A farsangi ünnepek történetéről többet tudunk, mint más népszokások múltjáról. Itt ugyanis az egyházi és világi hatóságok egy véleményen voltak, sok tilalmi rendelet utal erre. A farsang rendbontással, zajos lármázással járt, tehát a „rossz, tiltandó szokások” közé tartozott, ennek ellenére a farsangi szokásokat a mai napig is szinte változatlan kedvvel üzik.

A farsang legfeltűnőbb vonása a jelmezes-álarcos játék, tánc. A 15. század óta szólnak az adatok a férfi-női ruhacseréről, álarcviselésről, az állatalakoskodásokról.

Feljegyezték, hogy 1525-ben például húshagyókedden álarcosok jelentek meg a királyi udvarban, közöttük elefánt is szerepelt. II. Lajos király is jelmezesen, ördögálarcban vett részt az ünnepségeken.

A 16. századtól említik Cibere és Konc, vagyis a böjti ételek és a húsételek tréfás küzdelmét is. E tréfás küzdelmet sok európai nép megszemélyesítve is előadta, Erdélyben még századunkban is említik a szalmabábokkal eljátszott tréfás viadalt.

Míg egyes európai népeknél a farsangi maskarák nagy tömegben, egyformán öltözve vonulnak fel, felénk jobban kedvelik a kisebb csoportok játékát. Napjainkig leglátványosabb alakoskodás Magyarországon a Mohácson lakó délszlávok (sokácok) csoportos, ún. busójárása. A busók fából faragott álarokban jelennek meg. A busóálarcot eredetileg csak felnőtt, nő férfiak ölthették fel, a legények másfajta

álarcot viseltek. Legkedveltebbek voltak a magyaroknál az állatalakoskodások: medve, ló, kecske és gólya alakjában párbeszédés jeleneteket is előadtak. Pl. a kecskét gazdája vásárra viszi, az alkudozás közben az állat összeesik, majd furulyaszóra feltámad. A gólya a lányokat csipkedni próbálja, a medvét táncoltatják.

Az állatalakoskodáson kívül más figurák is megjelentek a farsangon. Álarcuk – szemben a fából készült busómaszkokkal – többnyire mulandó anyagból, vászonból, rongyból készült. A hagyományos figurák közé tartozik a betyár, a cigány, a menyasszony és vőlegény, kéményseprő, halál, vagy öregember és öregasszony pólyásbabával. Ilyenkor kerülhet színre a tréfás halottas játék vagy lakodalmi játék is.

Parádon például így mesélték el a régi farsangot:

„Farsang három napja. Hát az úgy volt szokásban farsangkor, hogy három napot táncoltak egyfolytában. A fiatalok az ivóba mentek, egy-egy háznál összejöttek, ahol bort mértek vagy közösen vettek italt. És a három napra így biztosítva volt a jókedv. 4-5 legény volt a főrendező, ezek voltak az első legények. Ők vállalták a rendcsinálást, és ők parancsoltak a zenészeknek. Megegett, hogy aki nem volt első legény, parancsolt egy nőt, ebből legtöbb esetben verekedés támadt. Sokszor előkerült az ütleg is, leakasztották a kocsiról a hámfát és még sorolhatnám, de nem tartom célszerűnek, mert már mikor ezt az írást olvassák, nem lesz hámfá.”

„Medvetáncoltatás, farsang a tavasz ünnepe volt. Mert jött a tavasz. Megtáncoltatták a medvét. Egy legényt betekertek szalmakötéllal, és láncon kísérték a farsang harmadik reggelén végig az utcán, táncolva bohóckodott a medve. Volt rá eset, hogy valaki meggyújtotta a szalmát. Ebből többször volt baleset. Ezzel vége volt a farsangnak, és innen már böjtvolt, és tilos volt a tánc húsvétig.”

(Dömötör Tekla:
Néprajz mindenkinek)

Jódal Rózsa Péterrévén

A közelmúltban Péterrévén író-olvasó találkozón mutatták be Jódal Rózsa legújabb könyvét, a Figyellek, világ! című ifjúsági regényét

Ha ti nem is, de szüleitek biztosan emlékeznek a Jó Pajtásban Hadaró Jutka valamikor hétről hétre megjelenő írásaira. Jutka egy kitalált szereplő volt, akivel annyi minden megtörtént: emlékszem, egyszer arról számolt be, hogy megsütötte a kezét, és hogyan segített a tojásfehérje, mint kötötték be a sebet... Franc Feri, a szerelme szinte minden történetében jelen volt.

A találkozón Rab Éva könyvtárosnő mutatta be a közönségnek az írónőt, s visszaemlékezett arra az időszakra, amikor a Jó Pajtásban megjelentek a Hadaró Jutkáról szóló történetek.

Az írónő, aki abban az időben a Jó Pajtás munkatársa volt, nagy szeretettel mesélte, hogyan is kezdte írni ezeket a történeteket:

– 1962. február 26-án jelentkezett először, 1989. január 19-én pedig utoljára, vagyis 27 évig létezett Hadaró Jutka a Jó Pajtásban. Újvidéken bemutatták Benjamin Britten A kis kéményseprő című gyermekoperáját, s a főszerkesztő megkért, hogy írjak a bemutatóról. Úgy írtam meg, mintha egy leányka vetette volna papírra a sorokat. Ő lett később Hadaró Jutka. Tetszett az írásom, s a kollégáim arra kértek, folytassam az újság következő számaiban is. Az olvasóknak is tetszett, azt hitték, tényleg egy lány írja le mindennapi élményeit, problémáit... Levelet írtak Jutkának, kérdéseket tettek föl, tanácsokat adtak, randevúra, moziba hívták, szerelmet vallottak neki. Fokozatosan lett családja, testvérei, osztálytársai. Ötleteket adtak, ő meg arra kért mindenkit, rajzolják le, milyen hajviseletet, ruhákat képzelnek el a számára. Ennek nagy sikere volt, pályázat lett belőle, a diákok szavazhattak is.... Petar Kubičela rajzolta az illusztrációkat, és az ő ötlete nyomán lett Jutka szőke hajú, szeplős leány. Sokáig titkoltuk a szerzőségemet.

Arról is mesélt az írónő, hogy ez egy új regény, melyben Hadaró Jutka újabb kalandjait írta meg, de a régiekből is meghagyott néhányat. 2005-ben, ugyanis megnyerte a (magyarországi) Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Benedek Elek ösztöndíját, amelyet a határon túli magyar írók ösztönzésére írnak ki.

Jutka jellembeli tulajdonságai és külleme azonban nagyjából maradt a régi, s néhány barátjáé (Lali, Céci, Baby, Hajni) is. A szülők jelleme azonban megváltozott. Ráadásul Jutka mindenkihez, illetve a többséghez, és a történetekhez is kritikusabban viszonyul. Innen a cím is: Figyellek, világ!

A regényt már elolvastam (két nap alatt!), és már tudom, mi mindenre figyel oda Jutka: a valófélben lévő szüleinek, legújabb szimpátiájára, István kedvességére... Meghatotta a hozzá írt szerelmes vers. Ő a pattanásos tinilány is kell valakinek...

Az esemény korunkban játszódik. Ezt abból is láthatjuk, hogy Jutka utánozza Nicole Kidman, Angelina Jolie járását, gyűjti a kedvenc színészeit: Brad Pitt, Madonna, Caterina Zeta Jones képeit. Istvánal e-mailezik, chatel, SMS-ezik. Olvassa a Jó Pajtást, s nagyon is odafigyel minden fontos dologra. Ott olvasta Arisztotelész gondolatát: A barátság egy lélek két testben. Meg: Úgy viselkedjünk a barátunkkal, ahogy mi is szeretnénk, hogy viselkedjen velünk szemben.

A könyvből megtudtam, hogyan kerül Jutka édesanyja tiltása ellenére olyan társaságba, ahol isznak, kábítószereznek... Hogyan készülődnek a szilveszterezésre... Hogyan igyekeznek testvéreivel, édesanyjával visszaszerezni édesapjukat... Egy kirándulás alkalmával észreveszi, hogy István már Marinak szedi a hóvirágot... A Jó Pajtásban megjelenik a képe Natalia Oreiróval

összebújva... S, hogy ki is az a Bakos Béci, az ünnepségen legjobban szavaló srác, megtudhatod, ha elolvasod ezt az izgalmas ifjúsági regényt.

A péterrévei diákok közül sokan megvásárolták a művet, majd az írónő dedikálta is.

Ezután került sor a Népkönyvtár irodalmi (főlsősök részére) és a képzőművészeti (alsósok részére) pályázatának eredményhirdetésére.

A rajzpályázat témája: Oh, mi szép is ez a világ. A zsűri, Rab János és Lidija Milosavljević a következő döntést hozta:

Az elsősök és másodikosok csoportjában: 1. Péter Gyöngyi, 2. Albert Éva, 3. Kapornai József.

A harmadikosok és negyedikesek csoportjában: 1. Mucsi Violetta, 2. Fábíán Diana, 3. Kiss Zsófia és Kovács Réka.

A fogalmazási verseny témái az 5., 6. osztály részére: Legviccesebb élményem, Kire hasonlítok? Összevesztem.

A zsűri, Samu Borbála és Kaposi Izabella a következő döntést hozta: 1. helyezett nincs, 2. Takács Enikő, 3. Raffai Imre.

A 7., 8. osztályosok kategóriájában a következő témák közül választhattak a tanulók: Tudok számítógép nélkül is játszani, Mitológiai hősöm, Vágyaim, Viszonzatlan szerelem. 1. Solymosi Laura és Nagy István, 2. Szőnyi Szabolcs és Gallusz Csilla, 3. Miklós Laura.

Aki csak részt vett ezen a pályázaton, könyvtári tagsági könyvecskét kapott a 2008-as évre.

**Koncz Erzsébet
(Rab János fotója)**

A Figyellek, világ! könyvet a Forum Könyvkiadóban, illetve a Forum Shop könyvesboltjaiban lehet megvásárolni. Ára 432 dinár.

Csantavéri Kiscsillag

Utasi Árpi a hétköznapi tükrében

Kevéssel karácsony előtt ért véget a magyarországi RTL Klub Csillag születik tehetségkutató versenye egy ifjú mesemondó csodálatos győzelmével. Utasi Árpi életét továbbra is ez az esemény befolyásolja, hiszen a helyiektől sorra kapja a gratulációkat és fel-feltűnik az újságok oldalain. Ugyanakkor a csantavéri Kiscsillagnak, aki érdekes módon a Magyar Népmese Napján született, mihamarab vissza kell zökkennie a mindennapokba, és visszavedleni egy 12 éves fiú bőrébe, akit vár a sulis és a tanulás.

– Milyen az életed azóta, hogy megnyerted a Csillag születik tehetségkutató versenyt?

– Egy-két dologban megváltozott az életem. Sokan megszólítanak az utcán, gratulálnak, újságírók és tévések jönnek, riportokat készítenek velem. Jó érzés, hogy ennyien figyelnek rám. Amikor beneveztem a Csillag születik versenybe, nem gondoltam volna, hogy ilyen sokan szeretnek. De úgy látszik, megszerettek...

– Mit mondtak a barátaid?

– A barátaimtól is csak dicséreteket kaptam, hogy: Jó voltál! Csak így tovább!, és ott voltak velem az elődöntőn is. Úgy általában véve pozitívak a visszajelzések mindenkitől.

– És a legjobb barátod mit szolt a sikeredhez?

– Mindvégig mellettem állt, biztatott és persze örül a sikeremnek. Nagyon fontosnak tartom ezt. Ha melletted áll egy igaz barát, mint amilyen nekem Patócs Tibor, az többet ér mindennél!

– Mi a helyzet a lányokkal? Felfigyeltek rád?

– Hát így is lehet mondani, de egyelőre nem jött el az ideje a csajozásnak. Első a sulis! Úgy döntöttem, hogy akkor foglalkozom ezzel, amikor befejezem a nyolcadik osztályt, addig nem. Először is be kell pótolnom az elmúlt hetek anyagait. Most írom át a füzeteket, anyukám, illetve a családom sokat segít benne, hogy ezzel időre el tudjak készülni. Azután továbbra is itt az iskola, a tanulás, és a mesemondást is folytatni szeretném.

– Hogy tetszett Budapest? Mi volt a legszébb élményed, amíg ott voltál?

– Szívesen emlékszem vissza az Állatkertre, a Hősök tere. Szép város, tetszett. Kérdezték is, hogy szeretnék-e ott lakni, de nem tudtam válaszolni. Vannak olyan részei, amelyek tetszettek, de Csantavéren is sok dolog van, amit szeretek.

– Történt-e esetleg valamilyen kellemetlen dolog? Mi hiányzott legjobban?

– A rosszat általában elfelejtem, úgyhogy nincs nagyon mit mondanom. A testvéreim és a barátaim hiányoztak a legjobban, meg a megszokott időtöltések. De a többi jó volt!

– Milyen volt találkozni a televízióból ismert emberekkel?

– Jó érzés volt. Kicsit másnyelven képztem el őket, de kellemes csalódás. Szeretném, ha én is olyan híres lehetnék, mint mondjuk Fábry Sándor, és mesemondóként ismernének az emberek. Megmutathatnám a tehetségemet, megismernék a meséket, és persze a népszerűség is vonz egy kicsit.

– A döntőben Szabó Gyulával közösen léptetek fel. Mesélj nekem erről valamit!

– Jó volt vele együtt dolgozni és szerepelni! Az ő házában készültünk a döntőre, három napig gyakoroltunk, és megtanított a légzéstechnikára, amit eddig nem alkalmaztam. Sőt, ilyen típusú mesét sem mondtam még. Tőle is tanultam néhány dolgot.

– Mit csinálsz szabad idődben?

– Szeretek számológépezni, két éve cselgáncsozom, most már az is jól megy. Bár még mindig csak fehér öves vagyok, mert a verseny miatt lemaradtam a cselgáncsvizsgáról, de majd ezt is bepótolom. Télen a barátaimmal főként benti szórakozást keresünk, számítógépes játékokat játszunk, kártyázunk. A nyár is hasonlóan telik, bár többet vagyunk a szabadban, és strandra is járunk.

– Kik a kedvenceid? Film, zene. Melyik a kedvenc italod, színed, tantárgyad...

– Szinte mindenféle zenét szeretek, de leginkább a keményebb műfaj áll hozzám közel, mint a Tankcsapda vagy az Ossian zenéje. A filmek közül is az akciós és a rémfilmek a kedvenceim, de nincs olyan színész, akit különösen kedvelnék. Szeretek olvasni is, de főként a tudományos és a történelmi témák érdekelnek. Szeretem továbbá a fasírtot és a kólát, kedvenc színem a világoskék, kedvenc állataim a kutya és a farkas. A tantárgyak közül a biológiát szeretem legjobban, mert nagyon érdekesnek találom.

– És mi az, ami nem megy?

– Közepes tanuló vagyok, de a matekot nem nagyon szeretem, és annak ellenére, hogy meséket mondok, a versmondás sem megy olyan jól.

– Felkértek, hogy készíts egy meselemez. Erről tudsz már valami közelebbit?

– Még nem szoltak semmit. Valószínűleg a Csillag születikben elhangzott meséket vesszük majd fel, meg persze lesznek új mesék is. Úgyhogy még legalább húsz másik mesét meg kell majd megtanulnom, de egyelőre nem tudom megítélni, mekkora feladat lesz ez.

– Van-e példaképed? Kire szeretnél hasonlítani?

– Hát talán Fábry Sándorra. Elsősorban azért, mert rendes embernek tartom. Nagyon jó kapcsolatban voltunk a verseny alatt, sokat beszélgettünk, segített, tanácsokat adott, és szerintem nagyon jó a humora, velem is mindig viccelődött.

– Milyen terveid vannak a jövőre nézve, mivel szeretnél foglalkozni?

– Mesemondó, színész vagy humorista leszek. Pillanatnyilag ez a tervem, de sok mindent hozhat még a sors. Majd kiderül.

Sztojánovity Livia
(Molnár Edvárd fotói)

Árpi és a kishúga

A rajongóktól kapott számítógéppel

Élőújság az óbecsei Petőfiben

Negyvenöt éves a Figyelő, a Petőfi Sándor iskola diáklapja. Azért gyűltünk össze december 20-án az iskola dísztermében, hogy megünnepeljük mindannyiunk kedvenc lapját. Eljöttek a valamikori igazgatók, Berecz Tamás, Szűcs András, akiknek mindig is a szívügyük volt az iskolaújság. Megjelentek az egykori szerkesztők: Józsa Zsuzsanna, ma a Samu Mihály iskola magyartanárja, Potrebic Tózsér Gabriella, a Sever Đurkic Iskola tanítónője, Rajlsli Tünde, a péterrévei Samu Mihály iskola magyartanárja, s e sorok írója, aki 30 évig a segítségére volt a diákoknak a lapszerkesztésben.

Szűcs Budai Engelbert magyartanár, a lap felelős szerkesztője köszöntötte az egybegyűlteket, majd a nyolcadikos Péter Diana ügyes riporterként faggatott minket a lap múltjáról, lapszerkesztési nehézségekről, az eredményekről, diákújságíró táborokról, akkori rovatokról.

– Mindig is voltak lelkes tanulók, akik szereték az iskolaújságot – kezdtem a mesélésbe –, s valójában Simonyi Mária történelemtanár is volt e lapnak a megálmodója. Kezdetben Kistörténelem címmel látott napvilágot. Első szerkesztői: Kartag Nándor, ma az Újvidéki Televízió szerkesztője, Sípos Tibor, ma ügyvéd, Huszágh (Ludvig) Zsuzsanna nyugdíjas biológianő... Később, mikor már más témájú fogalmazások jelentek meg benne, vette föl a Figyelő nevet. Hogy mit figyelt a Figyelő? Az iskolában történő eseményeket, a versenyeken elért eredményeket, a Jó Pajtás nyelvművelő versenyen díjazott fogalmazásokat, olvasmányélményeket, divatot.

– Hogy merre járt a szerkesztőség?

– A Figyelőt a Radnóti Miklós Önképzőkör tagjai szerkesztették, főleg a kistudósítók, akik hetente küldték az iskolában történő eseményekről a tudósításokat a Jó Pajtásnak, Hét Napnak, az Újvidéki Gyermekrádió, a Budapesti Magyar Rádió, a Miska bácsi levelesládájának. Általában táborozást nyertek a legszorgalmasabbak. Így megtörtént, hogy a Gyermekrádió öt kistudósítót azzal jutalmazott, hogy a budapesti diákújságírók táborába mehettek, ahol az újságírást, lapszerkesztést gyakorolták. Ezenkívül Velencére is eljutottunk, ahol Király Erzsébet, a Magyar Rádió újságírójával együtt oktattak a diákokat az újságírás műfajaira. Jártunk Erdélyben, Szovátán, Medulinban, a Nemzetközi Tudósítótáborban.

– Később, a számítógép megjelenésével könnyebben ment a gépelés, sokszorosítás. Ekkor már magyar és szerb írások mellett angol és német szövegek is bekerültek lapba. Mivel itt

A mostani szerkesztőség

nem volt diáklapok vetélkedője, Magyarországra küldtük újságunkat. Mindig sok dicséretet és elég jó helyezést kaptunk. Legjobban talán Padiás Mihály író, a Magyar Rádió Miska bácsi levelesládája c. műsora egykori szerkesztőjének a véleménye maradt meg emlékezetemben. Szerinte a Figyelő az iskolaélet időszakos színpontjait vetíti elénk, s ezzel a legszínvonalasabb magyarországi diáklapokkal is felvehetné a versenyt. Valójában ezért is küldtük el a pályázatokat. Sok könyvjutalmat, táborozást nyertünk a magyarországi Diákújságírók Egyesületétől, ahova a diáklapunkat küldtük megmérettetésre. Még a DUE Diákrádiós pályázatán is részt vettünk az élőújságon készült hangfelvevételek segítségével készült összeállítással, ahol a hetedik helyezést értünk el. A bírálóbizottság többek között így vélekedett: „A Figyelő riport-összeállítása is azt sugallja, hogy saját maguk örömeire is érdemes tovább folytatni munkájukat.”

Ekkor már új köntösben jelent meg, ugyanis Skrabány Viktor festőművész megtervezte a fedőlapját, melyen az egykori és az új iskola látható egy Füst Milán-idézettel: „Oh jól vigyázz, mert anyád nyelvét bízták rád a századok / S azt meg kell védened.”

Rajlsli Tünde műsorvezetője volt a Figyelő harmincéves évfordulójára szervezett ünnepségnek.

– Nagy élmény volt hallgatni, hogy milyen nagy szeretettel emlékeztek vissza az első szerkesztők – vette át a szót a tanár. Én fogalmazásokat írtam meg szavaltam akkoriban, s most tudtam meg, hogy a könyvjutalmakat, amelyeket kaptam a szaválás terén előző szép eredményeimért, a Figyelőért kapott pénzen vásárolta a tanár. A péterrévei Kisokos diáklap szerkesztésébe én is besegíték.

Potrebic Tózsér Gabriella el is hozta a Jó Pajtás, az Olvasás szépsége versenyének iskolabajnokaként 1980-ban kapott könyvjutalmat. Ő az önképzőkör kiváló szavalója, s egyben a Figyelő főszerkesztője is volt. A lap készítéséről mesélt:

– Az évfordulók az emlékezések pillanatai – mondta –, s nekem a Figyelőről anyomatósokszorosító „csodagép” illata jutott először eszembe. A matricára gépelt szöveg szinte minden oldalát illusztráltuk, utána sokszorosítottuk. Az úgy történt, hogy egy tanuló adogatta a lapokat, egy erősebb, főleg fiú, hajtotta a masinát, a harmadik szedte ki, majd összeraktuk az oldalakat, s végül összekapcsoltuk. A lapban volt Tarka oldal is, ahol rejtvényekkel, érdekes matematikai feladatokkal, fejtörőkkel, keresztrejtvényekkel igyekeztünk megszerettetni az olvasókkal a matematikát. A divatoldalon a tinidivatot mutatták be az ügyes rajzolók.

Józsa Zsuzsanna a tudósító csoport lelkes tagjaként, a Figyelő egykori szerkesztője így mesélt:

– Mindig öröm tölt el, ha ebbe az iskolába jöhettek, hisz olyan sok élmény fűz ide, s gyermekkorom második otthona volt. Tudósításokat, fogalmazásokat írtam annak idején a Figyelőbe. Most tanárként a Figyelő hasonmása ként hoztam létre a Szép Szó diákújságot.

Ezután a karácsonyt idézve karácsonyi gyermekdalokkal mutatkoztak be a kis alsósok, majd szavaltatok, mesék, megzenésített versek következtek.

Bemutakoztak a Figyelő jelenlegi szerkesztői is, szemelvényeket olvastak föl a mostani diáklapból.

Az emlékműsor ritmikai táncokkal fejeződött be.

Koncz Erzsébet

A „csodagép”

Balról jobbra: Rajlsli Tünde, Józsa Zsuzsanna és P. Tózsér Gabriella

Téli idill

Noha a szünidőnek vége, sokan mégis csak most indulnak síelni, szánkózni, telelni. Ilyenkor ugyanis a vendéglátók már jóval olcsóbban kínálják a szállást, étkezést, de a síltek hetijegyének csöppet sem elhanyagolható díjait is csökkentik az üzemeltetők. Érthető, hiszen ilyenkor megcsappan a vendégek száma, s a sípályákon nem kell tartani a keresztülkaszul száguldozó kocsielők hadától, akik a főidényben, azaz a téli szünidőben ellepik a hegyoldalakat. Összeállításunkban néhány elérhető, nem túl távoli és nem (mindig) a legdrágább helyre vezetünk el benneteket, de akinek az ideje vagy a zsebe (olvassd: pénze) nem engedi meg az utazást, látogasson el a Fruška gorára. E sorok írásakor éppen nagy a zsvaj, láрма a domboldalon: gyerekek hada szánkózik a házuk melletti lejtőn. Mire kezetekbe kerül ez a Jó Pajtás, valószínűleg a mostani hónap nyoma sem lesz, de lehet, hogy addigra még nagyobb, friss porhó lepi be a tájat...

Első állomásunk egy hazai (értsd: szerbiai) üdülőhely: a Zlatibor. Nincs messze, jó néhány buszjárat is összeköti Vajdaság nagyobb városaival, és magasabb fekvésű, mint a szintén tőlünk délre, ám valamivel közelebb fekvő Divčibare. A magasabb pedig azt jelenti: valószínűbb, hogy van hó! Itt, a 840 méter magas Zlatiboron, Ljubiš faluban található a Simex üdülő, mely kényelmes ellátással, ízletes és változatos szerbiai ételekkel várja a vendégeket. Zlatibor tájai az év minden szakában kellemes sétákra, barangolásokra adnak lehetőséget, melyekben kifáradva belevethetjük magunkat az üdülőkben működő szaunába, jacuzzi-ba (pezsgőmedencébe), de csocsó, kondigépek és pingpongasztalok is várják a vállalkozó kedvű turistákat. Bővebbet a Zlatiborról, Ljubišről és a vendégházról a <http://www.simex-ljubis.co.yu> címen olvashattok. Persze, a Zlatiboron nem nehéz szállást találni, minden utazási iroda kínálatában vannak zlatibori utak.

A második hely, amit ajánlani tudunk: Szlovénia. Valamikor egy ország voltunk, most már sajnos vízumra is gondolnunk kell, ha a kiváló szlovén síterek: Kranjska gora, Bled-Zarznik, Vogel, Kravac vagy Bovec-Kanin valamelyikét választjuk úti célunknak. Vízum ma már szinte mindenhol kell, aki azonban nagyon elszánt síbolond, annak ez sem jelent majd nehézséget. Mindenesetre, nem árt utazási iroda szervezésében menni, mert így ez az akadály is könnyebben vehető. Szlovénia kis ország ugyan, mégis természeti szépségekben rendkívül gazdag. A teremő bőkezűsége lépten-nyomon ámulatba ejti az ide látogatókat. Szoros közelségben találhatunk itt hegységet, tengerpartot, tavakat szép számmal és számtalan barlangot. Mindezek a természeti csodák építészeti és történelmi emlékek bőséges tárházát körítik, ami kiemelt turisztikai célponttá teszi a Balkán Svájcának is nevezett kis országot (érdekes megnevezés, hiszen ez az ország már nem igazán Balkán). Európának ebben a szegletében az Alpok, a Földközi-tenger, a Karst és Pannónia világa egészségesen keveredik. Szlovénia a karsztok országa, olyannyira, hogy a hasonló mészköves vidékek is erről a területről kapták világszerte a nevüket. Ezernyi mészkőbarlang és -tárna járja át a hegyek mélyét. A hegyek oldalában pedig nagyon sok jó és rendezett sítérp (Szlovéniában a hegymászás és a síelés nemzeti sport, már a jární éppen csak megtanult kisgyerekek bakancsára is sítalpat kötnek és irány a hegyoldal), remek sífelvonó! Kiemeljük az idei tél slágerét, Bovec: ez az egyetlen olyan sítérp

Szlovéniában, ahol a felvonók 2000 méter fölé visznek. Bovec a Trenta völgyben fekszik, innen ered az Isonzó folyó és itt található a több mint 100 m magas Boka vízesés. Magasságának és kiváló mikroklímájának köszönhetően decembertől egészen májusig (néha május végéig) is lehet itt sízni, snowboardozni. Kanin faluból egy négy személyes kabinos felvonó visz fel 1600 m magasra, ahol a felvonó középállomása van, innen szintén a kabinossal tovább mehetünk egészen a csúsig (2300 m). A felvonóból és a pályákról is csodálatos a kilátás a környező hegyekre és sziklákra, felejthetetlen élmény! Itt fenn három üléses és egy csákányos felvonó

van, melyekhez szépen karbantartott 15 km pálya (4 km fekete, 5 km piros és 6 km kék) tartozik. Kiváló mélyhószízi lehetőségek vannak, megfelelő hóviszonyok esetén egészen Kanin faluig, a kabinos völgyállomásáig lemehetünk. A völgy másik oldalán még további két húzólift van könnyű pályákkal. A lejtők egy része hóágyúzott. Amennyiben hat- vagy hétnapos sítérletet váltunk, akkor az két napra a környékbeli sítérpekre is érvényes (Sella Nevea, Tarvisio, Arnoldstein). Bovec ugyanis közel fekszik az olasz-osztrák-szlovén hármas határhoz, és szemmel láthatólag példamutató a határon átnyúló együttműködés is!

Szlovákia sincsen nagyon messze, ott mindig jónak bizonyult a Magas-Tátra, mely az ország leghíresebb sírégiója. A Magas-Tátra az egyetlen hegyi láncszem a Kaukázusok és az Alpok között, a Kárpátok legészakibb és egyben legmagasabb hegysége. Csodálatos hegyei, jó levegője, szép erdői régóta vonzzák a síelőket. A gerincből kiemelkedik a négy legvonzóbb, legjelentősebb és legmagasabb csúcs: a Krivány (2494 m), a Konciszta (2535 m), a Gerlachfalvi-csúcs (2655 m) és a Lomnici-csúcs (2632 m). Leghosszabb pályája 4600 m. Teljes területe nemzeti parkot képez mintegy 100 tóval és rengeteg erdővel. Ami viszont itt könnyen megtörténhet: szlovák helyett főleg magyar beszédet fogtok mindenfelől hallani, mint augusztusban a horvát tengerparton...

A régió ide tartozó síterei: Smokovec (800–1480 m); Podbanske (830–939 m); A Csorba-tó/Strabske Pleso (legmagasabban fekvő sítérület a Tátrában); Tatranska Lomnica (785–2632 m); Tatranska Javorina.

Jahorina tőlünk egy kicsit nyugatabbra, Boszniában van, a főváros, Szarajevo közvetlen közelében. Itt tartották 1984-ben a téli olimpiai játékokat. Azóta sajnos volt egy háború, pont erről a hegyről lőtték a fővárost több hónapon át, mára azonban (úgy, bosnyák módra) a helyükre kerültek a dolgok. A Dinári-hegységhez tartozó Jahorina legmagasabb csúcsa az 1916 méter magas Ogorjelica, a sítérek zöme azonban ennél (sajnos) jóval alacsonyabban van, így enyhe tél esetén megeshet, hogy füves legelőket találunk a sítályák helyén. Ennek az ellenkezője is megtörténhet: néha bizony 2-3 méteres hó borítja be a tájat... Az olimpiai síközpontban mely a Rajska dolina (Paradicsomi völgy) lankán terül el 20 kilométer rendezett sítálya várja a (főleg laposabb zsebű hazánk fiából álló) kalandra vágyó sízőket. No meg 14 sífelvonó, melyeket azonban a „vozi bolán” mentalitású helybeli kezelők saját belátásuk szerint kapcsolnak be vagy ki. Boszniai származású barátom azonban (vajon miért?) továbbra is a Jahorinára esküszik...

Keleti szomszédainknál, Romániában is van néhány jó sítérek. Ezek közül kiemelkedik Brassó-Pojána, melyet a jövő síparadicsomának is neveznek. Ahogy Románia fejlődik, nem is csodálkoznánk azon, ha ez a síparadicsom is nagyot fejlődne a közeljövőben!

A Brassótól 13, Bukaresttől 186 km-re található Brassó-Pojána (Poiana Brasov). Pojánába tömegközlekedési eszközökkel is eljuthatunk, ugyanis a brassói vasútállomástól rendszeresen indulnak turistabuszok a síközpontba. A központ 12 jól karbantartott, kivilágított, különböző nehézségű sítályáival (3 piros, 4 kék, 3 fekete), szlalom-, illetve sifutópályájával várja a síelni vágyókat 1050–1800 méter tengerszint feletti magasságban. A snowboardosoknak is ideális terepet nyújt a számukra fenntartott, 3 különböző nehézségű pálya (milyen okos dolog: nem keverni őket a síelőkkel!). A lejtők hossza 300–3821 méterig terjed, míg az összesen 15 kilométernyi pályákhoz a feljutást 11 lift biztosítja az óránként mintegy 7 ezer síelő számára.

Az igazi persze Kaprun, Zell am See-nél, Ausztriában, ehhez azonban már sok pénz kell. A Hohe Tauern lábánál fekvő festői falu egész évben síelési lehetőséget kínál a Kitzsteinhorn-gleccseren (3203 m). Ideális célpont a napimádók, a túrázni vágyók és a síelést kedvelők számára. Ebben a magasságban már nem árt a Nappal vigyázni! Egy ismerős pár ott járt néhány évvel ezelőtt, s míg az asszonyka jókat sétálgatott és közben gondosan kente arcát a legerősebb napvédő krémmel, párja a sítérepeket fedezte föl, s közben észre sem vette, mennyire leégett. Másnap pedig rétegekben hámozták le arcáról azt, ami tegnapelőtt még bőr volt... Amúgy, ez valóban a legfantasztikusabb sítérek Európában, és itt mindig van hó! A faluban pedig a szállodák medencéivel, szaunáival, az éttermek meg helyi specialitásokkal és nemzetközi finomságokkal kényeztetik a síelésbe, snowboardozásba befáradt vendégeket. Legalább egyszer az életben ki kell próbálni!

Zuhatagok óriásai

Napjaink embere éppoly megbabonázva, borzongással vegyes csodálattal szemléli a természet erőt, mint évezredekkel ezelőtt ősei. Órákat ülünk csendesen szemlélődve egy szelíd folyó partján, hallgatjuk a hegyi patakok zúgását, a tenger morajlását, ám egy-egy vízesés fenséges szépsége mindegyiknél jobban rabul ejt bennünket.

A pleisztocén korszak utolsó jeges szakaszában az észak-amerikai Nagy-tavak vidékét vastag jégtakaró borította. Az oda-vissza mozgó jégtömeg viszonylag sekély, de hatalmas kiterjedésű medencéket gyalult ki a földfelszínből. Ezek a mélyedések a jég végleges visszavonulását követően olvadékvizekkel teltek meg. Így született, három társa mellett, az Erie- és az Ontario-tó. A két tó között kilencvenkilenc méter a szintkülönbség, és víztömegüket, mindössze ötvenkilenc kilométeres hosszúságban, a Niagara folyó köti össze. A folyó esése a kezdeti húsz kilométeren alig négy méter. Néhány zúgó után azonban a víz időnként eléri a negyven-hatvan kilométeres óránkénti sebességet, majd egy hatvan méter magas „lépcsőről” óriás vízesésként hullik alá.

A kőzetek, amelyek fölött a víz lezúdul, sokkal idősebbek a vízesésnél. Még a földtörténeti ókor kezdete körül homokkövek és később palákká váló anyagok rakódtak le az akkor még itt hullámzó tengerben. Ezekre a tengerfenéken felhalmozódó üledékekre később, mintegy négyszázhuszmillió éve mészkő és dolomit települt. A vízesés végül is annak köszönheti létét, hogy a kemény fedőkőzetek alól az erózió fokról fokra kimarta a puhább palákat és homokköveket, így a mészkő- és dolomittfedő alátámasztás híján leomlott.

A **Niagara** őse körülbelül tizenegyezer évvel ezelőtt keletkezett, azóta a zuhatag pereme mintegy tizenkét kilométert hátrált. Az omlások jól szemügyre vehetők az Egyesült Államok területén lévő úgynevezett Amerikai-vízesésnél. Igaz, ez az oldal magasabb (ötvenkét méter), de a víz csak alig huszonöt métert esik „szabadon”. A mintegy háromszáz méter széles folyószakaszon a vízmennyiség alig hat százaléka zúdul le. A kanadai oldalon (a két vízesésszakaszt a Kecske-sziget választja el egymástól) a háromszáz méter széles, negyvenöt méter magas Patkó alatt a víz mintegy harminc méter mély üstöt vájt a mederbe.

A zuhatag után a folyó szurdokban folytatja útját. A vízesés roppant energiáját vízerőmű hasznosítja, ezért az áramló víz felét a turbinákhoz terelik. A Niagara meglehetősen változó vízhozama átlagosan hatezer köbméter másodpercenként. Olyan évek is akadtak, amikor az Amerikai-vízesés csaknem szárazon maradt. Ha viszont az Erie-tóból kiáramló felhasadozott jég eldugaszolja a Niagara folyót, az amerikai oldal vize befagy.

A Niagarát amely az irokéz indiánok nyelvén szorost jelent, az 1600-as évek elején látták először európaiak, valószínűleg franciák. Azóta mind az Egyesült Államok, mint Kanada leglátogatottabb természeti látványosságává vált, évente csaknem tizenötmillióan(!) keresik fel. Különösen kedvelt

A Niagara-vízesés hatvan méter magából zúdul alá

célpontja a nászutasoknak. A turistápar ezt a felfokozott érdeklődést temérdek hotellel, motellel, fényjátékkal, kilátótornyokkal és hajókkal maximálisan ki is szolgálja.

Szintén az Egyesült Államok híres zuhatagjai között tartják számon a hasonló nevű nemzeti park látványosságai közé tartozó **Yosemite**-vízesést Kaliforniában. A Sierra Nevada gránitfelszínéről kis patakként hull alá egy hatalmas, gleccserek és folyóvizek formálta völgybe. A zuhatag teljes magassága 739 méter. Három, egykori jégár által kifaragott sziklalépcsőn zuhog a mélybe. Ezek közül a felső vízesésszakasz 425 méter magas, és vize a Merced folyóba ömlik. A meredek falú gránitsziklával övezett Yosemite-völgyet más vízesések is díszítik. A Menyasszony-fátyol, a Nevada és a Vernal-zuhatagok ugyan kisebbek, de szépségük vetekszik nagyobb társukéval.

Az amerikai kontinens déli részének óriása az **Iguazu** (vagy spanyolul **Iguazú**) az argentin–brazil határ díszé. A határt némi viták után csak 1903-ban rögzítették, és ennek értelmében Argentínának jutott a zuhatag többsége, ahonnan szó szerint testközelből figyelhető a lezúduló roppant víztömeg. Brazíliának viszont maradt a látvány, ugyanis a brazil oldalról felejthetetlen panoráma nyílik az egész vízesésre. A kerekén kétszázhetven kisebb-nagyobb zuhatagból álló világcsodát már az 1500-as évek közepén „felfedezte” néhány spanyol. Ők Szent Mária-vízesésnek nevezték el, de mivel a vidéken nem bukkantak aranyra, ott is hagyták ezt a számukra érdektelenné vált helyet. Csak jó száz évvel később jutott ideig néhány jezsuita szerzetes, ám ők inkább a környéken élő indiánokat akarták megtéríteni, minthogy a térség feltérképezésére adják a fejüket (sokkal később itt forgatták a nálunk is jól ismert Misszió című filmet). A megtérítendő guaráni indiánok a vízesés névadói: nyelvükön „y” azt jelenti víz, a „guasú” pedig azt, hogy nagy. Ugyanezt a nevet viseli a folyó, amely a vízesésektől húsz kilométerre a nála is hatalmasabb Paranába ömlik. Éppen a Paraná völgyében mintegy kétszáz ezer éve bekövetkezett hatalmas szerkezeti törés készítette az Iguazút arra, hogy „átugorjon” az egymásra rakódott bazaltláva rétegeken.

A vízesés leglátványosabb része kétségkívül az Ördögtorok U alakú, százötven méter széles, hétszáz méter hosszú katlana, ahol kerekén hetven méter magasságból hullik alá a zuhatag legnagyobb víztömege. Az Iguazú „energiáját” ugyan csak a turizmus használja ki, ám befogadó folyóján, a Paranán brazil–paraguayai együttműködésben épült fel a világ legnagyobb teljesítményű vízerőműve, az Itaipú.

A három lépcsőből álló kaliforniai Yosemite-vízesés

A legendás Iguazú vízesés argentin oldala

979 méter magasból zúdul alá az Angel vize

Aligha kétséges, hogy a legkalandosabb történet a venezuelai **Angel**-vizesés „felfedezése”. Valójában nem kellett felfedezni, hiszen a vidéken élő pemón indiánok már ósidők óta ismerték, tisztelték és félték az általuk Kerepakupai Merúnak nevezett zuhatagot. Sámánjaik óva intették őket, hogy akár csak rápillantsanak, hiszen a vízfüggöny mögött rejtőznek a leggonoszabb szellemek. Fehér ember 1933-ig nem is látta, akkor viszont egy amerikai bozótpilóta, Jimmy Angel repülőgéppel aranylő helyet keresve pillantotta meg az óriási táblahegyek, a környezetből akár ezer méter magasra is kiemelkedő tepuik felett repülve.

Ezeket a hegyeket több százmillió éves homokkőből formálta és alakította ki a vízerózió. Angel „egy mérföld magas” (körülbelül 1600 méteres) vizeséről beszélt ismerőseinek. Később, 1937-ben több társával visszatért, és kis géppel le is szállt a zuhatagot tápláló Auyan-tepui felszínén. Gépük megrongálódott, ezért gyalogszerrel tértek vissza a civilizációba. A felfedezés jutalmaként barátai róla nevezték el a vizesést.

A spanyolul Salto Angelnek nevezett zuhatagot csak 1949-ben mérték meg, és 979 méteres magasságával (ebből 807 méter megszakítatlan) hivatalosan is világrekorderré vált. Az év minden szakában lehulló bőséges csapadék az Auyan-tepui hétszáz négyzetkilométeres felszínén gyűlik össze, és állandó vízutánpótlása a zuhatagnak.

Az Angel nem olyan felkapott turistalátványosság, mint említett társai. Kizárólag motoros indián facsónakokon, mintegy négyórás utazással érhető el Canaima falucskából. Környékén csupán néhány kis indián közösség él, nincsenek szállodák és éttermek, csak az őserdő és néhány függőágy azoknak, akik az éjszakát is a szabadban akarják tölteni. Nem csoda, hogy naponta csak harminc-negyven turista zárandokol a vizeséshez.

Afrika legendás zuhataga, a **Viktória** (nemrég részletesebben írtunk róla) ugyancsak két állam, Zimbabwe és Zambia határán zúdul alá. Az őslakosok mennydörgő füstölgésnek (vagy gőzölgésnek) nevezték el, közismert nevét viszont Viktória angol királynőről kapta 1855-ben európai felfedezőjétől, a brit David Livingstone-tól. Füst és gőz ugyan nem burkolja a vizesést, de a száz méter magasból aláhulló Zambezi fölé nedves időszakban akár kétszáz-háromszáz méter magas permetfelhő emelkedik. Ezerhétszáz méteres hosszával esős időszakban ez a Föld legszelesebb összefüggő vízfüggőnye, amelyben percenként ötszázmillió liter víz hullik a mélybe. Száraz évszakban viszont a vizesés átmenetileg több önálló ágra szakadó zuhataggá válik.

A Kék-Nílus négyszáz méter széles, sok ágra szakadó vízfüggőnye

A hömpölygő áradat hatalmas ereje ebben a negyven-száz méter széles, két kilométer hosszú szurdokvölgyben folytatja útját, ahol a bazalttákaróra rátelepült homokkővet már régen lepusztította. A Viktória-vizesés egészen másként hátrál, mint a Niagara. Folyásirányban lefelé, igen rövid távolságon belül, a törésvonalak mentén még öt régebbi szurdokszakasz jelöli ki a hajdan létrejött őszuhatagok helyét.

A nagy vizesések közül kevésbé ismert, ám igen látványos a **Kék-Nílus** zuhataga Etiópiában. A helyiek Tis Isatnak, vagyis füstölgő tűznek nevezik a kerekén negyvenöt méter magas, sok ágra szakadó, összességében négyszáz méter széles zuhatagsorozatot. Vízét az ezernyolcszáz méter magasan fekvő Tana-tóból eredő Kék-Nílusból kapja. A Kék-Nílus forrásvidékéről csak a 19. században érkeztek Európába megbízható leírások. Ptolemaiosz viszont már Kr. e. az első évszázadban viszonylag pontos leírást adott a folyó eredetéről, sőt a zuhatagokat is megemlítette. Ismereteit valószínűleg arab kereskedőktől szerezte be.

A zuhatagot tápláló víz hozama nagyon változó, a nedves időszakban akár az ötszöröse is nőhet. A folyó a zuhatag után alig néhány kilométerre kezdi meg kacsaringós útját az Etióp-magasföldet borító bazalttákaróba vajt hosszú kanyonjában.

Európa legmagasabbról lehalló vizeséseinek zöme a magashegységekben található. Kivétel a norvégiai Vøringfoss (vöringfosznak ejtendő), amely a Skandináv-hegység részét alkotó Hardangervidda ezer-ezerhat száz méter magas, hullámos fennsíkjáró egy szerkezeti törés mentén zúdul alá száznegyvenöt méteres mélységbe.

Izland ugyancsak bővelkedik vizesésekben. Közöttük nem a legmagasabb ugyan, de a leglátogatottabb a meglehetősen rövid Hvítá- (Fehér-) folyó zuhataga, a **Gullfoss**, az Arany-vizesés. A főként gleccserolvadékból táplálkozó vize két lépcsőben mintegy harmincöt métert zuhant egy önmaga által a bazaltba vajt, mindössze húsz-harminc méter széles szurdokba.

N. G.

A Viktória-vizesés Zambia és Zimbabwe határán

Kétlépcsős vizesés az izlandi Gullfoss

Tóth-Máthé Miklós

Öt kenyér és két hal

Jézus tekintete végigsugárzott a sokaságon, mely szétterülve a hegyen, körülfogta őt. Nézte az éhüket csillapító embereket, akik hallgatagon, vagy éppen két harapás között szót váltva, nevetgélve ettek, miként a pihenni leült zárandokok. A tanítványok egyre csak hordták a kenyeret meg a halat, kínálták sorba mindegyiknek, sokan már háromszor is vettek, mintha el akarnák magukban raktározni a szűkösebb napokra.

Berekiás, a halász és Hebron, a fazekas egymás mellett ültek. Már nem ettek, lábukat elégedetten nyújtották ki, rajtuk a jólakottság ernyesztő zsibbadtsága. Hebron szeme le-lecsukódott, talán szendergett is keveset, amikor Berekiás hirtelen megbökte. Kinyitotta a szemét, bosszúsán nézett a másikra.

– Mit akarsz? – kérdezte és ásított, ezzel is jelezve, hogy ő inkább aludni szeretne most, nem beszélgetni, ha Berekiásnak ahhoz volna kedve.

– Odanézz... – mutatott előre izgatottan Berekiás –, most szedik össze a kenyerek maradékát. Már a tizenkettedik kosárral!

– Jól teszik... – morogta egykedvűen Hebron –, nem szabad, hogy kárba vesszen egyetlen darab sem.

– Hebron, barátom... – meredt rá Berekiás –, ébredj fel, ha alszol! Még mindig nem érted? Öt kenyér volt és két hal és nézz körül, hányan laktunk jól belőle. És, hogy megelégedtünk, mennyi maradt. A Názáreti csodát tett. Bizony, hogy próféta ő.

– Meglehet... – mondta Hebron és újra le akarta csukni a szemét, de Berekiás nem engedte. Egész közel hajolt hozzá És úgy mondta tagoltan, minden szónak nyomtétot adva.

– Ha ezt tette a kenyérral, meg a hallal, úgy mással is megteheti.

– Mással... – Hebron felült, bambán bámult a másikra. – Hogy értelmezzem a szavaidat, Berekiás?

Berekiás apró, ravasz szeme összehúzódott, arcára széles mosoly terült. Majd két ujjával megcsípte Hebron köntösét.

– Hány köntösöd van Hebron?

– Hát... ez a viseltes... Meg otthon egy tisztább...

– Na látod, én sem mondhatok többet... És sarud?

Hieronymus Bosch (1450–1516): Kánai menyegző

Hebron ormótlan, repedezett sarujára nézett, aztán maga alá húzta, minta röstellné.

– Ne röstellj, barátom – mondta Berekiás –, hiszen az enyém se különb. És nekem sincs több, mint ez az egy pár. De lehetne akár tíz pár is, meg köntösből is ugyanannyi. Meg házunk is, akár három. És ehethnék arany tálból...

– Mit zagyválsz itt össze-vissza? – fakadt ki Hebron dühösen. – Csak jártatod a szád fölöslegesen. Nem vagyunk mi gazdagok, hogy ez lehetséges legyen...

– Még nem vagyunk... – mondta Berekiás –, de azok lehetnének. Ha ez a próféta lenne a királyunk, úgy minket is gazdaggá tehetne. Aki öt kenyérből és két halból ennyi embert megelégit, úgy csodát tehetne egyébbel is.

Ekkor már többen is közelebb húzódtak hozzájuk, bólogatva hallgatták Berekiást.

– Úgy igaz – mondta Eliud, a vízhordó –, nagy hatalma van... Azt mondom én is, tegyük királlyá és kérjük cserébe, hogy adjon nekünk gazdagságot...

– Bölcsen szólottatok – helyeselt Gazzám, a birkapásztor. – Menjünk, győzzük meg erről a népet...

És fölkerelkedtek és körbejárták a sokaságot, hogy meggyőzzék erről. És az emberek örültek a lehetőségnek, hogy gazdaggá lehetnek, mert a próféta majd megsokasítja javaikat, mint tette az öt kenyérral és a két hallal.

Aztán, mint hömpölygő áradat megindultak Jézus felé.

A tanítványok megrettenve figyelték ezt, nem tudták mire vélni, de Jézus felémelt kézzel nyugalomra intette őket. És amikor a sokaság a közelébe tódult kivált közülük Berekiás, a halász, térdre esett és így szólt:

– Rabbóni – mondta –, nagy dolgot cselekedtél, hogy megvendégeltél ennyi embert mindössze öt kenyérből és két halból. Dehát ettől mi még szegények és nyomorultak maradtunk. Csak az éhünk csillapodott kissé.

– Igen, az éhetek... – mondta Jézus és szelíd szomorúsággal nézett a halászra.
– Mit akarnál még jó ember?

– Azt, hogy légy királyunkká, óh rabbóni – kiáltotta Berekiás –, és vedd el nyomorúságunkat is!

Intett, mire a sokaság térdre borult és egy emberként kiáltotta utána ezt.

– Nézd – rántotta szét ekkor a köntösét Berekiás –, milyen viseltes, milyen kopott. Adj nekem új köntösöket és a feleségemnek, a gyermekeimnek is új ruhákat. A házam kicsi és szűk, tedd nagyobbá, díszesebbé, óh szent próféta. És mert halász vagyok, tedd, hogy fogjak sokszor annyi halat, mint eddig.

– Hallgasd meg az én kérésem is – csúszott közelebb Hebron –, mert én szegényebb vagyok Berekiásnál is. A kezem eldurvult már az agyag gyúrásában, a derekam fáj a görnyedéstől és kisebesedik a lábam a sok talpalástól, míg néhány korszót el tudok adni. Hátralévő éveimet aranyozd be kissé, hogy gondtalanul élhessek, mint a gazdagok.

– Akkor mit mondjak én – kiáltotta Eliud –, a vízfordónál nincs nyomorultabb. Még a kutyákat is irigylem olykor, akik teher nélkül szaladgálnak.

Az emberek egymás szavába vágva kiáltottak, kérve Jézust, hogy legyen királyukká és tegye gazdaggá őket.

„Adj ruhákat, lakhassunk jól naponta, bor is kerüljön!”

„Agyagtáliból ettem eddig, egyem ezen-tül ezüstből, mint a gazdagok!”

„Tíz birkám van, legyen tízszer annyi!”

„Új házat adj a régi helyett, erős kövekből, díszeset!”

„A szőlőm teremjen ötször egy évben, a borom édes legyen, mint a nektár!”

És így tovább, őrzöngve kiáltottál kívánságaikat a mozdulatlanul álló Jézus felé. Arcukat kiszínesítette az elképzelt gazdagság, gondolatban távol kerültek mindattól, ami valóságos és ami otthon körülfogta őket.

– Óh, nagy király – kiáltották – tekints reánk, nyomorultakra, vedd el szegénységünket és mi hódolunk neked!

Jézus szemében ekkor a harag fénye villant és abban a pillanatban szél sepegt végig a hegyen. Majd fekete felhők tödültek össze, megdördült az ég és zuhogni kezdett az eső. Az emberek megpróbáltak védett helyekre menekülni, vagy csak köntösüket húzták fejükre a csapkodó viharban és egymáshoz szorultak, mint a védtelen birkák.

És amikor ismét kisütött a nap, már hiába keresték Jézust és az ő tanítványait, nem látták őket. Csak a tizenkét kosarat, bennük az átázott kenyéradarabokkal.

Gárdonyi Géza

A tűz

Szeretem a tüzet nézni. A tűz örök rejtelem és jóleső melegség. Aki a tüzet nézi, annak a lelke megcsöndesül; valami édes félálom szállja meg – édes félálom: nyugalom.

A tűzben történetek vannak. Mesehangú és mesének illő színes történetek, amiknek se eleje, se vége nincsen, hanem minden rend nélkül egybefolyik egyik a másikkal. Az ember nem tudja, valóban megtörténtek-e, vagy csak álmodja őket.

De ilyenkor mindegy is az. A lángok játszanak a tűzben. A gondolatok játszanak az ember elméjében. Rend nélkül való színes gondolatok – mint ahogy a lángocskák is rend nélkül jelennek meg és tűnnek el. A tűz eleinte rostogva ég, aztán halk mormogással, szisztergéssel, susogással, végül vörösen izzó parázs az egész, kezdetben tündöklő aranykupac, később tündöklő vörösréz. A tűz ilyenkor végtelen mélynek látszik. Az apró lángok föllebbenek a semmiből; táncolnak a parázs fölött; és eltűnnek a semmibe, mintha egy láthatatlan kéz söpörné le őket a parázsról.

A hosszú téli esteken elüldögélek néha a nyitott ajtajú kályha előtt. Nem valami drága kályha, csak afféle cserépalakotmány, amilyen a falusi tanítóknál szokott lenni. De nekem mégis jó és eléggé szép is. Mikor már túl vagyok a dolgaimon, odavonom a karosszékemet a tűz elé. Csak szalmából van ez a karosszék, de nekem jó ez, szép is.

Kívül, a havas faluban csönd van és csönd van idebent is. A téli estnek álommal áthatott csöndessége ez. A kályha száján félig nyílt legyező alakjában áramlik ki a vörös fényesség, s a tűznek meleg lehelete.

A macskám is itt van a lábamnál. Úgy szereti a tüzet, mint én. Összeguborodva fekszik a padlón, a lábaim előtt, s mindig úgy tesz, mintha aludnék. Pedig sohasem alszik. Csak hunyorog. Néha fon. Ez az ő éneke. Mikor így fonva rám néz, nekem énekel. Mikor a tűzbe merengve dorombol, akkor a maga kedvére fon. Egyhangú, de mégis kedves melódia az ő dorombolása, a megelégedésnek, s maga jólérzésének melódiája. A tücsök ciripelése is csak egy hangnak a folytonos ismétlése. A béka sem ümmög több hangot egynél, de az az egy hang a boldogság hangja; – soha nem unalmas és nem fárasztó, mint az emberi hangversenyek.

Így tudom én mindig hallgatni ennek a szelíd kis házi tigrisnek a fonását. Milyen boldog és elégedett tud ez lenni egy kis kályhatűztől. Épp úgy gyönyörködik az aranyló parázsban, mint

én, és ilyenkor bizonyára neki is mindenféle gondolatok meg történetek délibábjátéka vonul át az elméjén. Az ő történetei bizonyosan vadástörténetek. A tavaszra meg a nyárra is gondolhat olykor. A tavaszra, mikor a verőfényben elnyújtózkodva melengeti az ő rozsdaszínű selymes bundácskáját, miközben mind a négy fehér lábát elnyújtja és jóízűeket álmodik. De a virágokat is szereti. A nyáron sokszor láttam, milyen kedvvel lépked a violák meg a rezedák között, és hogyan szaglálja meg-megállva hol az egyiket, hol a másikat, s ilyenkor félig lehunyja a szemeit. Így élvezik a virág illatát a lányok is.

De most nincs virág és nincsen napsugár. A kályha verőfénye az egyedüli, ami emlékeztet a nyárra. Azonban nekünk ez is elég. A boldogság békéje van a szívünkben.

Mi a boldogság?

Mikor a vágyak pihennek. Mikor az ember nem gondol a holnapra, csak bámulja a paraszt félálmos nyugovással, s lelke úgy leng a múltak fölött, mint tó fölött a madár.

Ahogy így a kályha langyos melegáramlatában üldögélve nézem az örökszép paraszt, arra gondolok, hogy miért nincs itt még egy karosszék és miért nem ül abban még egy valaki, akinek a kezére rátehetném szelíden és gyöngéden a kezemet és aki a fejét a vállamra hajtaná.

A csöndnek szárnyatlan óráiban megjelenik néha előttem ez a gondolat és tündérorcával mosolyog reám. De én szomorúan nézem őt vissza.

Mert az egyedülvalóság nem is nézhet másképpen, mint szomorúan. Az egyedülvalóságnak hosszú az árnyéka. Az egyedülvalóságnak árnyéka az a gondolat, hogy nem fogunk soha az életben találkozni azzal, akivel álmainkban mindig találkozunk.

Ez az árnyék engemet se hagy el. De hogy is gondolhassam, hogy van a világon valaki, aki reám vár és ide mellém, ebbe a szegény kis szobába belekíváncolozik. Ha volna olyan valaki, az már rám nézett volna és nyújtotta volna nekem a kezét. Azt mondta volna:

– A szobád nem szegény, mert te is benne vagy –; és nem kicsiny, mert én elférek a szívedben is.

A parázsra hamu kezd borulni. Homály homályra száll a szobában. Úgy érzem, mintha én is elmúlóban volnék: így, amint ülök belemúló árnyék az árnyékba; pusztá értéktelen árnyék, amit a tűz véletlen vak okból jelenített meg, s amely épp úgy véletlen vak okból enyészik és múlik bele a sötétségbe.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10							★	★
11					★	12	13	14
15			★	16	17	★	18	
	★	19	20			21	★	22
	★	23					24	★
25	26		★		★	★	27	28
29		★	30	★	31	32	★	33
34							★	35

- Tetszik magának a Hattyúk tava?

- ...

A választ a rejtvényben keresd!

Vízszintes sorok: 1. A poén első része (folytatás a függőleges 9. sorban), 10. Női név, 11. Kis Anna, 12. Csavar, 15. Farmermárka, 16. Mister, 18. Sütemény, 19. A szike a munkaeszköze, 22. Német előljáró, 23. Zsörtőlődő természetű, 25. A kemence és a fal közötti szűk hely, 27. Katolikus istentisztelet, 29. Idős, röviden, 31. Igekötő, 33. Végtelen mámor, 35. Mátka.

Függőleges sorok: 2. Egy, németül, 3. Olasz város, 4. Nem kevés, 5. Mocsarakban keletkezett szilárd halom, 6. Igevégződés, 7. Emelet, horvátul, 8. Ünnepeyes ígélet, 10. A poén befejező része (folytatás a vízszintes 34. sorban), 13. Étkezem, 14. Női név, 20. Betű kiejtve, 21. Salamon Béla, 24. Nem érdes, 26. Német férfinév (ék. f.), 28. Vizes talaj, 30. Lekvár, 31. Házórző, 32. Elba közepe.

Betűrejtvények

1 TON
M 2 G P
Π O 3 T ISZ
E 4 LY
G

Skandináv rejtvény (1.)

Ebben a rejtvényben olyan fogalmakat kell megfejtenetek, amelyek a vízkeresztől hamvazószerdáig tartó időszakhoz kapcsolódnak.

	FELVÁGOTT	TAN-INTÉZMÉNY	MONO-TÓNIA	KÜSZÓ-NÖVÉNY	1051	NEM FÖLÉ	KIS LÁSZLÓ
	FRANCIA-ORSZÁG	RÁADÁS	RANG-JELZŐ	GERGELY MÁRTA		URÁN	
	PANASZT TESZ					TETŐ-FEDŐ	
	KERÉK KENYÉR (ÉK. H.)		50	BELGRÁDI HETILAP		ERDÉLYI SZÉL	
				LÓ LABÁN VAN (ÉK. H.)		SZAMÁR-BESZÉD	
BŐR	GAUSS	VÁG HALPETE	OPUS	MEGBÍZ-HATATLAN	IGE-KÖTŐ	GRAMM	
					OROSZ FOLYÓ	FOSZFOR	
KIS ÁGNES			DARÁLÓ			OLASZ FOLYÓ	
LÉTEZIK		NŐI NÉV	ADTA			SAKÍT	
	FEKETE, TÖRÖKÜL (KARA)	LEVÉGO, GÖRÖGÜL	NÉVELŐ	ITT ÉLNEK A LÁMÁK		KELET	
			NÉGY			A MÁSODIK SZEMÉLY	
AUSZTRIA	-RA, ...		499	AKNA KÖZEPE	MEZŐ		SUGÁR
	KELET	NORD	EZ	LEVÉL-KEZDET!			
					KORAI GYÜMÖLCS		

Minirejtvény

1	2	3	4	5
6				
7		☀	8	
	☀	9	☀	
10	11		12	
13				
14				

Pistike megkérdezi a bátyját, mi az a koala. Péter oda sem figyelve válaszol:

- Egy buta hal.
- De Péter, azt olvasom, hogy fára szokott mászni - mondja Pistike.

Péter válasza a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része (folytatás a függőleges 5. sorban), 6. Föld alatti vasút (ék. h.), 7. Irka eleje, 8. Udvaros Dorotty, 10. Hibásan író (ék. h.), 19. Megrendelés, szerbül (ék. f.).

Függőleges sorok: 2. Levegő, görögül, 3. Hangtalan élet, 4. Adásvétel tárgya, 6. A válasz második része (folytatás a vízszintes 14. sorban), 9. Nem engedi meg (ék. f.), 14. L. Á. U. 12. Orgona páros betűi.

Európai nemzetek

1. F + (osztrák folyó)
2. (Franciska becézve) + A
3. M + (állati szemfog)
4. RO + (hóbort) - IA
5. S + (óv)
6. (eszköz) + B

Hat nemzet nevét keressük.

Olvasd el a zárójelben lévő meghatározást, válaszolj rá, majd add hozzá vagy vond ki a plusz betűt vagy betűcsoportot. Így már meg is lesz a keresett nemzet neve.

Kicsi sarok

5-ből 6

ANDOR
GÁBOR
KÁROLY
TÜNDE
VILMA

Írd be a felsorolt neveket az ábra vízszintes soraiba úgy, hogy az átlóba kerülő betűkből egy hatodik név alakuljon ki!

Logikus számsorok

1

3	22	41	60	79	
---	----	----	----	----	--

2

3	9	27	81	243	
---	---	----	----	-----	--

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, máris beírhatod a hiányzó számot az üres négyzetekbe.

Szóbetoldó

	I				Ó		
	R	Á			Á	S	
SZ	Á	Z			V	A	N
	Z	U			A	G	
	I				E		

Csak egyetlen szót kell találnod a megfejtéshez. Arra azonban vigyázz, hogy a segítségével értelmes szavak alakuljanak ki a vízszintes sorokban!

Betűrejtvények

5

VELI	BB	A
------	----	---

6

TY	Π
----	---

7

E	G
---	---

8

C	KE
I	

Csodaszer

Pacsmag fejfájás elleni gyógyszert kér a patikában. A gyógyszerész ad neki egy sárga tablettát. Pacsmag gyanakodva nézi:

- Mire jó ez az orvosság?
- Ez, kérem, vadonatúj csodaszer, ami minden betegségnél használ.
- Akkor most nem veszem be – jelenti ki Pacsmag. – Megvárom, míg több betegségem is lesz egyszerre.

Ravasz

A vidéki megállóban a skót odalép a buszvezetőhöz:

- Mennyiért visz be Aberdeenbe?
- Egy fontért.
- És a csomagokat?
- A csomagokért nem kell fizetni.
- Na, akkor vigye el a csomagokat! Én majd besétálok gyalog.

Büntetés

A chicagói bíróság ezer dollár bírságra ítél egy férfit, mert az fedezetlen csekket bocsátott ki.

- Megértette az ítéletet?
- Igen, bíró úr.
- Mikor fizeti ki a bírságot?
- Akár most, mindjárt. Fizethetek csekkel?

Őrjítő

- Mi őrjíti meg a faltörő kost?
- A fotocellás ajtó.

Felszólítás

Egy adófizető állampolgár levelet kap az adóhivaltól, amelyben ez áll: „Második felszólítás. Ha két napon belül nem rendez adótartozását, végrehajtási eljárást kezdeményezünk.”

A férfi megdöbbenve olvassa a levelet, majd azonnal rohan a hivatalba befizetni a tartozást. Az ügyintézőnek sűrű bocsánatkérések közepette magyarázza, hogy sajnos nem vette észre az első felszólítást.

- Ja – mosolyog rá az ügyintéző –, az első felszólítást sose küldjük ki, mert a második sokkal hatékonyabb.

Szülőszoba előtt

Két férfi üldögél a szülőszoba előtt. Egyszer csak kijön a nővér, odalép az egyikhez, és így szól:

- Gratulálok, fia született!
- A másik férfi felpattan:
- Hé, álljon meg a menet! Én két órával előbb itt voltam.

Félreértés

- Tegnap a kedvenc vendéglőmben akartam vacsorázni, de nem lehetett, mert ott volt a végrehajtó.

- Honnan veszed ezt?
- A pincér azt mondta, hogy minden asztal le van foglalva.

Illem

A nagymama figyelmezteti az unokáját:

- Ha az ember ásít, a szája elé teszi a kezét!

- Mire az unokája:
- Nekem nem kell! Az én fogam biztosan nem esik ki!

Diszkóban

- Mielőtt megismertelek, Évikém, merő sivatag volt az életem.

- Akkor biztosan azért táncolsz úgy, mint egy teve.

Világutazók

Turistacsoport érkezik az Etna tűzhányó kráteréhez. Az egyik amerikai megjegyzi:

- Éppen úgy néz ki, mint a pokol tornáca!

Kovács úr odasúgja a feleségének:

- Látod, anyukám, ezek az amerikaiak már mindenütt jártak.

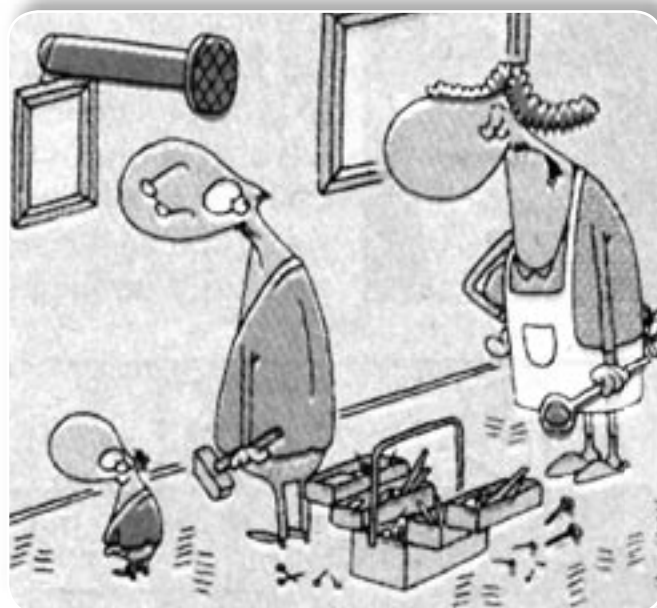
Drága dolog

- Mennyiért húzza ki a fogamat? – kérdi Padlízán a fogorvostól.

- Ötezer dinárért.
- Ilyen sokat kér néhány perces munkáért?
- Hát, ha nagyon akarja, csinálhatom lassan is.

- Mi egy nagy csapat vagyunk, csak a többieknek ki kellett venniük a maradék szabadságukat...

- Béla, nem találtál nagyobb szöveget?

Titkárnő

Hosszan csöng a telefon a titkárnő asztalán, de az meg sem mozdul. A főnök dühösen rászól:

- Fel kellene vennie a telefont, Jucika.
- Jó, jó, de olyan fölösleges, amikor úgyis mindig magát keresik.

Egyszerű!

- Honnan lehet megismerni a „messziről jött embert”?
- ???
- Közelről.

Tökmindegy

- Mi az abszolút mindegy?
- Hát, hogy Tiszalökön dobnak ki a vonatból, vagy Tiszadobon löknek ki a vonatból.

Lengén

- Jaj, komám, de könnyen vagy öltözve! Nem kevés ebben a hidegben ennyi ruha?
- A ruha elég lenne, csak a hideg túl sok hozzá.

Panasz

- A kutyus gazdija a következő problémával telefonál be az állatvédőkhöz:
- Halló! Állatvédők? Egy postás a fán ücsörög, és a kutyámat szidja!

Kakukk

- Ki tudná megmondani, miben különbözik a kakukk a többi madártól?
- Ő az egyetlen madár, tanár úr kérem, amelyik tudja a nevét.

Modern művészet

- A modern festő kiállítása látogatóinak magyarázza az egyik képét:
- Amikor ehhez a kompozícióhoz hozzákezdtem, még nem tudtam, mi lesz belőle. Egy érdeklődő belekérdez:
 - És mikor tudja meg?

Valódi góbé

- A székely családban fiú születik. A boldog apa elszalad a kocsmába, és mindenkit meghív látogatóba.
- Aztán, ha jöttök, csak nyugodtan rúgjátok be a kiskaput – mondja.
 - Miért, talán nincs rajta kilincs? – kérdezik a meghívottak.
 - Hogyne volna! De hát csak nem jöttök üres kézzel?

Ifjú titán

- Nézd, milyen gyönyörű képet festetem!
- De hiszen ez egy tál rohadt gyümölcsöt ábrázol!
- Hát igen, meg kell tanulnom gyorsabban festeni.

Reklamáció

- A férfi bemegy az állatkereskedésbe, és pórázon húzza maga mögött a jegesmedvét.
- Merre van az a szemét?
 - Milyen szemét? – kérdi megszeppenve az eladó.
 - Akitől egy évvel ezelőtt tengerimalacot vettem.

Pillanatragasztó

- Mit eszel, Pistike?
- Pillanatragasztót.
- Mit?!
- Mmmmmm!

Pech

- Két éhező hajótörött kifog egy doboz konzervet a tengerből.
- Ez aztán pech – nézegeti az egyik doboz címkéjét.
 - Miért, mi van benne?
 - Étvágygerjesztő.

Beszélgetés

- A repülőgépen egymás mellé kerül egy öreg néni és egy fiatal férfi. A néni társalgást kezdeményez, majd egy órán át mutogatja az unokái fényképét. Hirtelen észbe kap és így szól a férfinak:
- Jaj, most veszem észre, hogy eddig csak én beszéltem! Most mondjon már maga is valamit! Mi a véleménye az unokáimról?

- Öregem! Mínsz húsz fokban akartál kólát inni?

- Adja át a lopott holmit, vagy magára engedem a pingvinemet!

Január 17.

Antal

A római Antonius nemzetségnév rövidüléséből származik az Antal férfinév. Jelentése valószínűleg: herceg, fejedelem, előjáró.

Antónia

A latin Antonius férfinév olasz eredetű női párja. Lásd még az Antal névről.

Roxána

Perzsa, görög eredetű név latinosa. Nagy Sándor feleségének a neve volt. Jelentése világos, ragyogó.

Aszter

Görög eredetű név, jelentése csillag.

395. január 17. (1613 éve történt)

I. (Nagy) Theodosius halála után a Római Birodalom végérvényesen kettészakadt. Theodosius, az utolsó őrromai császár, miután meghódította az egész birodalmat, legutolsó rendelkezésével felosztotta két fia, Honorius és Arcadius között. A császárság végleg kettévált Kelet- és Nyugat-Római Birodalomra. A keleti császárság (amelyet Arcadius kapott) székhelye Konstantinápoly (eredeti neve: Bizánc) volt több mint ezer évig. A Nyugat-Római Birodalom 395-től Milánó, majd 404-től Ravenna volt. Theodosius az Imperium Romanum felosztásával a vándorló germán törzsek ellen akart védekezni, a birodalom szétesését szerette volna megakadályozni, de a hatás ellentétes volt. A Római Birodalom szorosabb vereséget szenvedett, népszázados határait adta fel. A germán népek betörése fenyegette a lassan széthulló birodalmat.

1775. január 17. (233 éve történt)

Megégettek 9 idős asszonyt, mint boszorkányt Lengyelországban, mert nekik tulajdonították a rossz termést.

1468 (540 éve történt)

Meghalt Szkander bég (született 1403-ban v. 1405-ben, eredeti neve: Kasztrióta György), aki albán hadvezér és nemzeti hős volt. Török hadifogságba került, ahol magas tisztségig vitte, majd egyesítette és sikeresen védte Albániát.

Január 18.

Piroska

A latin Prisca névből a magyarban Piriska, majd ebből Piroska lett. A latin név jelentése: régi, ősi, tiszteletré méltó. A név hangalakjának változásában a régi magyar Piros név hatásának, ill. magának a piros szónak is szerepe lehetett. Népszerűvé Arany János tette a Toldi szerelme című művével.

Pál

A latin Paulus névből származik. Jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

Beatrix

Latin eredetű név, jelentése boldogító, boldogságot hozó.

Özséb

Görög, latinosított eredetű név, az Eusebius névnek a rövidült, magyar formája, jelentése istenfélő, jámbor.

Margit

A görög eredetű latin Margareta név magyarosodott alakja, Jelentése gyöngy. A németben és a svédben is ebben a formájában használják. Legismertebb viselője Árpád-házi Szent Margit, IV. Béla király leánya.

Fausztina

Latin eredetű név, a Fausztusz férfinév továbbképzett női párja. Jelentése szerencsés.

1882. január 18. (126 éve történt)

Megszületett Alan Alexander Milne angol író, Micimackó, Malacka és társai megalkotója.

A két könyv teljes szövege:

<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/kulfoldi/milne/micimac/html/3.htm>

1892. január 18. (116 éve történt)

Megszületett Oliver (Norvell) Hardy amerikai komikus, a nálunk Stan és Pan (Laurel&Hardy) címmel vitített bórleszkorszorlat párosának nagyobbik fele. (A század csatája, A sivatag fiai, A tengeri ördögök, A két bűvészes, Nagygagyúk, Vadnyugati őrzár)

1926. január 18. (82 éve történt)

Meghalt Blaha Lujza színésznő, a nemzet csalogánya. A Riedl Lujza néven született primadonna anyja és apja is vándorszínész volt. Kölesli Lujza néven először gyerekszerepeket játszott Győrött, majd Budára és Szabadkára szerződött. 1866-ban feleségül vette Blaha János karmester, aki sokat foglalkozott neje zenei képzésével. Férje 1871-es halála után Blaha Lujza még kétszer kötött házasságot, először egy földbirtokossal kötötte össze az életét, majd válásuk után Splényi Ödön báróhoz ment feleségül. 1872-ben a Nemzeti Színházhoz került, 1875-től megszűnéséig pedig a Népszínházban játszott, de 1901-ben a Nemzeti örökös

tagja lett. A Népszínház neki köszönheti, hogy méltó vetélytársa lett a pesti német színháznak, játéktípusa tökéletesen alkalmas volt a magyar népszínművek előadásához. Utolsó nagy sikerét a Nagymama című operettben aratta 1908-ban, 1910-ben végleg visszavonult a színpadtól. 1893-ban villát vásárolt Balatonfüreden, ahol 1916-ig igen sok időt töltött. Az épület a mai napig áll a róla elnevezett utcában.

1270. január 18. (738 éve történt)

Meghalt Árpád-házi Szent Margit, IV. Béla lánya.

Január 19.

Sára

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: fejedelemnő, hercegnő, uralkodó asszony. A Sarolta névhez nincs köze.

Márió

A Máriausz név olasz megfelelője. Latin eredetű, jelentése férfi, harcias.

Veronika

A görög (macedón) eredetű Bereniké név latin változata. Jelentése: győzelmet hozó. Más magyarázat szerint Veronica (Beronice) volt annak az asszonynak a neve, aki a keresztyúton egy kendőt nyújtott át Jézusnak. A legenda szerint a kendőn megmaradt Jézus arcának a lenyomata. A középkorban ezt az arcképet nevezték Veronikának a latin vera (igaz) és az icon (kép) szó összetételéből értelmezve.

Sarolta

Török, magyar eredetű, egy másik magyarázat szerint, a Charlotte név magyarosítása. Jelentése fehér menyét.

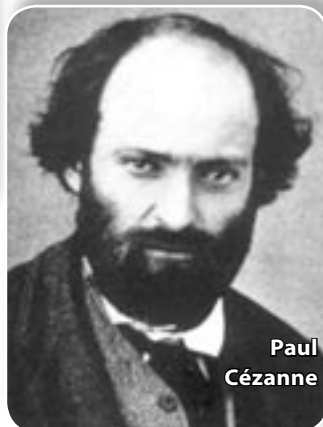
Absa

Héber eredetű név, az Absolon kicsinyítő képzős származéka. Jelentése apa.

1736. január 19. (272 éve történt)

Skóciában megszületett James Watt a gőzgép feltalálója.

1839. január 19. (169 éve történt)

Megszületett Paul Cézanne posztimpreszionista festő (A kék váza, Modern Olimpia, Nagy fürdőzők).

1853. január 19. (155 éve történt)

Rómában bemutatták Giuseppe Verdi A trubadúr című négyfelvonásos operáját.

Január 20.

Fabián

A latin Fabianus névből származik. Jelentése: a Fabius nemzetséghez tartozó férfi.

Sebestyén

A latin Sebastianus név rövidülésének a magyarosodott alakja. Jelentése: Szebaszte (latinosan Sebastia) városából való. A palesztinai város eredeti neve Szamaria volt, Heródes változtatta meg Augustus császár tiszteletére. A görög eredetű Szebaszte városnév jelentése akárcsak a császár nevéé: magasztos, fennkölt.

Tímea

Jókai Mór írói névalkotása Az arany ember című regényében. Valószínűleg a görög Euthümia névből származik, aminek jelentése: jó + tisztelet.

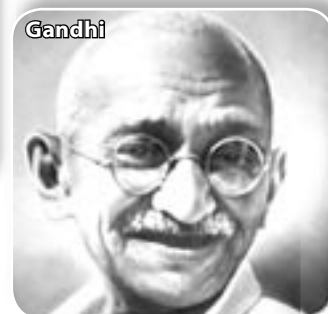
Sebő

A Sebestyén régi magyar beczejéből önállósult.

1612. január 20. (396 éve történt)

Prágában 59 éves korában meghalt I. Rudolf magyar király, II. Rudolf néven német-római császár és cseh király, akit a politika, az asztrológia, az alkimia és a művészetek érdekelték. Prágai udvarában tette legfontosabb csillagászati felfedezéseit Johannes Kepler. Bécsben született I. Miksa magyar király (II. Miksa néven német-római császár és cseh király) és Mária spanyol hercegnő fiaként. 1563-tól 1571-ig nagybátyja, II. Fülöp spanyol király udvarában nevelkedett. 1572. szeptember 8-án koronázták magyar királlyá Pozsonyban, 1575-ben cseh és római királlyá, 1576-ban pedig német-római császárrá. 1583-tól a prágai Hradzsínban élt, ahová áttette a birodalom kormányzati székhelyét is. Fokozatosan romlott az elmeállapota, gyűlöltek a rokonai és összeesküvéseket szöttek ellene. Szembe kellett néznie a birodalmat fenyegető törökökkel és a vallási megosztottsággal. 1606-ban a Bocskai István vezette felkelők a bécsi béke megkötésére kényszerítették, amelyben le kellett mondania Erdélyről, biztosítania kellett a protestánsok szabad vallásgyakorlatát és megerősítenie a rendi alkotmányt Magyarországon. 1608-ban II. Mátyásnak részben sikerült kiszorítania a hatalomból az osztrák, a magyar és a morva rendek segítségével. Minden tényleges hatalomtól megfosztva, bezárkózva élt a Hradzsínban, ahová meghívta a kor neves művészeit és tudósait. Korának legnagyobb műgyűjtője volt. A prágai Szent Vítus-székesegyházban temették el.

1948. január 20. (60 éve történt)

Meggyilkolták Mahatma Gandhi indiai békeharcost.

1270. január 20. (738 éve történt)

Meghalt Özséb, az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend, a pálos rend alapítója.

1920. január 20. (88 éve történt)

Megszületett Federico Fellini olasz filmrendező és forgatókönyvíró, a filmtörténet egyik legnagyobb alakja.

Filmjei: Országúton, Cabiria éjszakái, Az édes élet, Nyolc és fél, Ammarcord

1984. január 20. (24 éve történt)

Weissmüller

Meghalt Johnny Weissmüller ötszörös olimpiai bajnok amerikai úszó, a Tarzan filmek hőséneke megformálója. 1904. június 2-án egy szabadfalui sváb családban született Weissmüller János, aki később olimpiai úszóbajnokként és hollywoodi filmszínészként vált ismertté. Sportsikereinek és sármos külsejének köszönhetően ő volt az első sportoló, akinek hollywoodi stúdió filmszerepet ajánlott: 1932 és 1948 között 12 filmben alakította Tarzant, a vadembert.

1778. január 20. (230 éve történt)

James Cook angol hajós, felfedező felfedezte a Hawaii-szigeteket.

1910. január 20. (98 éve történt)

Megszületett Joy Adamson osztrák születésű zoológus, aki férjével élt Afrikában és ottani kalandjaikról és oroszlánokkal kötött barátságukról írt könyvet (Oroszlánhúség).

Január 21.

Ágnes

Jelentése szent, tiszta, szemérmes, szűzi. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján. Ágnes szimbóluma ugyanis a bárány, Ágnes napján szokta a pápa a bárányokat megszentelni.

Inez

Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűziesség, tiszta, szemérmes. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján.

1793. január 21. (215 éve történt)

Párizsban 38 éves korában lefejezték XVI. Lajos francia királyt. A Nemzeti Konvent 1792. IX. 21-én fosztotta meg trónjától és egyhangúlag elhatározta a monarchia megszüntetését, szeptember 22-én kiki-

áltotta az I. Francia Köztársaságot, így a forradalomnak sikerült megvalósítania a monarchiából a köztársaságba való átmenetet. XVI. Lajos pere december 11-én kezdődött el, a harmadik rend üléseinek akadályoztatásával, a Nemzetgyűlés vezetőjének megnyerésével, reakciós minisztérium létrehozásával, szökési kísérlettel, a külföld és a lázadó tartományok felé tanúsított tehetetlen viselkedésével, hanyag magatartással és letartóztatásánál ellenállás tanúsításával vádolták. Halálos ítéletét Maximilien de Robespierre kérte. Az ítéletről több napon át szavaztak, majd a Forradalom terein (Place de la Révolution) kivégezték.

1823. január 21. (185 éve történt)

Megszületett Madách Imre, a reformkor egyik legnagyobb írója. Legkiemelkedőbb alkotása, Az ember tragédiája nemcsak a magyar irodalom egyik gyöngyszeme, de világsiker is aratott. Ismert műve még a Mózes és a Csák végnapjai.

1924. január 21. (84 éve történt)

Meghalt Vlagyimir Iljics Lenin forradalmár. Vlagyimir Iljics Uljanov néven született Oroszországban, Szibíriában városban 1870. április 22-én (azaz április 10-én a régi orosz naptár szerint). Orosz nemzetiségű szovjet államférfi, a Szovjetunió első vezetője, marxista gondolkodó, a leninizmus megalapítója. A történelem egyik leghíresebb forradalmára. Lenin nevével kapcsolatban megjegyzendő, hogy azon három orosz név egyike, melyeket magyar szövegben nem az orosz nevek magyar átírásával szokás írni. (Lenyin lenne, a másik két orosz név, mely kivételt képez: Anyegin és Sztálin.)

1925. január 21. (83 éve történt)

Megszületett Benny Hill, eredeti nevén Alfred Hawthorn Hill angol komikus.

1954. január 21. (54 éve történt)

Útjára indították az első atom-tengeralattjárót, a Nautilust, amit Mamie Eisenhower, az Egyesült Államok First Lady-je keresztelt el.

1189. január 21. (819 éve történt)

Barbarossa Frigyes, II. Fülöp Ágost, II. Henrik és Oroszlánszívű Richárd elindította a harmadik keresztes hadjáratot Jeruzsálem visszafoglalásáért. Nem jártak sikerrel, így 1192-ben békét kötöttek és Szaladdin kalifa engedélyezte a szent helyek látogatását.

1905. január 21. (103 éve történt)

Megszületett Christian Dior francia divattervező.

Január 22.

Vince

A Vincentius latin név rövidüléséből származó Vince győztest, győzedelmezt jelent.

Artúr

Egy kelta eredetű angol névből származik, jelentése: erős, mint a kőszikla vagy medve. Más magyarázat szerint egy római nemzetségnévből származik.

Cintia

Görög mitológiai név, Artemisz istennő megnevezése. Jelentése Künthosz (Cynthus) hegyről származó.

Anasztáz

Görög eredetű név, jelentése a feltámadott.

1823. január 22. (185 éve történt)

A magyar kultúra napja. 1989 óta ünnepeljük, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc ezen a napon fejezte be a Himnusz megírását.

1943. január 22. (65 éve történt)

Megszületett Cseh Tamás énekes, színművész, zeneszerző és előadóművész

1956. január 22. (52 éve történt)

Meghalt Sir Alexander Korda, azaz Korda Sándor filmrendező, filmvállalkozó. 141 filmmel volt a producere, illetve rendezője.

1994. január 22. (14 éve történt)

Meghalt Telly (Aristoteles) Savalas görög származású színész (Kojak, Piszkos tizenkettő, Kelly hősei).

1666. január 22. (342 éve történt)

Meghalt Sah Dzsahan nagy mogul, aki nagy elődök, Dzsingisz kán és Timur Lenk leszármazottja. Neve elsősorban építkezéseivel kapcsolatban maradt fent. Például ő építette az agrai Tadz Mahal-t, amely egyik kedvenc feleségének, Mumtaz Mahalnak (a palota dísz) az emléket őrzi.

1904. január 22. (104 éve történt)

Megszületett Arkagyij Petrovics Gajdar szovjet-orosz író, akinek legismertebb műve a Timur és csapata c. ifjúsági regénysorozat.

1994. január 22. (14 éve történt)

Golden Globe díjat kapott Steven Spielberg Holocaust-filmje, a Schindler listája.

Január 23.

Zelma

Női név, a német Selma névből származik, ez pedig a Salome és az Anselma becézője. Származtatják még a Szalome arab formájaként is. Jelentése: Sion békéje, az Istenség védelme alatt álló.

Rajmund

A Rajmund férfinév a német Raimundból ered, mely a germán Raginmund fejleménye. Jelentése: okos védő, elemeinek jelentése: (isten) tanács, döntés + védelem.

János

Bibliai név. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése „Jahve meggyelmezett”. Magyarországon a 16–18. században a legnépszerűbb férfinév volt, és később is a leggyakoribbak közé tartozott, egészen az 1970-es évekig.

Emese

Magyar eredetű, jelentése anyácska, szoptató.

Mária

Bibliai név. Eredeti héber formája Mirjam volt, ez a görög és latin bibliafordításokban módosult. Jelentése megfegtetlen,

valamennyi magyarázata vitatott. A latin Maria névváltozatnak igen sok származéka alakult ki az európai nyelvekben, ezek egy része a magyarban is használatos.

Alfonz

Germán eredetű név, jelentése nemes, készséges, harcra kész.

Bertram

Germán eredetű név, jelentése: ragyogó, hulló.

1783. január 23. (225 éve történt)

Megszületett Stendhal (eredeti nevén Marie-Henri Beyle) francia író. Legismertebb művei a Vörös és fekete, A párizmi kolostor. A francia realista regényírás első nagy képviselője, a lélekelemzés egyik legnagyobb mestere.

1983. január 23. (25 éve történt)

Meghalt George Cukor magyar származású amerikai filmrendező (Elfújta a szél, My Fair Lady).

1898. január 23. (110 éve történt)

Rigában megszületett Szergej Mihajlovics Eizenstein szovjet filmrendező, akinek világsikerű filmje a Patyomkin páncélos. Az 1925. XII. 21-én Moszkvában bemutatott Patyomkin páncélos című némafilm az 1905-ben kitört lázadást ábrázolja, amely a Patyomkin páncélos cirkálóról áttejt Odesszára is. Eizenstein kidolgozta a montázs sajátos formáját, ahol az egymással ellentétes képek gyors váltás-sorozatokban jelenítik meg a történetet. A film leghíresebb montázsjelenetével, amikor egy odesszai lépcsőn kozákok támadnak a tüntetőkre, a szovjet expresszionista film világhírét teremtette meg. Később Amerikába ment, de ott nem sikerült maradandót alkotnia. Ezután továbbállt Mexikóba, de az ott készült munkát sem sikerült vászonra vinnie, bár azt az anyagot később felhasználta. Hazatérése utáni filmjei A Jégmezők lovagja és a Rettegett Iván.

1928. január 23. (80 éve történt)

Megszületett Jeanne Moreau, francia színésznő (Jules és Jim, Szeretők, Nikita).

1964. január 23. (44 éve történt)

Los Angelesben megszületett Mariska Hargitay magyar származású amerikai színésznő (Tequila és Bonetti – Egyik kopó, másik zsaru, Báránybőrben, Az ügyvéd ördöge).

Mariska Hargitay

A disznó

A disznó háziállat. Nevét mindig így írják, hogy sertés, de mindig úgy mondják, hogy disznó. Furcsa dolog, de hát több furcsa dolog is van a világon, különösen mostanában.

A disznót az emberek evésre használják, mégpedig úgy, hogy eleinte őt hagyják enni, azután őt eszik meg.

A disznónak négy lába van, testnagyságára nézve akkora, mit egy kisborjú, persze, mint egy olyan borjú, amely nem nagyobb egy disznónál.

Nyáron a disznót legeltetik, ami úgy történik, hogy a disznópásztor, akit a falusiak kanásznak, a városi iskoláskönyvek pedig kondásnak neveznek, kihajtja a disznókat a mezőre, s ekkor irigykedve nézi, hogy azok gusztussal eszik a jó friss fűvet, neki pedig se kenyere, se szalonnája.

A disznó igen lusta állat, fekvésen és evésen kívül semmit nem csinál, legfeljebb egy kicsit turkálja az orrával a földet, s ezt a műveletet kedélyes rőfögéssel kíséri. Ezenkívül semmit sem csinál. Az úgynevezett disznóságokat nem ő, hanem az ember követi el. Megjegyezzük itt, hogy ez nemcsak a disznóságokkal van így, hanem a számárságokkal és a marhaságokkal is.

A disznók életkora a tudósok előtt ismeretlen, mert míg a tudósok megfigyelték, hogy a holló kétszáz évig, a teknősbéka ötszáz évig, a ló harminc évig él, s így minden állatnak megállapították az életkorát, addig a disznóról csak annyit

mondhatunk, hogy élete leöletéséig terjed, mert úgy látszik, még az nem fordult elő, hogy egy disznó teljes életét leélve, természetes halállal halt volna meg. A disznók szempontjából ezt bátran disznóságnak mondhatjuk, továbbá általában az állatok szempontjából számárságnak minősíthetjük, hogy egy állat éppen disznó lett, sőt talán akkor sem esünk túlzásba, ha kijelentjük, hogy valóságos ökörnek kell lennie annak az állatnak, amelyik ilyen körülmények közepette disznó lett. Higgye el minden olvasóm, nem érdemes disznónak lenni.

A disznó mesterséges etetését hizlalásnak nevezik. A sertéskereskedő egy csomó disznót összevásárol, s egy telepre beállít,

ahol is velük együtt hízik, de míg a disznókat, amikor már iszonyú otrombára híztak, levágják, addig a sertéskereskedőket és hizlalókat rettentő pocakjukkal és tokájukkal tovább is maguk között kell szívlelniök a szegény sovány embereknek.

A házi disznónak közeli rokona a vad-disznó, melyről megemlítenédnek tartjuk, hogy a hímjét konok következetességgel mindig vadkannak mondják és írják az emberek, aminek, miután ezt más állatokkal nem csinálják, semmi értelme sincs, sőt sajnálatos tévedésekre vezet, például az iskolásleányok egészen felnőtt korukig azt hiszik, hogy van nőtény vadkan is.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

Kormi

Nekem van egy cicám.

Már régóta nálunk van. A cicám neve Kormi. Színe fekete, a szeme zöld. Sok egeret fog. Nem szokott egérrel játszani.

Nagyon szeretném, ha sokáig élne velünk.

**Jánosi Tamás, 2. osztály
Bácskertes**

A kanári

nak. Lelketlen kufárok összefogdossák a kis szörnyetegeket, és rosszízlésű európaiaknak eladják, akik kalitkába helyezik őket, és a szobájukban tartják. A kalitkában, amint már mondtam, kora reggeltől késő estig eszeveszettezen működik e szörnygép, ugrál, és csiripel, ezt a csiripelést a városi emberek zenének tartják, s azt mondják, hogy: a kanári énekel. Bezzeg a józanabb falusiak nem mondják, hogy a béka vagy a szúnyog énekel. Még a falusi madarakra, a fülemülére, a sárgarigóra, pacsirtára is csak a városiak mondják, hogy énekel, a falusiak nem. Szerény véleményem szerint énekel Caruso, de a kanári nevű sárgarépa-motor nem. Hogy is lehet énekelnek, zenének tartani azt az örült, eszeveszett, értelmetlen csiripelést, vijjogást, huhogást, vartyogást, füttyülést, krárogást, amit például nyári reggelen a sok nevetlen madár az erdőben véghezvisz, amiben nincs sem ritmus, sem melódia, sem összhang, s ami fejetlenebb, mint mikor a zenészek hangszerüket hangolva összevissza cincognak, búgnak, fuvoláznak, trombitáznak – s amelyet sem Tango, sem más karmester nem vezényel, hogy egységes, értelmes muzsika legyen belőle. Szóval, a kanári csiripel, vijjog, sistereg, füttyül, sípol, szöröcsög, vagy akármilyen, csak nem énekel.

Ebben a közhaszontalan, sőt káros tevékenységben aztán az egész kis lény ki is merül. Semmi más érdekes tulajdonsága nincsen, nem ír, nem számol, nem sakkozik, nem dominózik, nem pipázik, nem mondja annak a számárnak, aki előfüttyül neki, hogy: maga majom. Nagyságára nézve akkora, mint egy kis vékony veréb, élettartama száz év, de ha a gazdája előbb megunja a csiripelést, előbb is agyonütheti; ha víz alatt tartják tíz percig, végleg leszokik az éneklésről.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

Azt a kis sárga motort, amelyet egy kalitkába helyeznek el, s amelyet naponta cukorral és sárgarépával töltenek meg, amelyet kora reggel a nap első sugara húz föl, hogy azután egész nap, amíg csak ki nem fogy belőle a cukor és a sárgarépa, ugráljon, billegjen, és benzinmotor berregésénél is rettenetesebben csiripeljen – kanárinak nevezik. Ismeretlen gonosztevő mérnökök, akik valószínűleg a földalói és első konstruálói ennek a szörnyű kis gépezetnek, valamikor régen néhányat találmányukból – hímeket és nőtényeket – tropikus szigeteken helyeztek el, s azok ott azóta működnek és szaporod-

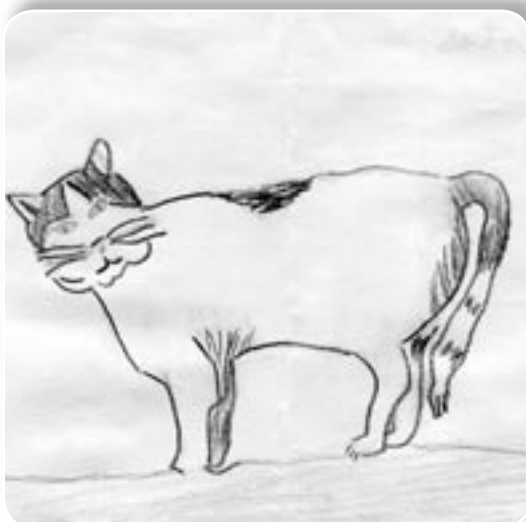
A cicáink

Nekünk van négy cicánk.

Anyu és én kaptuk őket. A cicák neve: Cic, Túr, Dina, Kapar. A bundájuk szürke, fehér-fekete. Szemük szép zöld. Szeretek velük játszani. Papíregerezünk, és kergetem a cicákat.

Amikor lusták, simogatom őket.

**Szaszivárevity Edvárd,
2. osztály, Bácskertes**

**Neked is van kedvenced?
Írj róla a Jó Pajtásba, hadd lássák
a többiek is, ki ugat vagy nyávog
(csicsereg, rikoltozik, hápog,
énekel, ha madarad van) az
udvarodban!**

**Arra is kíváncsiak vagyunk, hogy
került hozzád, hogy kapta a nevét.
Meg mi a kedvenc eledele, játéka?
Ha van róla fényképed, azt is küldd
el. Ha nincs, rajzold le!**

**A borítékra írd rá a Jó Pajtás címét
(21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.)
és a rovat nevét (ÁLLATKIRAKAT)**

A Bourne-triológiáról

Matt Damon egyik városból a másikba vándorol, szaladgál: meg akarja tudni, hogy kicsoda ő valójában – Minden embert bevetnek ellene, most, a sorozat harmadik – valószínűleg utolsó – epizódjában a Waterloo állomáson esik meg a nagy leszámolás...

– **Matt, minden részben az foglalkoztat téged, hogy ki is vagy tulajdonképpen.**

– Igen, annyit már tudtatok, hogy a CIA-bérgyilkosa voltam. Az első két epizódban a válaszok még nem voltak teljesek, azonban most, A Bourne ultimátumban végre mindenki megéri majd, ki vagyok én, ki voltam, és azt is megtudhatjátok, hogyan lettem a század titkosügynökéből Jason Bourne...

– **Miről is szóltak az egyes epizódok?**

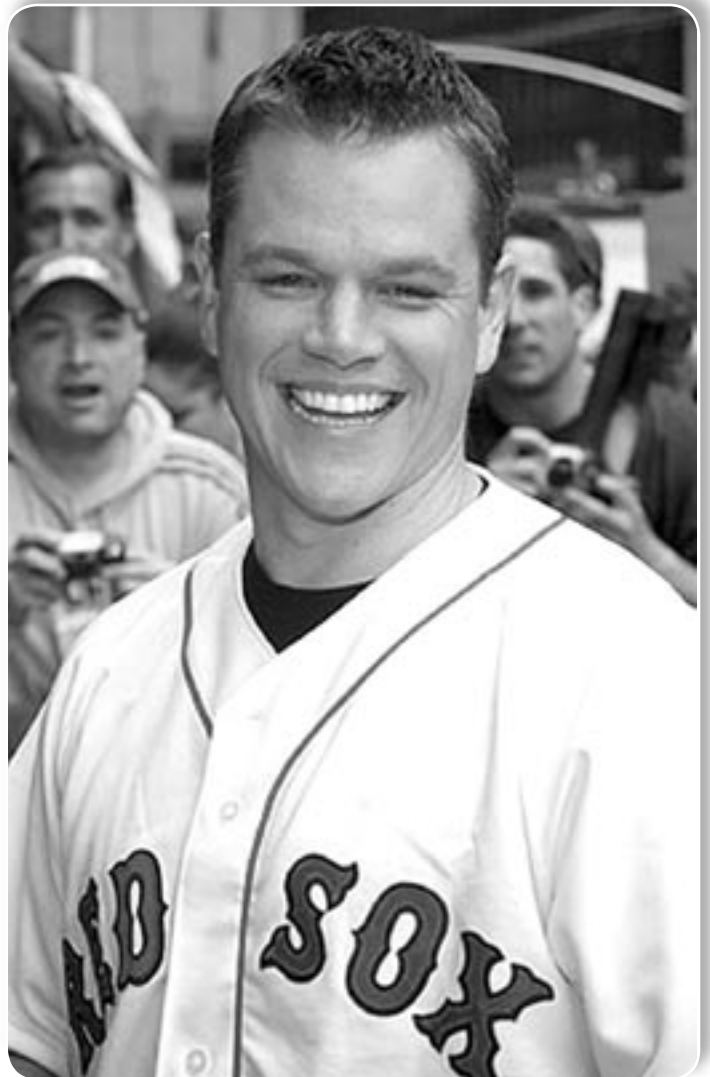
– Emlékezz csak! Egy amnéziás palit húztak ki a halászkok a Földközi-tenger hullámaiból Zürichbe utaztam s mivel a CIA üldözött, túsul ejtettem egy Marie nevű kanadai közigazdászlányt. Üldözőimtől azt kértem, hogy hagyjanak békén. Erről szól a könyv és a mozifilm. A második eresztésben sem tér vissza az emlékezetem. Most Goában bujkálok. A CIA továbbra is a nyomomban van. Egy gyilkost követek, mert bosszút akarok állni Marie haláláért. A most látható harmadik epizódban a CIA csak nem akar leszállni a nyakamról. Egy merényletet is terveznek ellenem, s végül találkozom egy újságíróval, aki ismeri a múltamat és feltárja előttem azt.

– **Mit tudunk a történet szülőatyjáról?**

– A Bourne filmek alapjául szolgáló regények szerzője nyolcvan évvel ezelőtt született New Yorkban. Robert Ludlum színházakban dolgozott színészként és producerként. Negyvennégy évesen adhatta ki első sikerregényét, A Scarlatti örökséget. Témája főleg a kémkedés, az összeesküvés elméletek leleplezése. Jason Bourne-nek a szerző egy teljes trológiát szentelt. Ludlum 2001-ben hunyt el szívroham következtében...

– **Milyen fickó ez a Jason Bourne?**

– Nem vedel vodka-martinit, nem parádézik szomkingban – s mégis nála minden jól működik. Gyors és hatékony megoldások híve. Nem sokat csajozik, de egy robot nyugalmával cselekszik minden helyzetben. Ha éppen muszáj, akkor fegyvert is ránt, és akkor nincs pardon...

– **Az első Bourne tévésztár volt.**

– Elődöm, Richard Chamberlain, aki a Tövismadarak című sorozat első embere volt, 1988-ban alakította Jasont Roger Young thrillerében (A Bourne rejtély). Richard játékát egy Golden Globe jelöléssel értékelték. Bourne ebben a változatban is megfordult Zürichben, továbbá Párizsban és New Yorkban, Marie (Jaclyn Smith) mindvégig mellette loholt. Bourne kezdetben azt hiszi, hogy ő a híres terrorista, Carlos... A harmadik epizódot – most már velem – Paul Greengrass rendezte, partnerek: Julia Stiles, Joan Allen, David Strathairn és mások.

– **Vajon lesz-e a Bourne történetből negyedik eresztés is?**

– Bourne története ebben a formában véget ért, mert megkaptam minden kérdésre a választ. Elmondtuk tehát, amit el akartunk mondani. Minden jól sikerült, sőt fantasztikusan. A színészek is nagyon jók benne. Lesz-e negyedik eresztés, ma még nem tudhatom, de sokan azt hangsúlyozzák, hogy a világnak szüksége van egy piszkosabb, darabosabb, életszagúbb ügynökre, aki másmilyen mint az Aston Martint vezető szaktársa, James Bond.

– **Mit illik tudnunk Matt Damonról?**

– Most harminchat éves vagyok, és nagyon boldog ember. Boldog családapam. 2005-ben vettem el a volt pultoslányt, Luciana Barrosót... Isabelle kislányom most tanul járni és gögicsél... Hát ennyit rólam. Még valamit! Ben Affleckből, a haveromból rendező lett, szeretnék egyszer – vagy többször – vele dolgozni.

Kate Beckinsale

Az angol színésznő az akciófilmek szerelmese, Batman a kedvence – Legutóbb az Elhagyott szoba című mozifilmben láttuk

– **Tudtunkkal nem akartál mindenáron színésznő lenni.**

– Nem. Judy Loe brit színésznő és Richard Beckinsale tévés komikus, a szüleim váltig azt hangoztatták, hogy író leszek belőlem. Valóban: egy ideig feltétlenül az volt a szándékom, hogy tollat ragadva megírom a világ legszebb történeteit. Tizenévesen kétszer is megnyertem a W. H. Smith könyvkereskedő fiatal írók számára meghirdetett versenyét, egyszer három novelláért, egyszer pedig három versért. De az anyai tiltás ellenére mégis inkább a színészet felé fordult az érdeklődésem.

– **Gyermekként vadóc voltál?**

– Az, vadóc. Édesapám korai halála megviselt, tizenöt évesen anorexiás lettem. Először egy harmincperces rövidfilmben

tüntettem fel, ezt az egyik brit csatorna sugározta. Első komolyabb szerepemet az One Against The Wind című tévéfilmben kaptam Judy Davis és Sam Neill, két nagymenő oldalán. Akkor mindenki azt tanácsolta, hogy iratkozzam be a színiakadémiára. De mivel már a középiskolában kiválóan megtanultam három nyelvet, inkább az oxfordi New College-ba felvételiztem francia és orosz nyelvű irodalmi szakra természetesen. Az egyetemi színjátszó kör oszlopos tagja lettem. Elsőévesen megkaptam azt a filmszerepet, amit első áttörésnek tekinthettünk. Kenneth Branagh beválogatott az egyik Shakespeare-feldolgozásába, vagyis felléphettem a Sok hűhő semmiért című vígjátékban. A partnerek? Most kapaszkodj meg: Denzel Washington, Keanu Reeves,

Emma Thompson és Robert Sean Leonard. Nyitva volt az aranykapu... 1993-ban Koppenhágában forgattunk, a Hamlet eredeti színhelyén. Ebben a filmben Gabriel Byrne, Helen Mirren és Christian Bale társaságában szerepeltem. 1994 tavaszán lettem a vizsgáimat. 1996-ban már az amerikai lapok is írtak rólam, mert az Újvilágban is bemutatták a Gold Comfort Farm című filmet...

– **A munkanaptár egyszerre csak megtelt.**

– A Pearl Harbor című háborús mozifilm bemutatója után már az élvonalba soroltak. Ezután két év alatt hat filmet forgattam. Többek között megnézhetted a Van Helsing című vérfagyasztó horrorban, a The Aviatorban Leonardo DiCaprio oldalán, a Tipotoes című törpés vígjátékban, az Underworld című trash-moziban, amelyben vámpírként szemrevaló lakkruhát viselek, hahaha. De a teljesség kedvéért elmondom, hogy szerepeltem még az Uncovered című thrillerben, a 007 – Csak kétszer élszben, a Hauntedben, a Shooting Fischben, a Szerlem a végzetem című komédiában, a Kóklerekben, A diszkó végnapjaiban, az Aranyszerlegben...

– **Hogy érzed magad a horrorfilmekben?**

– Mit mondjak? A Van Helsingben a forgatás előtt csak a csizmát kellett húsz percig felrángatnom, kapocs kapocs hátán. Amint felvettem a szerelést, már tudtam, hogy el szeretném égetni. Az Underworldban is sokat nyavalyogtam a kosztümmel. Ezeknek a filmeknek „köszönhetően” majdnem megkaptam a Málna-díjat, mint az év legrosszabb színésznője. De azért... hm... szeretem a vámpírosdit, kedvelem az akciómozit.

– **Most egy thrillerben láttunk, az Elhagyott szobában.**

– A magyar Antal Nimród filmjét a kritika kedvezően fogadta. Ez egy misztikus történet. A sztori szerint egy eltévedt házaspár kénytelen egy sötét motelban megszállni, ahol egy videokazettára bukkannak, amit megnéznek. Hogy mit látnak, azt megtudjátok, ha a filmet megnézik a moziban. Egyébként két új filmet forgatok. A Winged Creaturesben Forest Whitaker és Jennifer Hudson a partnerem, a Whiteoutban rendőrbíróként üldözök egy bűnözőt az Északi-sarkon. Jegesmacik – meneküljtek!...

B. Z.

Kanye West és Amy Winehouse a legtöbb Grammy-jelöléssel

A legtöbb jelölést Kanye West kapta, szám szerint nyolcat, míg mögötte szoroson ott van Amy Winehouse hatal. Mind a két előadó pályázik az Év albuma díjra, Kanye a Graduation, míg Amy a Back To Black című lemezével. Amy ezenkívül még harcba száll az Év legjobb új előadója címért is, amit rajta kívül Feist vagy Paramore is megkaphat. Több jelölést kapott még a Foo Fighters, akik szintén esélyesek az Év albuma díjra, valamint a Legjobb rock albumra is, csakúgy mint Jay-Z, Paul McCartney és Timbaland. A White Stripes négy jelölést kapott, köztük a Legjobb alternatív albummal, illetve a Legjobb rockdallal. A Legjobb rockalbumra Bruce Springsteen Magicje, valamint Wilco Blue Sky Blue-ja is pályázik. Feist, McCartney, Winehouse, Bon Jovi és a Maroon 5 is versenyben van a Pop Vocal Album díjra. A Legjobb rapalbum címért pedig Kanye West, Jay-Z, Common, Nas és T. I. küzd. Az 50. Grammy Díj-átadó gála Los Angelesben lesz 2008 február 10-én.

War is over if you want it

Yoko Ono, John Lennon halálának 27. évfordulóján arra kérte a rajongókat, hogy megemlékezésként viseljék a „War is Over” emblémát.

Az üzenet „War is over if you want it – Happy Christmas from John and Yoko” – „A háborúnak vége, ha te is akarsz – Boldog karácsonyt kíván John és Yoko” letölthető volt a www.imaginepeace.com oldalról, és ezzel méltóan emlékeztünk John halálának december 8-i évfordulójára.

Azóta már Yoko Ono videóüzenete is fenn van a weboldalon, amelyben azt kéri:

„Töltsd le, másold le, nyomtasd ki, tedd ki az ablakodba, a munkahelyeden, az iskolában, a kocsid ablakába, a kompjuteredre és minden olyan helyre, ahol csak elfér. Emlékezzünk Lennonra egy rövid meditálással a békéért” – kéri Yoko.

John Lennon 40 éves volt, amikor 1980. december 8-án Mark Chapman, egy elmebeteg rajongó lelőtte New Yorkban, a házuk kapujában.

A Jackson Five újra együtt

Arra a kérdésre, vajon Michael beszálna-e, így válaszolt: „Be kell szállnia, hiszen ő is egy Jackson, ott volt a megbeszéléseken is, és biztos vagyok benne, hogy csatlakozik majd hozzánk.”

A Jackson Five újraegyesítése Michael 2005-ös híres pere miatt lett elhalasztva, de a testvérek jelenleg már az együttes új felvételein, és a turné részletein dolgoznak.

Michael bátyja, Jermaine egy Jackson Five koncertsorozatra utalt a közelmúltban.

Állítólag Michael Jackson is csatlakozik majd a Jackson Five jövő évi, világ körüli turnéjához.

A hat testvér: Tito, Jermaine, Michael, Jackie, Marlon és Randy utoljára 1984-ben turnéztak együtt Jackson Five-ként Michael két nagyszerű lemezének, a Thriller és a Bad megjelenése közötti időszakban.

„Úgy érezzük, képesek vagyunk rá még egyszer, ezzel tartozunk a közönségnek és a rajongóinknak egyaránt” – mondta Jermaine.

Madonna divatbemutó partit szervez Malawi és az UNICEF megsegítésére

Az esemény előreláthatólag 2 millió dollárral segíti az aulszegényedett országot.

Madonna februárra tervezi a divatbemutót a Gucci divatmárkacéggel közösen, hogy ily módon segítsék a malawi árvákat. A rendezvény helyszíne a Gucci egyik üzlete lesz New York-ban, ahol gyűjtést szerveznek Malawinak és az UNICEF-nek. Az énekesnő és a férje, Guy Ritchie éppen azt tervezik, hogy örökbe fogadnak egy malawi kislányt, David Banda-t, aki jelenleg Malawi egyik árvaházában él. Madonnát azzal vádolják, hogy hírnevét és vagyonát használja fel az ügy felgyorsítása érdekében. A februári divatbemutón olyan hírességek is megjelennek majd, mint Demi Moore, Ashton Kutcher, Gwyneth Paltrow és Salma Hayek.

RÜGYFAKADÁS

Órásköz 12

Borongós, unalmas téli délután volt. Kint hideg, bent meleg. Úgy gondoltam, segítek anyának, és elkezdtem a könyvespolcot törölni.

Szedegtettem sorban a könyveket, mire észrevettem, hogy egy sárga tetejű könyv beszorult a két polc közé. Kiszedtem, és olvasni kezdtem a címét: Órásköz 12. Ekkor ismertem rá, hogy ez az a könyv, melyről egyszer anya mesélt, mikor kicsi voltam. Nem tudtam tisztán visszaemlékezni a tartalmára, ezért elhatároztam, hogy elolvasom.

Egy kicsit szomorú a történet. Nagyon sajnáltam a családot, főleg Julikát, hogy mennyit éheznek, fáznak és mennyi megaláztatást kell eltűrni neki. Vele együtt én is szomorú voltam, mert nem szerette őket az apukájuk. Ahogy olvastam, szinte azonosultam Julikával, akinek nagy, dióbarna szemében mindig felnőtt komolyság volt. Sovány, vézna termetű. Ruhája kopott, foltos, de mindig tiszta. A tanulásban kitűnő, és segítőkész bármilyen munkában. Legjobban az a rész tetszett, amikor felnőtt módjára kiállt édesanyja mellett, és megvédte őt az édesapja bántalmaitól. Ez a könyv bemutatja, hogy vannak olyan családok és gyerekek, akiknek nagyon sok csalódáson, megaláztatáson kell keresztül menniük ahhoz, hogy észre vegyék, ők is érnek annyit ezen a földön, mint más, gazdag család gyerekei. Amihez az ember nehezebben jut, annál jobban örül neki, és annál jobban megbecsüli.

Azóta már sok más könyvet is elolvastam. Mondhatom, sok hasznos dolgot talál az ember bennük, és nagyon sok szép dolgot lehet belőlük tanulni is. Sokszor meg is vigasztalnak, mikor egyedül érzem magam, mert a könyv a legjobb barát.

**Borsos Csilla, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Karácsony

*Kint hull a hó, és dermesztő hideg van,
megérkezel a munkából fáradtan,
lámpát gyújtasz gyorsan, leveted a sálad,
késő van már, megszállod az ágyat,
lehunyod szemed, körülvesz az álom,
és most már tudod: holnap karácsony.*

*Szíved szomorú és viharos, az utcákat járod,
meglesed az ablaknál azt a boldog családot,
imát mondanak, te is keresztet vetsz,
hálát adsz az úrnak, hogy mellette lehetsz,
karácsonyi ének, a kedvenced szól,
Jézus megszületett, s ez így van jól.*

*Zsebedbe tűrsz, s egy csomag gyufát találsz,
egy szálat meggyújtasz, de fagyos kezeden elalszik már.
Újra próbálkozol, hogy egy kicsit felmelegedj,
egy kisgyerek odaszalad, s kezet tart neked.
Igen, sikerült, kezed máris meleg!
De mire megköszönted volna a jótettet,
eltűnt a homályban a kisgyerek.*

*Csiklandoz a szél, felhevetsz az égre,
ragyog arcodon a szeretet fénye,
mosolyod örömteli, tiszta szívből ered,
nyújtsd a kezed magasra, a boldogság van veled!
Egy kis fény az égen felgyullad,
el szeretnéd érni, de messze van,
aztán valaki megszólít: „Karácsony napja van.”*

*Szemedben a jeruzsálemi csillag ragyog,
szébbé teszi életedben ezt a napot,
kidíszíted a padláson heverő fenyőfát,
meggyújtod az utolsó adventi gyertyát.
Feszület díszleget asztalod közepén.
Ma megszületett az ISTENI TŰNEMÉNY!*

**Jablonszki Ágota, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse**

Nálunk járt a Mikulás

Emlékszem, egész kicsiny koromban is minden évben december ötödike közeledtével az összes papucsot, cipőt, csizmát ügyesen takarítottam ki – már a magam módján –, hogy minél több apró ajándékot rejthessen el bennük a Mikulás.

Izgatottan vártam ezt az estét, amikor megteltek a folyosón sorba rakott lábbelik. Minden apró zajra, csörrenésre gyorsan kezdett verni a szívem, s egy meg nem magyarázható érzés, az öröm és a félelem keveredése uralkodott el bennem. Rohantam volna ki a folyosóra, de nem volt hozzá elég bátorságom. Ilyenkor fogtam anyukám vagy apukám kezét, s őket vonszolva magam után próbáltam meglesni a Mikulást. Persze volt néhány hiábavaló próbálkozásom, mert először üresen találtuk a cipőket. Aztán valamilyen csoda folytán, egyszer csak ott találtuk a sok finomságot. Lábdobogás, csengőszó, kopogás előzte meg a nagy eseményt, de soha sem sikerült meglesnem magát a Mikulást. Ahogy múltak az évek, kételyeim támadtak, hogy talán a szüleim töltik meg a cipőket. De amikor a következő évben minden családtag egy helyiségben tartózkodott, és a Mikulás csengőszó kíséretében érkezett, újra visszatért a hitem. Minden alkalommal furcsállottam a dolgot, érthetetlen volt számomra, de mindig próbáltuk megtalálni a magyarázatot arra, hogyan is férhetett hozzá a Mikulás a cipőkhöz.

Most, amikor már tudom, hogy a Mikulás csak a mesékben létezik, bevalom, egy kicsit hiányzik az élménye, amelyben évekig részesültem. Szeretném, sőt próbálom elhinni csak arra az egy estére, hogy eljön a Mikulás. Így talán sikerül megőriznem annak a csodálatos érzésnek a varázsát, amit a Mikulás-várás nyújtott hosszú éveken át.

**Berta Ágota, 5. osztály
Miloje Čiplić iskola, Törökbecse**

A bor

*A magyar ember jó bort iszik,
Ha nem iszik, nem vigadik.
Hogyha iszik, piros tőle,
Megjön ám a kedve tőle!*

*Én is ittam, jót mulattam,
A cigánnyal is húzattam.
Magyar vagyok, jó bort iszom,
Mert a bor az nagyon finom.*

*A bornak biz' nincsen párja,
Párját nem leled a világba.
Mert a bor az különleges:
Olyan, mint a magyar gyerek.*

**Ónadi Tamás, 7. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér**

Kompozíció. Kovács Viktor újvidéki tanuló rajza

Találkoztam Hemingwayjel

A poros, papírralátú könyvtárban állok, és olvasgatom a címeiket. Egy vékony könyv akad a kezembe Ernest Hemingway Az öreg halász és a tenger című könyve. A hátoldalon az író képe látható, mintha ő lenne az öreg halász.

Szakállas, kedves arc mosolyog rám. Haja fehér, ami szelíddé teszi. Bólint egyet, a kép megelevenedik, és így szól:

– Jól választottál, jó írás, a többi még komoly neked, hiszen azokban a háborús élményeimet írom le.

– Maga harcolt a háborúban?

– Egy emlék is van róla, egy csúnya seb.

Közben leülök egy kényelmes fotelba, az író is velem jön. A fején vidám micisapka, öltözete sportos. Testén is látszik, hogy szeretett tornázni.

– Ha egy könyvön dolgozom, minden reggel írok, amíg az ötlet tart. Még a hideget sem érzem, a gondolatok melegítenek – mondja nyugodt hangon.

Képeket vesz elő a kabátzsebéből, és hozzá történeteket mesél. Hatalmas ház látszik barátságos udvarral, ahol három gyerek hancúrozik. Felesége nyugodt arcú asszony, akin látszik, hogy mindene a család.

– Úgy tudom, szeret sportolni! – szakítom félbe a mondanivalót.

– Minden sportot kipróbáltam már. Kedvencem a vadászat, horgászat, bika- viadal. Gyakran elmegyek sielni is a családommal. Az ilyen emlékekkel jönnek az ötletek az írásokhoz.

– Biztos barátságos az otthona, kíváncsi lennék, hogy hol dolgozik.

– Kedvenc helyem a dolgozószobám. Itt gyógyultam ki a súlyos depressziómból. Kandalló és vadásztrófeák teszik barátságossá. Itt tartom a puskagyűjteményemet is, és még mást, amit szeretek.

– Milyen érzés Nobel-díjas írónak lenni?

– Nem is tudom megmondani. Nagyobb öröm az, mikor a könyveim olvasói kezet ráznak velem. De többet is tudnék írni, ha nem kalandoznék annyit a nagyvilágban.

Szeme elkalandozik, hangja elhalkul, és a mosolygós arc újból a könyvből néz rám. Nem fér a fejembe, hogy egy ilyen tehetséges író miért vetett véget életének. Visszateszem a könyvet, és megnézem a többi könyvét is. A címek elárulják a tartalmat: „Gazdagok és szegények”, vagy „Búcsú a fegyverektől”.

**Vajda Emese, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Egy kedves élményem

Régen volt nagy tél, és ritkán gyönyörködhetek a hófehér tájban.

Szívesen emlékszem arra, amikor három napig havazott. A fák és a háztetők fehér ruhában pompáztak. Minden csillogott. A barátnőimmal a tisztai töltésre jártunk szánkózni. Jókát neveltünk, mert olyan is történt, hogy a szánkó hamarabb leért, mint mi. Legszívesebben a jégvár építésére emlékszem. Rakásba gyűjtöttük a havat. Körülbelül három méter hosszú és két méter széles lett. Este leöntöttük vízzel. Reggelre megfagyott. Másnap jött Oszkár, és a jégfaragáshoz fogtunk. Zsolti bátyám is csatlakozott hozzánk. Először a bejárat készült el, utána az ablakok. Nagyon kifáradtunk, mert nehéz volt a munka, de boldogan bújtunk be a jégházunkba. Anyukám forró teát hozott, s mi, gyerekek az új otthonunkban fogyasztottuk az italt. Lefekvés előtt a szobám ablakából sokáig gyönyörködtem a házikóban.

Szeretném, ha minden évben vastag hótakaró borítaná a tájat, hogy nagy jégkunyhót tudjunk építeni.

**Horváth Sarolta, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse**

Körök játéka. Klucsovszki Anett bácskerteszi tanuló rajza

Az áldott bor

*Kóstoljátok meg eme remeket,
mellyel e föld áldott meg benneteket!*

*Becsüljétek meg a mustot,
melyből készül a jó bor!*

*Nap melengette, eső duzzasztotta,
míg a szőlő ízét kiforrtta.*

*Asszonyok szüretelték, szép lányok taposták,
pince mélyén fahordóból a férfiak kilopták.*

*Áldom a napot,
mikor elkészült az első bor!*

*Ti is áldjátok e földet, mert ha nem,
nem lesz mit innotok jövőre!*

**Maletaški Krisztina, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Megtréfáltam a Mikulást

Elérkezett Mikulás napja. Kitisztítottam a cipőmet, és izgatottan vártam az estét. No, nem azért, mert annyira szerettem volna megkapni az ajándékot, hanem hogy megtréfáljam az öreg nagyszakállút.

Úgy gondoltam, az idén inkább én ajándékozom meg egy kedves tréfával a jó öreg Mikulást. Miután a helyére tettem a kitisztított cipőt, ajándékot is raktam bele. Eljött az este. Gyorsan elbújtam, de olyan helyre, hogy jól lássam, amikor megjön, mit fog majd szólni hozzám. Sokáig vártam, de megérte, mert megjött a várva várt ajándékosztogató. Minden úgy lett, ahogy gondoltam. Nagyon elcsodálkozott, ki előzhetne meg őt. Elővette a hosszú listáját, és megkereste rajta a nevemet. Minden évben a nevem mellé tett egy pipát, amikor meghozta az ajándékot. Most is itt van az ajándék a cipőben, de nincs a listán kipipázva a nevem. Szegény Mikulás, gondolkodott erősen, vakargatta a feje búbját, de sehogy sem sikerült rájönnie, hogyan került az ajándék a cipőmbé még az ő érkezése előtt. Én sem bírtam ki tovább nevetés nélkül, így előjöttem, és mindent bevallottam neki. Együtt neveltünk egy nagyot, de azért megígértette velem, hogy ilyet többé nem teszek. Odaadta az ajándékot és továbbállt.

Remélem, a jó öreg Mikulás érti a tréfát, és az idén is kapok tőle ajándékot. Egy kicsit azért izgulok.

**Szabó Tamara
Vuk Karadžić iskola, Bajmok**

Karácsony

*Mikor mindent betakar a hó,
és a hold is rád mosolyog,
mikor az utcán vidám ének szól,
és jókedved mindenkivel megosztod;
mikor vígan száguld a kiscsíkó,
és a szán csilingel valahol,
mikor a szíved úgy zakatol,
ahogy az angyal neked dalol;
mikor a fenyő díszben áll ott,
ahol a szeretet honol,
mikor a tündér békét varázsol,
hogy jó legyen mindenhol;
mikor ajándékból is van sok
és mindenki az ünnepre gondol,
mikor nemcsak álmodozol,
hanem álmod valóra is váltod;
mikor mindenki mosolyog,
és a lelkednek ez csodálatos,
mikor ünnepre a harang szól,
és a rosszat legyőzi a jó:
itt a KARÁCSONY!*

(2007 decembere)

**Nagy-Pál Anita, 7. osztály
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

RÜGYFAKADÁS

A kis herceg (Folytatás)

A kis herceg úgy ért vissza a bolygójára, hogy ráesett a kiégett vulkánjára. A vulkán nyomban égni kezdett. Hősünk nagyon megörült, mert azt hitte a vulkánról, hogy rég kiégett. Most már tud rajta főzni, sütni, sőt még ruhát is száríthat.

Örömeiben meghívta ebédre a királyt, a hiút, az iszákost, az üzletembert, a tudóst és a pilótát is. Az ebéd báránysült volt.

Az üzletember ebéd után a csillagokat szerette volna számolni, de nem volt csillag még az égen. Így hát akkor megnézte a párjanincis virágot, majd hazament. A kis herceg úgy látta, hogy az emberek jól érzik magukat nála, ezért megkérte őket, hogy maradjanak itt vele örökké. Az emberek bele is egyeztek. A lámpagyújtót azért nem hívta meg, mert félt, hátha eloltaná a mécses az asztalon, és nem látnának semmit. Egy ideig azon töprengett, hogy hol fognak ennyien elférni az ő bolygóján. De utána meg is feledkezett róla, mert a hiú azt kérdezte:

– De hol van nálad tükör?

– Sehol – mondta a kis herceg.

– Akkor én megyek is! – mondta és már ott sem volt.

A kis herceg szomorú lett.

Egyszer csak odament hozzá a király, és azt kérdezte:

– Hol van nálad a trón?

– Nincs – mondta a kis herceg.

– Nincs? – kérdezte meglepődve, és elment.

A kis herceg még bánatosabb lett.

Ekkor odament az iszákos, aki azt kérdezte:

– Van-e borod?

– Nincs – jelentette ki a kis herceg.

Az iszákos is hazament.

Odament a tudós is:

– Van-e földrajzkönyved? – kérdezte.

– Nincsen – felelte a kis herceg.

Ezzel a tudós is elment.

Egyszer csak odamegy hozzá a pilóta. A kis herceg odabújt hozzá sírdogálva:

– Menj csak te is!

– Miért mennék? – kérdezte a pilóta.

– A többi is elment.

– De én itt maradok. Talán elférünk ketten? Nem hagylak cserben.

– Jó – mondta a kis herceg és elaludt.

A pilóta halkán azt suttogta:

– Barátok voltunk, és azok is maradunk mindörökké, bármi is történjék!

**Csernicsek Ervin, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

Az én mesém

Hol volt, hol nem volt, volt valahol egy szegény leány. Annak a leánynak sem apja, sem anyja nem volt.

Egy királynál élt a leány, ott szolgált. A királynak volt három fia. Egyszer hát a legidősebb legény, mondja az apjának, hogy ő elindul lóháton királynéért keresni magának. Teltek-múltak a nappalok, éjszakák, és egyszer csak hazajön a legidősebb legény. Haza is hozott egy igen nyafka leányt. Hát az a lány mindent meg akart kapni a ruhák közül. Csakis a legszebb, legdrágább ruhákat.

Egyszer csak a középső legény is úgy döntött, hogy szerencsét próbál a szerelemben. Napokon belül hazajöttek a legény és a lány. Az a lány is azt akarta, hogy őt tiszteljék a legjobban. A lány ékszereket akart, kapott is, de még mennyit! A szegény lány meg csak nézett rájuk, hogy mindennap új ruhákat, új ékszereket viselnek.

A legfiatalabb legény is szeretett volna magának egy feleséget. Ő is elment, és haza is jött leány nélkül. A legénynek senki sem tetszett. Aztán sokat találkoztak a szegény lány és a legfiatalabb fiú. Egymásba szerettek. Egyszer ám úgy döntött a legény, hogy elveszi feleségül a szegény lányt. Az igent mondott, s az övék volt a legnagyobb lagzi. Az idősebb testvérek elhagyták a palotát. A szegény leány már nem szegény többé. Ők kapták meg a trónt.

Most boldogan élnek, ha meg nem haltak. Tartana még az én mesém, ha a fiatal legény nem döntött volna úgy, hogy elveszi feleségül a szegény lányt. Itt a vége, fuss el véle!

**Guzsvány Anna, 5. osztály
József Attila iskola, Bácskertes**

Bánati pillanatképek

Ősz van. A reggelek egyre hűvösebbek. A tájra hajnalonként ködfátyol borul, majd szét-foszlik az őszi napsugár lágy simogatásától.

Mind gyakrabban erednek meg a felhők kristálykönyvei, mintha csak a végtelennek hitt nyár perzselő forróságát siratnák. Kósza szellő suhan át az ágak között felkavarva az ezerszínű avarszőnyegét. Vacogva kuporgok a pótkocsin. A csípős, metsző szél az arcomba vág. Döcögve érkezünk meg a kukoricaföldre. A múlt heti vihar rézsút döntötte a kukoricaszárakat, csak óvatosan lehet lépkedni közöttük. Egy ideig nem hallatszik más, csak a levelek tompa zizegése, vagy ahogyan egy-egy aranylő tengericső recsegve letörik. A távolból traktor zúgása üti meg a fülünket. Lassan hozzászokunk a hideghez, és feloldódik a hangulat. Tata fűtőrézsnit kezd, mama és a szomszéd néni beszélgetésbe erednek. A nővérem és én versenyezőnk. Vajon ki ér előbb a sor végére?

...Lassan besötétedik. A holdvilág ezüstösen pislákoló fénye átszűrődik a felhőtakaró mögöl. Mi a kukoricarakás körül ülünk. Anyukám kalácscsal kínál minket. Előkerül egy-két szelet madárlátta kenyér, sőt egy-egy pohár finom szilvapálinka is. Olyan testet-lelket melengedő. Sokan vagyunk. A szűkebb család, a nagyszüleim meg a szomszédság. Ez falun így szokás. Nincs is nagyobb móka, mint kukoricarakáskor összegyűlni és jókat beszélgetni. Az idő csak úgy repül közben! Néha közbeszólók, de általában csak hallgatom a vitákat az ideai termésről. Vagy egyszerűen figyelem a kiejtett szavakat, az izes öző nyelvjárást, amelyben nevelkedtem, és amely megráztató varázsol számomra minden beszélgetést. Hallgatom az idősek gyermekkori élményeit, vagy a legújabb pletykákat. Mindenki ismer mindenkit. Olyan ez, mint egy óriási háló, amely behálózza az egész falut. A falut, amely lassan elnéptelenedik. Ahogy végigbálgatok a főtúcán, megannyi elhagyott ház. Tulajdonosaik vagy meghaltak, vagy elköltöztek. Pedig már szépül a falu. Az óvoda udvarát beültettük virággal. És mégis. Az emberek mintha menekülnének. Persze megértém én, és egyet is értek a döntésükkel. A mai rohanó világban egy eldugott falucska nem kínál lehetőségeket. Másfelől viszont nagyon is szeretem ezt a kicsi falut, mert tengeteget nyújtott és nyújt nekem. Itt olyan emberek vesznek körül, akik szeretnek, és akiket én is szeretek. Vannak barátaim, és vannak olyan helyek, ahova mindig szívesen elmegyek. Nem kell kilométereket utaznom, hogy a természetet lássam. Elég, ha kimegyek a kertbe, és máris érzem minden rezdülését. Vagy csak nézem az udvarunkban magasodó eperfát, hogy virágzik tavasszal, gyümölcsöt ad nyáron, hogyan hullajtja levelét ősszel, és hogyan ad otthont télen a pajkos hópelyheknek.

Olyan ez, mint egy varázslat. Ahogy ülök az egyre fogyó kukoricahalom mellett, egyszerre érzem a munka örömét, a meghitt nyugalmat, melegséget és a családom odaadó, összetartó szeretetét.

**Martonosi Máté, 7. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz**

„Csak az anyanyelvemen lehetek igazán én” (Kosztolányi D.)

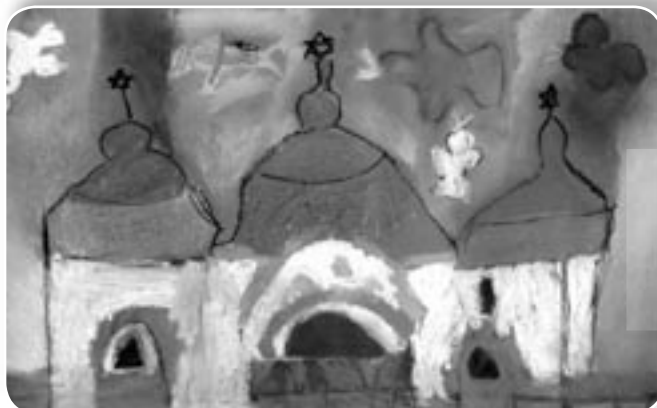
Az első szó kimondásától kezdve: „anya, apa” egészen mostanáig nem gondolkodtam el azon, hogy mit jelent számomra az anyanyelv. Ez természetes, együtt nőttem vele.

Kiskoromban szüleim esténként meséket olvastak, amelyekből nap mint nap bővítettem a szókincsemet. Az óvodában újabb és újabb szavakat tanultam meg. Az iskolában már az olvasással és az írással birkóztam. Az olvasás kezdetben nem érdekelt. A házi olvasmányokat nehezen kedveltem meg, mindig az utolsó héten kezdtem olvasni. A könyv eleje unalmas volt, viszont ahogy kezdett a történet bonyolódni, alig bírtam letenni. Rájöttem, hogy az olvasás akkor tud élménnyé válni, ha magamat is a történetbe képzelem.

Számomra nagyon fontos, hogy az ember ápolja az anyanyelvét. Amikor a nyelvtant kezdtük tanulni, rájöttem, hogy bizony nehéz nyelv a magyar. A gazdagságát, szépségét irodalmunk mutatja be nekünk. Híres íróink Balassi Bálint, Kazinczy, Kölcsey stb. mindent megtettek, hogy a magyar nyelvet csiszolják, gazdagítsák. Nekünk csak az a feladatunk, hogy ezt a szép, egyedülálló nyelvet fejlesszük, ápoljuk és átadjuk az utóknak.

Van egy mondás: „Ahány nyelven beszélsz, annyi embert érsz.” Ez így is van, és mégis úgy tartom, hogy csak az anyanyelvemen lehetek igazán én.

**Németh Boglárka, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

**A zsinagóga.
Vukov
Johanna
szabadkai
tanuló rajza**

Természetszeretet és természetábrázolás

Hans Thoma (1839–1924) **Erdei tisztásának** hangulata ünnepélyes. Színpompás, számtalan virágtól tarkálló rét tárul elénk. A völgyben patak csörgedezik. Az asszony, aki a réten virágot szed, városi divat szerint van öltözve. A 19. század végén a kirándulók és nyaralók ilyennek látták a természetet. Az ismeretlen dolgoknak kijáró ámulattal csodálták erdő és mező boldogító szépségét.

Amikor már szinte valamennyi országban építettek vasutakat, könnyebben és gyorsabban lehetett utazni. Így adódott, hogy mind több és több jómódú városi embernek lett kedvelt szokása, hogy a hegyekben vagy a tengerparton töltse a szabad idejét. A lakásban is egyre szívesebben látták a szép tájképeket.

Mivel a természet a városlakóknak már nem volt megszokott közege, olyan dolgokra is figyeltek, amelyeket addig aligha vettek észre. Ha valaki pihenni vágyik a mezőn, és beleveti magát a mély fűbe, egészen közelinek és nagynak látja a leveleket és virágokat. A látóhatár sík lesz; szélesen és magasan ível át a táj fölött az égbolt, amelyen lassan, de folyamatosan vonulnak a felhők. Ezt az élményt örökíti meg **Christian Rohlfs** (1849–1938) **Nyári mező felhőkkel** című festménye.

A Szent Korona

A magyar államiság egyik legfőbb jelképe a Szent Korona. Amikor 1001-ben Árpád-házi Szent István, első királyunk a keresztség felvétele után a II. Szilveszter pápától kapott koronával megkoronáztatta magát, Magyarország egyenrangú és független államként az európai országok sorába lépett.

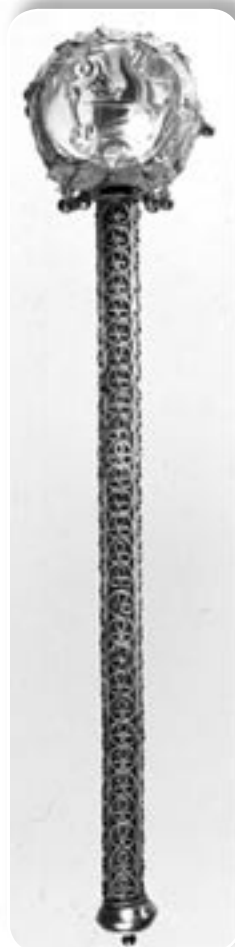
A Szent Korona nemzeti ereklyévé vált. Története az ország történetéhez hasonlóan viharos, hányatott, már-már a végpusztulás veszélyével terhes volt. Az elmúlt évezred alatt ugyanis többször ellopták, elrabolták, sőt egyszer szállítás közben el is veszítették. Rejtegették, dugdosták, különböző helyeken őrizték, Székesfehérvárott, Visegrádon, Budán, Pozsonyban, s hogy idegen kézre ne kerüljön, többször elásták. Természetesen a 20. század vérvivatait sem tolthette békében. A II. világháború vége felé a nyilasok Németországba hurcolták, földbe ásták, majd átadták az amerikaiaknak. Innen és így került az Egyesült Államokba, ahonnan csak három évtizedes tárgyalások, alkudozások után került vissza az országba, mégpedig 1978. január 6-án. Akkor a Nemzeti Múzeumban helyezték el, a többi koronázási jelvénnel, a paláttal, a jogarral, az országalmával és a karddal együtt. Aztán a Parlamentbe, az Országház kupolatermébe került, hogy a honatyák állandóan láthassák, és döntéseiket a nemzeti ereklye fényében meggondolják, az ország népének érdekében, felelősséggel hozzák meg. És hogy az országházba évente ellátogató több százezer ember is megtekinthesse.

A korona eredetének története is rejtélyes, titokzatos, sok-sok homályossággal és ellentmondással tarkított. Olyannak, amilyenek ma látjuk, a 12. században vagy a 13. század elején szerkesztették, építették egybe két részből, a felső latin és az alsó görög koronából. I. Géza királyt már bizonyosan ezzel koronázták meg. Ezt nem csupán azok az írásos dokumentumok tanúsítják, amelyek szerint a bizánci császártól koronát kapott, hanem a koronán lévő hitelesített képmása is. Hogy mégis Szent István koronájának tartják, az arra alapozódik, hogy a koronába beépítettek olyan részt, olyan elemeket is, amely mindenképpen Szent Istvánhoz tartozott.

Az idők során a Szent Korona az államiságnak olyannyira a fogalmává vált, hogy akit nem azzal koronáztak meg, nem is számított törvényes uralkodónak, kezdve attól, hogy az általa hozott törvényeket nem ismerték el. Az utolsó magyar király, akit 1916-ban ezzel a nemzeti ereklyével megkoronáztak, IV. Károly volt.

A hatalom

A jogar

A kőkori emberi kultúra régészeti anyagai között is található olyan pálcá vagy bot, amelynek a végén legtöbbször faragott állatfej van, amelyről a szakemberek joggal feltételezik, hogy az hatalmi jelvény lehetett, azaz a korlátlan hatalom kifejezője. Később a pálcát különféle motívumokkal, gombbal, kereszttel, sassal stb. díszítették. Valószínűleg ezek voltak a jogar, azaz a királyi kormánypálca elődei, amely rendszerint rövid, díszes, nemesfém jelvényként a legfőbb államhatalom, az uralkodó tökély, a méltóságteljeség jelképe.

A magyar koronázási ékszerek egyik legcsodálatosabb darabja a jogar. Feje egy víztiszta, áttetsző kvarckristályból csiszolt gömb, amelyen alul és felül egy-egy, tíz szíromlevélre tagolódo, virágkehely alakú aranylemez van, amelyeket hat ponton, szinte szimmetrikusan három kettőspánt fog össze. A lemezek felületét aranyhuzalból kialakított, gombostűfej nagyságú gömböcskékből álló háló díszíti. A hegyikristály gömbbe három oldalon egy-egy kuporgó oroszlánt metszettek, amelyek az erős királyi hatalmat jelképezik. A

gömb foglalására aranyláncocskákon függő kis aranygolyócskákat erősítettek, amelyek a jogar minden mozdításakor csilingelnek. Valamikor azt hitték, így riasztják el a rossz szellemeket.

Az átfúrt kristálygömbbe mogyorófa nyél illeszkedik. A nyelet aranyozott ezüstszálból készített, a fej fémrészeinek filigrándíszítését utánzó, egyszerűbb mintázat borítja. A különböző anyag és a némileg eltérő minta bizonyítja, hogy a jogar régóta van használatban, és közben többször szorult javításra.

Pontosan nem tudható, hogy a jogar mikor került a koronázási jelvények közé. Az biztos, hogy a kristálygömb a 10. századi Egyiptomban készült, koránál fogva tehát lehetett Szent Istváné is, de első királyunk egyetlen, hitelesnek mondható képén nem szerepel. I. András azonban, amikor 1055-ben megalapította a tihanyi apátságot, az alapítólevélben már önmagát „a legkeresztényibb jogarviselőnek” nevezi.

A jogart a többi koronázási ékszerrel együtt bárki megtekintheti Budapesten. Különlegessége, hogy buzogányra emlékeztető alakja eltér minden más jogarétól, így világviszonylatban is egyedülállónak számít.

jelképei

Az országalma

Már az ókori görög világ tudós elméi is állították, hogy a legtökéletesebb geometriai forma a gömb. A világalomra törő római császárok hatalmi jelvényei közé már a gömb, latinul globus úgy került be, mint a tökéletes teljesség és a földkerekség feletti hatalmuk szimbóluma. A középkorban a régi Róma dicsőségére áhító német-római császárok is felvették jelvényeik közé a kereszttel ékesített gömböt.

A magyar koronázási paláston Szent Istvánt is baljában a glóbuszal ábrázolják. Pénzek veretképei, pecsétek lenyomatai, képi ábrázolások sorozata bizonyítja, hogy használata a magyar királyság egész időszakában folyamatos volt.

A ma ismert országalmánk egyszerű, dísztelen, kissé lapított, aranyozott ezüstgömb. Tetején lemezből készült kettős kereszt, amelynek magassága közel azonos a gömb átmérőjével, alsó szárának hossza ennek kétharmada, felső száráé pedig harmada lehet. A gömb közepén, a kereszt síkjával párhuzamosan, elöl és hátul egy-egy kicsi, háromszögletű, zománcozott címerpajzs van.

Azért írtuk, hogy a ma ismert országalma, mert a szakemberek szerint Szent István országalmája más volt, és az valószínűleg a történelem viharai során kikerült az országból, talán azonos azzal, amelyet a salzburgi dóm kincsesládájában őriznek. A jelenlegi országalmát Károly Róbert készítette.

Nagyon keveset tudunk arról, hogy a koronázási szertartásokon az országalma milyen szerepet játszott. A koronázási menetben V. László, Mátyás, II. Ulászló előtt világi főrangúak vitték. Bár I. Ulászló koronázásáról azt említik a források, hogy az esztergomi érsek nyújtotta át neki az országalmát, mégis úgy tűnik, ez az uralkodói méltóságjel háttérbe szorult, az egyház sem tud mit kezdeni vele. Egyesek úgy vélik, esetleg az elnevezés miatt, mert az alma a bűn, a halál, a gonoszság jelképe, amellyel a kígyó képébe bújt Sátán, a legenda szerint összeülte Ádámot és Évát megrontotta. Ám az ősi gyökerek kitéphetetlenségét igazolva az elnevezés és a királyi jelvény megmaradt. Pogány hiedelmvilágunkban, amelyet népmeséink híven őriztek meg, az alma a sárkányok által a túlvilágra elragadott gazdagság, bőség, termékenység jelképe, amelyet a szabadító hős, legyőzve a gonoszt, ismét felhoz a világra, mindenki bőségére, boldogságára. És mivel az ősi időkben a legnagyobb hősök lettek a közösség vezetői, magától értetődőnek tűnt a nép szemében, hogy a király, mindenki ura és parancsolója, akitől az ország jóléte és boldogsága függ, birtokolja ezt az aranyalmát. Így mesélték ezt még akkor is, amikor már nyilvánvaló volt, hogy sok uralkodó nem szolgált rá népe bizalmára.

A kard

A kard a bátorság, a hatalom, az erő és az igazság jelképe, ennél fogva királyi jelvény is. A szkíták kardkultusza egy kard képében megszemélyesített hadisten előtti ember- vagy állataldozati szertartás volt. Attila kardját a monda szerint Isten küldte, amivel

meghódíthatja az egész világot. A fegyvert egy pásztor találta meg, amint egy borjú véres nyomait követte a mezőn. A keleti hitvilág szerint a hegyével felfelé földbe ázott kard hatalmi jelkép. A bizánci Priszkor rétor ezt írta Attiláról: „Hatalma nem kis mértékben növekedett meg annak következtében, hogy megtalálta Mars kardját.” Az aranyveretes kardot ma a bécsi állami kincstárban őrzik.

A királyválasztási szertartásokban kiemelkedő szerepe volt az égi eredetű kardnak. A magyar királyok hatalmi jelvényei közé tartozik a Szent István királynak tulajdonított kard, melyet a koronázási szertartás alkalmával e szavakkal nyújtott át a koronázó érsek: „Övezd fel kardodat oldaladra leghatalmasabb, hogy ezáltal az igazságosság hatalmát gyakorold.” Ezzel a karddal suhintottak a magyar királyok a koronázási dombról a négy égtáj felé, hogy jelképesen kinyilvánítsák egész birodalmuk fölötti hatalmukat. A koronázási jelvénynek tartott Szent István kardja jelenleg a prágai Szent Vítus székesegyház kincstárában van.

A templom 1354. évi leltárában még nem szerepel, az 1367-ben és 1387-ben fölvevett leltárakban azonban már igen. Az igen becses kard kétélű, markolatán drótból font koszorúval, csontgombja háromosztású, ugyancsak csont ellenzőjét két egymásba fonódó, tomporukat kiemelő állat, sárkány díszíti. Kopásából ítélve sokat használták. Készítésének ideje megelőzi I. István uralkodását. Valószínűleg azon magyar kincsek között került Prágába, amelyeket IV. Béla király Anna nevű leánya vitt magával, amikor apja halála után, a vele ellenséges viszonyban levő V. István király elől sógorához, II. Ottokár cseh királyhoz menekült.

A koronázási jelvények között ma látható kard, bár Szent István kardjának mondják, a 16. század első felében készült, kétélű, alul elkeskenyedő, heges csúcsba futó reneszánsz ízlésű darab, vörös bársonnyal bevont hüvellyel. Ezt az újabb kori koronázásoknál használt kardot a koronázási jelvények között őrzik.

Csépe Imre

Muzsikáló falu

Ködös, hideg decemberi esteiken, amikor nem gyújtok villanyt és odaülök az ablak elé, az utcánk nagy süket hallgatásából a mozsarak zenéje szűrődik felém. Valahonnan a messzi időkből jön a hang, csengve-bongva, lágy sejtellemmel, és szétfolyik lelkemen, mint valami tündéri varázslat. Látom magamat kószálni fiatal suhancként a hótól roskadó fák alatt, és hallgatom a mozsarak muzsikáját a házakból kiszűrődve a puha éjszakába. Ünnepre készül a falu, és előtte való esteiken csengenek a mozsarak, elől a réz, mint primás, utána a vas, mint kontrás, majd a nagybőgő, a máktörő mozsár buffogott ütemesen nagyapó lába között, mert a máktörést mindig órá bízták a kemence mellett. Törték a mákot, a süvegcsukrot, a gyömbéret, a sót, a szárított diót, a vaniliát, a borsot és minden olyan fűszert és egyebet, ami megkívánta a törést, mert daráló akkor még nem volt.

Ahol csengtek a mozsarak, ott a házak ablakai vidáman kacsingattak a havas utcákra, és szinte incelettek azokkal, akiknek a házából pattanásig feszült, morgorva csönd folyt ki az utcára a hályogos ablakokon. Minden utcában voltak ilyenek, muzsika is. Bármerre ment az ember a faluban ünnep előtt való esteiken, mindenfelé csengtek a mozsarak, csikorogtak a fagyos kútgémekek, s a kovácsüllők hosszú ijjujúja sikított bele az örömtől feszülő koraestbe, hogy itt az ünnep, emberek, vigadjatok. Sok helyütt a szimpla ablakokon át kihalatszottak a nagy kártyacsaták, a csattogó lapok, a filkózások, a dióra való kártyázások és egy-egy citera cincogó hangja, amit kellemes hangú menyecske kísért szitalás vagy rétesnyújtás közben.

Nálunk a nagynéném templomi énekek dúdolása közben készítette az ünnepre valókat, és mivel a házból öregapó már régen kihalt, helyette meg újabb nem öregedett, így hát a mákot nekem kellett megtörnöm Panna néném nagy sóskiflijeibe meg mákosrúdjába. Az anyagot nem sajnálta tőle, mármint a kalácstól, sem lisztből, sem sóból, sem mákból. Ugyanis a saját termésünk volt és egy-egy kalácssütéshez mindig lehozott a padlásról három literre

valót, azt elébem toltá és azt mondta:

– No, ne, oszt törd meg, ott van a mozsár a kuckóban.

Mikor ránéztem a mákra, a hideg szaladt végig rajtam, azt hittem, hogy menten megüt a guta, ennyi mákot megtörni, hiszen ezzel reggeltől estéig nem leszek készen.

– Ne szipogj nekem!
– emelte rám a nyújtófát.

– Fogj hozzá, oszt csináld,

amit mondok, mert rögtön ellátom a bajodat.

Mit volt mit tennem, nekiültem a törésnek és emelgettem a kétkilónyi vasdarabot a makacs mákszemek fölött, de azok nagyon nehezen akarták megadni magukat; mintha dacoltak volna velem. Kint az utcán pedig a pajtásaim sikoltoztak, hógolyóztak, húzták a szánkóikat és beszóltak az utcai ablakok hozzám, hogy gyere, lmi, játszani. Panna néném elpörölte előlünk őket, de azok annál inkább incelettek velem, egész idő alatt ott hancúroztak az ablak alatt, hogy lássam, milyen jóízűt játszanak a derékig érő hóban.

Amint kiöntöttem a mozsárból a megtört mákot egy másik kis tábla, és emebből szedtem bele, hogy majd töröm, egy nagy könyccsepem hullott rá, amitől rögtön megfeketedett a szürke mákszem. Erre, mint valami mennyei remény, csillámlott át rajtam a gondolat: no, most, ha kimegy a nagynéném valahová, próbát teszek a mákkal.

Úgy is volt. Amíg ő fönt járt a padláson csutkáért, addig én vizet öntöttem a mák közé, jól összekevertem és összehasonlítottam a megtörttel, hogy ugyanolyan fekete-e, mint amaz. Nem sok különbség volt a színben, csak a szemek tértek el egymástól ég és föld közötti különbséggel. Amikor a nagynéném lejött, ragyogó arccal álltam elébe, hogy készen vagyok a mákkal, megtörtem, nézze meg, hogy milyen szép fekete... Mikor az öregasszony belenyúlt, azonnal látta, hogy hányadán állunk, se szólt, se beszélt, csak fölkapta a ciroksep-rűt, és megtanított úgy muzsikálni, hogy túlcsengtem minden mozsarat és kovács-üllőt. Azóta, ha mozsarat hallok csöngeni, mindig eszembe jut a muzsikáló falu.

Kedves Olvasó Tanulók!

Örülök, hogy van visszhangja rovatunknak, s hogy érdeklődtek az irodalom jelenségei iránt; sőt: kéréseitek vannak. Nem hallgathatom el azonban, hogy meglepett és egy kissé fanyar szájjal töltött el egy jelíges olvasói levél. Meg kell magyaráznom.

„Egy lelkes olvasó” **Csépe Imre** életművéről, életéről szeretne olvasni rovatunkban. S ez természetesen nem baj, sőt dicséretes és örvendetes. Miért akkor a kellemetlen mellékiz? Több okból is. Sajnálatosnak tartom pl., hogy irodalomoktatásunk csak nagyon nehezen tud megújulni; elmozdulni elavult módszereitől és nyelvtől. Mert ha lépést tartana az irodalom jelenkorával, egy tanulóknak (amennyiben a jelíges kérés általános iskolás diáktól származik) nem Csépe Imre lenne a kedvenc írója. Nehezen tudom ugyanis elképzelni, hogy ma, a multimédia, a cyber space világában egy Csépe-szöveg közel állhat egy diákolvasóhoz. Valamikor, ott, az ötvenes-hatvanas évek szocialista világrendjében Csépe nyelvének valószínűleg volt, ha nem is irodalmi, de közösségi jelentősége. Igaz, hogy Kishgyesen könyvtár őrzi a nevét és minden év szemleprogramjában Csépe Imre Emléknapot rendeznek a helységben – ami nagyon jó, s részt kell venni a rendezvényen –, de ez nem annyira az opus maradandóságát, mint inkább az irodalmi hagyományok ápolását és az örökség továbbépítését jelenti.

Az viszont a rovat sikertelensége, miszerint már vagy másfél éve igyekszem értékes (ami nem okvetlenül kortárs!), maradanó, modern irodalmat terjeszteni segítségével, de – kevés kivétellel – nem nagyon hangolódok rá.

Egy általános iskolás diáktól azonban mégsem várhatjuk el, hogy kellő jártassággal rendelkezzen az egyedi irodalmi érték felismerésében. Csak felmerülő dilemmáimat osztottam meg veletek. S ime, a kérést teljesítendő: egy Csépe-szöveg. Az író **Mezei dolgok** című posztumusz kötetében jelent meg a Forum Kiadónál 1973-ban.

De nem állhatom meg, hogy ne mutassam meg a dolog iróniáját, a szöveg parodisztikus intertextusát (szövegközi áthallását, újraírását). Legfeljebb majd nemtetszést vagy felháborodást váltok ki konzervatív körökben. Aaron Blumm A dombosi Misztiksz című szövegéről van szó. A Dombosi történetek c. gyűjteményes kötetben (Szerbhorváth György és Mirnics Gyula szövegeivel) jelent meg 1998-ban. A kötet mindhárom szerzője kiérdemelte a Sinkó Ervin Irodalmi Díjat.

Bence Erika

Aaron Blumm

A dombosi Misztiksz

(Részlet a Dombosi kocsmák című
Hej, történet! ciklusból)

Alsó-Dombos leghíresebb kocsmája egy kanadai kisvárosról kapta a nevét, pontosabban a világ leggyönyörűbb kisvárosának ajánlatott fel, ezért is díszileg a cégéren a Mistyhez címzett vendégfogadó felirat, vagyis helyette tömörebben és magyarosabban a Misty's. A Misztiksz tehát egy félreolvasás szüleménye, pontosabban egy pontosan-soha-el-nem-olvasásé, és mind mindennek, a faluban ennek is tudják a történetét: első, kocsmaföldrajzilag félreesőnek mondható geostratégiája soha nem tette lehetővé, hogy az alsó-dombosi iszákosok itt kezdjék el a reggelig tartó alkoholizálást, a Misty's-be már csak hajnali kettő-három láda elfogyasztott sör után toppanhattak be, amely időpont köztudottan a napnak nem a cégérbetűk olvasgatására legalkalmasabb szakasza, a távolságok viszont ilyenkor már semmit sem számítanak. A tévedésre egy nem mindennapi délután derült fény, amikor a kisregények hősnéje is kiválóan alkalmas Buterer Péter a kocsmá elé tévedt, és meglepetten észrevette, hogy a Misztiksz az tulajdonképpen Misty's. De bent is csak a fejét vakargatta, mert a megszokott alkoszok helyett ovodások majszolgatták a bundáskenyereket, és a pincérnő is egy kicsit elkülönböződött. Nem volt mit tenni: rendelt egy burekot, és gyorsan megivott rá két sört.

A helyzet azóta persze megváltozott: a kocsmá Alsó-Dombos központjába költözött, ellepték a lila öltönyös alakok, és a nyilvántartási idő is eltér a megszokottól, de a rosszul mondott név megmaradt. Hiába: nomen est nomen. A kocsmá helyzetének megváltozásával az alsó-dombosi alkoholisták eleinte csak a régi szép időket emlegetve vették szájukba a Misztiksz szót, de aztán, ahogyan a rossz pap is a jótól tanul, lassan visszaszoktak a Misztikszbe. Ma

már néha őket is lila öltönyben lehet látni, de az ab ovo lila öltönyösök is gyakran velük együtt kocsmáztatnak. Az új kocsmaföldrajzi helyzettel végül is a Misztiksz csak gazdagodott, meglepően nagy számban jelennek itt meg Alsó-Dombos illusztris alakjai, akik furcsa öltözékükkel csak gazdagítják a hely színeit. Egyszer például, hallhattuk a kocsmában, a környék leghíresebb szabója (tíz évig tanult furcsa nevű francia divattervezőktől) olyan brutálisan kezdett el büfögni, hogy a Szeles Mónikának Szobrot nevű társaság törzsgárdája is csak forgatta – mint a híres homályosi búcsúban szokták a ringispílt – a fejét ijedtében. Egyikük elmondása szerint, ilyen hangokat ő eddig csak az elefántcsontparti teniszversenyeken hallott, de ott is csak elvétve.

A kocsmának mára már összeszokott törzsgárdája van, a koccintgatások alkalmával legsűrűbben visszatérő mondat-motívumnak („úgy igyad, hogy a vizet a Losoncz Alpár fizeti!) is ismerik mindannyian a történetét. Az úgy volt, kezdhetnék a történet elmondását, de minek? Elég talán csak annyit mondanunk, hogy mind a kakasról elnevezett sör (Petlovo Pivo), mind a híres filozófus temerini származású. A mondat-

motívumot e sorok írójának is gyakran volt alkalma hallani, a tény bizonyosságához tehát nem férhet kétség.

A kocsmá törzsvendégei azt is mesélik, hogy a viccnek, mely szerint a rendőrt titkos megfigyelésre küldik egy kocsmába, vizsgálná már meg, fogyasztanak-e ott kábitószereket, de ő a jelentésében csak annyit tud írni, hogy „ugyan már, olyan szegények azok ott mind, hogy egész este csak egy szál cigit adogatnak körbe-körbe”, szóval, hogy ennek a viccnek is egy szokásos hétköznapi kocsmázás adott valóságálapot, de erre mi nem tudunk megbízható szemtanúkat találni.

A Misztiksznek irodalmi vonatkozásai is vannak persze, mint minden valamirevaló kocsmának. Egyszer egy alaknak kilenc darabba törték itt a lábszárát egy visszahozott Foucault-inga miatt, s talán Csépe Imre – akit a faluban általában (egy-két nem kóser irodalomtudóst kivéve) csak a koszos láb, hegyes kópés, és mindig lógó takony kontextusában szoktak emlegetni – is itt itta volna el a rossz verseiért kapott honoráriumokat, ha szerencsétlenségére ötven évvel később születik.

Mesélik még azt is, hogy a kocsmá praproszláv tulajdonosa kétszer ajándékozta meg a vendégeit ingyen túrával, először akkor, amikor elterjedt a hír, hogy fia született, másodszor pedig akkor, amikor kiderült, hogy a fiú lány. Ilyen meglepetésekre azonban az ingyenkórász alkoholisták már nem számíthatnak. A kocsmatulajdonos azóta áttért egy kimondhatatlan nevű hitre, majd cölibátust fogadott.

Bűn lenne persze nem megemlíteni a két uniszex pincérnőt (egyik jobbra, másik barna), az ingyen pogácsát, és az Unikum helyetti unikumot, a tulajdonos specialitását: az Alsó-dombosi pacal á la Báne-t. A pacallal – bennfentesek szerint – dögvész idején azért ajánlatos vigyázni: a Bánénak jók a kapcsolatai a felső-dombosi mézszárszékekkel, de azért nekünk van alkalmunk találkozni olyanokkal, akik recés marhagyomor-darabokat is találtak a jutányos áron elébük tett tényérokban.

Vigh Rudolf

Reggelt vártunk

Amikor bejöttek az oroszok, leesett a naptár a falról. Az ajtó hirtelen nyílt, mintha berúgták volna, és sarkig csapódott a mellé simított falvédő hímezett föliratához, az „Isten hozott, kedves vendég”-hez. Szorongó gubbasztásunkból riadtunk a váratlan robajra, s az ajtórándulástól támadt légáramlat rántotta le a kifeszített papírlapot, az agyonjegyzett, fekete dátumokkal együtt, amelyeknek láthatatlan súlyát két gyötört rajzszeg viselte. Éreztem, hogy ez lesz a vége, s szinte keseregni tudtam volna, mert amíg arra idő volt bőven, miért nem lehetett mind a négy sarkát rendesen odaerősíteni. Most itt van, lehullott, magával rántotta az összekuszált vakolatot, és furcsán vitorlázva vitte előlünk gondolatainkat le a padlóra, a rajzszegek meg ugrálva siettek rejtett zugok felé, bújni, nehogy megtalálják őket. Anyám a szívéhez kapott, szemével a guruló rajzszeget kísérte, s máris térdelt, hogy föl-szedje, de mozdulata megmeredt, mert a küszöbön apró termetű, sárga egyenruhás, csillagos rohamsisak alól fürkésző katona állt előreszegezett, tárgyos géppisztollyal. „Fasiszti?” – kiáltotta félreérthetetlen elszántsággal, és fegyvere csövével pásztázta a tanyai szobát. „Ugyan...” – nyöszörögte anyám kínos csodálkozással, úgy, térden, ahogy a törmelékben ösztönszerűen tapogatózott. Egyre csak a fejét ingatta, közben tekintetével helyet keresett a falon, az orosz meg sáros csizmájával egyet lépett befelé, pontosan a naptár közepébe, ahova az évszám volt írva: 1944. Mert a jövevény orosz volt, azt rögtön tudtuk, látszott a szilva alakú szemérről, s hogy fasisztát követelt, nem pedig bort meg egyebet, mint rablás közben azok az orosz katonaruhába bújt zsviványok, akik akkoriban egymást érve zaklattak és fosztogattak Kúla és Cservenka környékén.

Kintről gyors egymásutánban több puskalövés hallatszott, mire a kis orosz anélkül, hogy fegyverét leeresztette volna, saját válla fölött hátraordított: „Mir!” Innen tudhattuk, hogy többen vannak, s ez itt a küszöbön a parancsnok, aki rettentő dühvel szidott bennünket, majd sarkon fordult. Csizmája talpára ragadva vitte a falnaptárt is kifelé a latyakos udvarba, ahol a még visító sertéseinket lötték agyon és dobták

szekérre a hangoskodó katonák. Láttuk az ajtóból a nyüzsgést, de sokáig moccanni sem mertünk, csak vacogtunk a nagy zománccrósákkal díszelő tűzhely mellett.

Furcsa módon nekem csak az eltiport naptáron járt az eszem, hogy majd még megtalálom valahol, szakadtan, gyűrötten, sárosan is, mert az mindennél fontosabb. Rajta jegyeztem a titkos napokat, amikor Péter itthon járt, s a bűnjel más kezébe nem kerülhet, mert az végzetes lenne. Halálosan komoly titkunkat, kettőnkön kívül, csak a hatalmas ég tudhatta, amely akkor némán nehezedett a Bácskán hömpölygő óceánra.

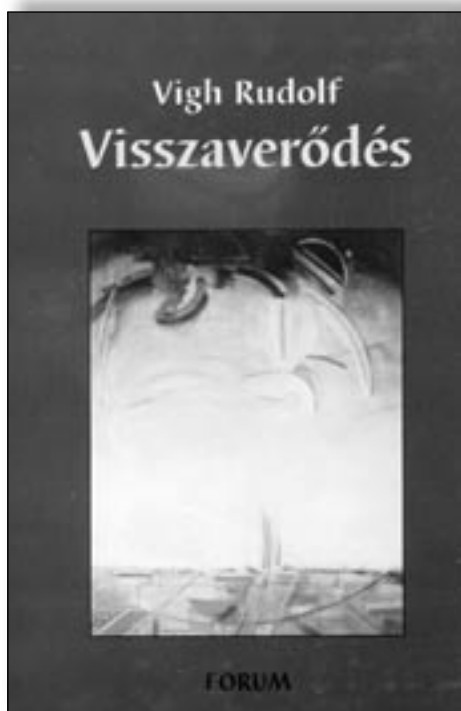
Péter árva gyerek volt, s nálunk serdült ostoroslegénnyé, ami azt jelentette, hogy boldogabb időben ő volt a kárfelelős a jószág legeltetések, és hozzá tartozott néhány tíz-tizenkét éves kiskanász, kishajós, kishajós, akik egyben tereltek mindenféle négy lábút vetés mentén fűre, tarlóra. Családtagnak számított nálunk, s a vele kapcsolatos titok valami szent dolog volt. Szinte égetett belül, hogy nagykorúvá válásakor letagadtuk, amikor is kakastollas csendőrök keresték. Anyám akkor is zokogott, hogy tőlünk már mindenkit elvittek katonának, mi lesz velünk? A félelmetes őrmesternek sok gondja-baja lehetett, mert némi tépelődés után csak annyit szólt: „Haj, bizony...”, és Péterünket soha többé nem keresték. Ő azonban óvatos volt. Ha előbukkant a bujdosásból, megrakta hátizsákját ezzel-azzal, s ahogy jött, ment is. Ilyenkor egy-egy pöttyöt biggyesztettem a naptárra, s hallgattam, mint a sír.

Köröttem, egyébként, minden nagyon különös volt. Az ősz is. A földeken nem dolgozott senki, a termésről mintha megfeledkeztek volna. Talpon maradt a kukorica, de még csépeletlen gabonakazlak is lapultak a tarlók közepén, járástól félre. Tanyánk, akár egy sziget, magányosan állt a sártengerben. Cservenka és Hegyes felé, messze, volt ugyan néhány elhagyott szállás – ahogy Péter magyarázta: egyazon tető alatt lakás és istálló, az szállás, ahol pedig külön épületek vannak, az már tanya, s érthető, hogy melyik vonzza jobban a kapzsi látogatókat.

Ostoros- és pásztorgyerek hűjén jószágunk, ami még megmaradt, éjjel-nappal kint lábalt a földeken. Olyan nemtörődöm

korszakot éltünk. Apámról semmit sem tudtunk, az iskolában nem jelentkeztünk, így valamiféle szótlán, fojtogató révületben gubbasztottunk a tűzhely mellett, mintha csak arra ügyeltünk volna, hogy ezt az egyet el ne lopják tőlünk. Most is így voltunk, amíg az oroszok kint pakoltak, s vacogtam: jaj, azt a bizonyos karikát meg ne lássák a naptáron, mert akkor biztosan a hízők sorsára jutunk. Az a bejegyzés október 6-án a tudat vákuuma volt. Azon a napon Péter váratlanul megjelent, hogy látta birkanyájunkat a kiscservenkai téglagyárnál, hogy magyar katonák tereltek őket maguk előtt, figyelni egészen Verbász alól a kúlai Mélyvölgyön át idáig, és hogy a csapatost egy-egy helyen hosszan időzik valami rongyosokkal. Ekkor anyámmal sokáig tanakodtak. Szívem a torkomban kalimpált, mert Péter azt okoskodta ki, hogy én menjek el a juhokért, egy gyerekkel mégis másként beszélnek a katonák, legrosszabb esetben elzavarnak onnan, de biztosan nem bántanak. Meg kell próbálni! Hagyjak ott nekik valamennyit, amennyit akarnak, a többi indítsam hazafelé. Úgyis elcsapnák a fölösleget. Anyám hallani sem akart ilyesmiről, de magam is tüzesen erősítettem, hogy a katonák nem bántják a gyerekeket, hogy menni akarok, majd Péter elvezet egy darabon, a többi bízzák rám, s húztam, huzigáltam a legény karját be a végeláthatatlan kukoricásba. „Istenem” – siránkozott anyám, de mielőtt visszaráncigált volna, nekiiramodtunk a nyálkás ködnek. Úgy éreztem, sors van a kezemben, s vissza nem riadok az égvilágon semmitől! Tudtam én jól, hogy merre kell tartani, de nagyon kellett mellettem Péter.

Cservenkának a fölő, foghíjas házsorokból álló részét nevezték Kiscservenkának, ahol az utóbbi időben Mohács felé vonultak

a különleges menetoszlopok, a tanyánktól mindössze négy-öt kilométernyire. Ablakunkból, mint intelemre fölemelt mutatóujj a látóhatár végén, látszott a téglagyár élettelen kéménye, de szebb időben, arrább, üszkös romok is mutatkoztak, s figyelmeztettek valamire. Ismertük az akácsurjás bozótost is a vályogvetéshez duzzasztott vizesgödör mellett, hát egyenesen neki tarottunk. Terhes, ősi gomolyokban vegyült a vastag füst, amely a Lebach-földeken, rendeletre dülönként rakott, óriási búzakazlakból terítette a tájat, ám ilyesmivel mit sem törődve surrantunk előrebukva a magas tengeriben, kezünkkel oldalt evezve a sűrű levélzetben, mintha úsztunk volna, be a mély bizonytalanságba. Péter úgy siklott előttem, hogy semmi neszt sem hagyott maga után. Nagyon tudott osonni. Szembenem ő volt Robin Hood, Huck Finn és Sobri Jóska egy személyben. Nagy szakértelemmel ki is oktatott, mindent a számba rágott alaposan, és amikor meggyőzően bólintottam, hogy mindent megértettem, tenyerével mutatta, hogy a beszéd és a zajkeltés be van fejezve! Négykézláb a kukoricás végére kúsztunk, az akácósígnál, alig százlépésnyire a part éléhez, ahol a téglagyár területe kezdődött. Ott lapultunk, hogy terepszemle után Péter megadja az utolsó utasítást, s én indulhatok, ő meg ettől kezdve nem létezik!

Az első dolog, amit láttam, kissé megnyugtató: sáros-lucskos birkáink ott lógatták fejüket a vízzel telt gödör előtt, s úgy láttam, reszketnek, akár jómagam a bőrig hatoló, hideg ködszítálásban. Csak azután vettem észre, hogy a túlsó parton rengeteg ember ül, fekszik, bóbiskol a csupasz földön. Vagy nem is emberek, hanem

kísértetek voltak. Soványak, borzasak, piszkosak, rongyosak, de főleg mozdulatlanok, mint nyomor pillanatában megállított kép. Ez a transzport, döbbsentem rá, mert már láttam korábban ilyesmit, amikor Sokolacot, a dobrovoljac falut kiürítették a hortysta vitézek. A földre hullott tömegben néhol ült egy-egy katona is, amit arról véltem, hogy vállukat puskának támasztották, úgy szundikáltak, különben éppen olyan gyűröttek voltak, mint a többi. A vályogszárító tetők alatt frissen lenyúzott irhák csüngtek vércafatosan, s néhány kondérban fehér gőzzel főtt az étel, az udvarban vagy tíz szekér volt, tele ládákkal, oldalukhoz kötve a kókadozó csont-bőr lovak. Az egyik szekér mellett, félsátor alatt, két tábori csendőrdohányzott, kigombolt köpönyegben, nagy pisztolytáskásan, ráérősen. Csak két embertől függött ez az egész nyomorúság, s nem tett ellene senki semmit! Hirtelen megfelekeztem eredeti célunkról, mert az kerített hatalmába, hogy apám is így rostokolhat valahol Oroszországban, s itt van száz lépésre a szabadulás, mint fal az időben, amelyen most át lehet lépni, de nem tudják a szerencsétlenek, és lázasan keresni kezdtem valakit, hogy megmentsem. Hozzám igen közel, megfigyeltem egy tuskón ülő, szikár, kérdőjel alakú embert, szintelenre nyúlt, feltűrt gallérú esőkabátban, s nem tudtam levenni róla a szemem, mert megmagyarázhatatlanul rettentő ismerősnek találtam, meglehet, valahonnan a jövőből. Ült egy vastagabb akácfának dőlve, horpadt mellén összefogta a gallért, úgy meredt a fakó, füstködös égálgba. Azt is megfigyeltem, hogy a rongyosok néhol bebotorkálnak a kukoricás szélébe, de gúnyajukat igazítva, rendre visszaülnek a helyükre, pedig az örök egyáltalán nem figyelnek rájuk. Nem értettem: ezeknek már annyira sincs erejük, hogy meneküljenek a halál torkából?

Lestem, vártam, hogy az én emberem fölálljon és belépjen a sűrűbe, s én pisszentsek neki, jöjjön, kússzon velem a sárban, mocsokban, földöntúli erővel, élni, mert én vagyok az, aki őt megmentheti... De az én emberem hosszú időn át meg se moccan, még akkor sem mozdult, mikor lent, edény alján kolompolva, osztani kezdték a gőzölgő valamit, pedig aki csak járni tudott, az mind odatódult. Ő nem ment. Fontosabb dolga lehetett gondolataival. Olyan fontos, hogy az életével sem törődött. Éppen magam akartam közelíteni hozzá, amikor a messze sártengerből teherautók motorbő-

gése ütötte meg a fülem. Több idő már nem volt semmire. Péter valahonnan előteremt, s nagyot rántott rajtam. „Vissza!” – sziszegte, és hasmánt hátrálni kezdtünk a kukoricásban. Éreztem, hogy nagyon komoly lehet a helyzet, mert Péter, a világ legbátrabb embere, sápadt volt, és úgy siklott, mint tűztől menekülő kígyó. Ez a rémület egy csapásra rám ragadt. Fölöttem, mint lélekharangot, rideg szél rázta a csontváz csörgésére emlékeztető kukoricaszár-címert, s visszakozsomban láttam, hogy erre a zörejre az emberem egy pillanatra felém néz, szomorúan, búcsúzóan. Kiáltani akartam: „Erre!”, de nem jött ki hang a torkomon, hiába tátogtam parázsló szájjal. Aztán veszettül nyomultam hátrafelé, és csak biztonságos távolságban tapadtam arccal a földre, könny nélkül rázkódni. Péter hagyott egy ideig, azután fölemelt, úgy súgta a fülembe a parázsló szavakat: „Németek jönnek Cservenkáról, éjszakára föllállítják a halálstrázsát. Most eltűnünk! Érted? Reggelt várunk, akkor visszajövünk” – mondta, és hóna alá ölelve támogatott hazafelé. „Igen. Reggel... majd reggel...” – rajzolódtok ajkamon a szívem és az agyam lüktetése egészen hazáig. Meg azután is egy héten át otthon lázban, vastag párnák közt, ahogy önkívületemben valakinek minduntalan kiáltani akartam. Falba ütközött az idő. Eszmélve már sejtettem sem volt, hogy mi lehet túloldalán.

Még láttam a naptár darabjait az üres aklok körül, miután a szekerek elnyikorogtak a ködben az agyonlőtt, ringó termetű jószággal, mégsem kereshettem, mert ahogy rémületünkben otthagytak bennünket az oroszok, anyám az ideg-összeroppanás hatásán azonnal Nagyhegyesre, Papp József nagybátyám tanyájára menekített bennünket. A világnak azt a részét ugyanis a török dúlás óta a földben rejtőző szellemek óvták a háborús borzalmaktól. Azonban a fal másik feléről eljövő idő, mint első tavaszi fekete lepke, gyászhiřeket jelzett.

Évek múltán, amikor elřször olvastam Radnóti Miklós Razglednicák című versét, már senkinek sem mondhattam el, hogy akkor reggelt vártunk, de nem nekünk virradt.

Vigh Rudolf (1937) itt közölt novellája **Visszaverődés** című, 2001-ben, a Forum Könyvkiadó által megjelentetett kötetéből származik. Mindössze annyi köze van a ma közölt másik két szöveghez, hogy ugyancsak Kishegyesen termett, lévén írójuk is a helység lakosa.

Linux

A Linux egy számítógépes operációs rendszer, valószínűleg a legismertebb példája a szabad szoftvereknek és a nyílt forráskódú programoknak. A „Linux” elnevezés szigorúan véve a Linux kernelt jelenti, de gyakran az elnevezést a teljes Unix-szerű operációs rendszerre alkalmazzák, mely a Linux kernelre és a GNU könyvtárakra és eszközökre épül; ennek elnevezését gyakran a „GNU/Linux” formában használják.

A „Linux” kifejezést gyakran használják teljes Linux disztribúciókra, melyek egy adott forrás vagy gyártó által összeállított rendszerek, amelyek egy adott szempont alapján összeválogatott, és tesztelt programokat tartalmaznak, mint amilyenek a webszerverek, programozási nyelvek, adatbázisok, kezelői felületek (mint amilyen a GNOME vagy a KDE), irodai rendszerek (mint amilyen az OpenOffice.org). Ezen disztribúciók (szleng nevükön „distro”-k vagy csak „disztrók”) népszerűsége rohamosan növekedett az elmúlt évtizedben, és mára elterjedésük jelentősen meghaladja a kereskedelmi Unix termékeket és még a domináns Microsoft Windowshoz képest is jelentősen elterjedtek, különösen néhány specializáltabb területen, mint amilyenek például az internetes eszközök.

Linux-kernel

A Linux kernel a Linux operációs rendszer magja. Feladata, hogy kapcsolatot teremtsen a számítógépen futó programok és a hardver között. Felelős a megfelelő memória kezelésért, a processzor ütemezésért (kiosztja és elveszi a futás jogát a processzektől).

A '80-as évek elejétől az egyik meghatározó PC-s operációs rendszer a DOS (Disk Operating System) volt. A DOS elődjét, a QDOS-t (Quick and Dirty Operating System) - amely egy operációs rendszer váz volt - Bill Gates vásárolta meg egy Seattle-i programozótól 50 000 dollárért. A QDOS-t egy kicsit módosították, kapott egy BASIC-értelmezőt és ezzel el is készült az MS-DOS. Gates rendkívül jól átlátta az akkori szoftverpiaci helyzetet.

Az IBM pont ez idő tájt keresett operációs rendszert a PC nevű számítógépcsaládjához. Gates felismerte a lehetőséget, és rávette az IBM-et, hogy a személyi számítógépeit a Microsoft DOS operációs rendszerével szállítsa. Persze Bill Gates semmit sem bízott a véletlenre: előbb kötötte meg a szerződést az IBM-mel, és csak utána vásárolta meg a QDOS-t. Mivel az IBM PC elárasztotta a világot - köszönhetően a nyílt architektúrának (hardvergyártók sora tudott készíteni hozzá eszközöket licenelési procedúra nélkül) és olcsó mivoltának - az MS-DOS is megkezdte szárnyalását. A DOS az ügyes marketing stratégia miatt a világ minden

szegletébe eljutott. A PC felhasználóinak nem nagyon volt választásuk. Az akkori Apple Mac gépek jobbaktak, de magasabb árúak - és a perifériák alacsony választéka - meggátolta őket a szélesebb körű elterjedésben.

Az akkori számítástechnika másik nagy tábora a UNIX-világ volt. A UNIX jó tulajdonságai ellenére is az intézmények, kutatási központok, iskolák operációs rendszere volt, részben az ára miatt, részben mert eredetileg sem otthoni felhasználásra, hanem nagygépekre tervezték. A UNIX operációs rendszer forráskódja zárt volt, ahhoz néhány kivételezett intézményen kívül mások nem férhettek hozzá.

A Linux születése

1991-ben a finn Linus Torvalds másodéves hallgatója volt a Helsinki Egyetem számítástechnikai tudományok karának. Linus autodidakta hacker volt, saját operációs rendszert szeretett volna írni. Hogy miért? Mert a GNU/Hurd-re várhatóan néhány évet várni kellett volna. A 21 éves egyetemista a Intel 80386-os processzor védett módú (protected mode), feladat-váltó (task-switching) lehetőségeit szeretne volna felfedezni. Ez körülbelül 1991 nyarának elején lehetett.

Valahogy így kezdődött a Linux története. Andrew S. Tanenbaum - a MINIX operációs rendszer atyja - Hollandiában élő egyetemi ta-

nár, operációsrendszer-kutató - egyik későbbi levelében azt írta, hogy a Linux elavult, mert monolitikus, ezért a professzor nem jósolt neki nagy jövőt. A levélből óriási vita lett. Ennek ellenére a Linux az elmúlt 16 évben hihetetlen fejlődésen ment keresztül, és még mindig monolitikus.

Linux disztribúciók

Egy disztribúció (röviden: disztró) olyan összeállítás, mely egy felhasználásra kész GNU/Linux alapú operációs rendszert, és ahhoz tartozó, válogatott programokat tartalmaz. A disztribúcióknak gyakori eltérései:

- a célközönség: a legtöbb disztró adott közönséget céloz meg: profi vagy kezdő felhasználókat, tanulókat, adminisztrátorokat, „buherátorokat”, kevés memóriával rendelkező, vagy csak CD-t tartalmazó gépeket stb. Sok disztribúció speciális hardverekre készült (routerek, mobiltelefonok stb.) Felépítésük, támogatásuk, elemeik mind a megcélzott felhasználási területtől függenek.

- a fájlrendszer felépítése: a disztrók egységes, de gyakran egymástól eltérő könyvtárstruktúrával rendelkeznek

- csomagkezelés: a disztrók egyik fő jellemzője az egyes programcsomagok telepítésének, eltávolításának és frissítésének megkönnyítése és támogatása

- biztonsági és egyéb frissítések (a legtöbb disztró készítői azonban komolyan veszik a biztonsági problémákat, és az ismert hibák javításait rövid időn belül elérhetővé teszik).

Telepítés

A telepítés nehézsége eleinte komoly akadályokat állított a Linux széles körű elterjedése elé, mivel a számítógép hardverének részletes ismeretére és telepítő konzol használatára volt hozzá szükség. Ezt később disztribúcióként eltérően oldották meg, amelyek között rengeteg ugyanolyan könnyen (vagy még annál is egyszerűbben) telepíthető megtalálható, mint a konkurens Windows rendszer (pl. SuSE, Fedora Core); ma már ezek az elterjedtebbek. Természetesen van lehetőség konzolos telepítőprogramok használatára is. Ezek általában ugyanolyan informatívak, folyamatosan tájékoztatják a felhasználót az éppen zajló folyamatokról, a telepítés várható időtartamáról, vagy arról, hogy éppen milyen információk szükségesek számukra a telepítéshez, ezek például a Debian és a Slackware. Egyes disztribúciók egészen az alapoktól kezdve lehetővé teszik a Linux menedzselését (pl. Linux From Scratch).

A Windows és Linux telepítők közötti legfontosabb különbség, hogy a Linuxnak nincs szüksége különféle licencek elfogadására és

eredetiséget igazoló kódok beütésére, mivel az esetek túlnyomó többségében szabadon terjeszthető rendszerek.

A telepítő beállítja a számítógépünknek megfelelően a meghajtó programokat, a legtöbb hardvert felismeri és automatikusan használatba veszi. Normális esetben a telepítés befejezése után egy kész, használható rendszert kapunk, nem szükséges plusz manuális beavatkozás.

A Linux egyik legnagyobb problémája, hogy anyagi okokból kevés hardvergyártó támogatja teljeskörűen. Az olyan számítógépek azonban, amelyekre gyárilag telepítik a Linuxot, a szükséges driverprogramokat is beépítve tartalmazzák. Ilyen rendszereket készít például a Hewlett-Packard és a Dell.

A legkézenfekvőbb megoldás a Linux telepítésére személyi számítógépen egy önállóan elindulni képes telepítő CD-ről (vagy DVD és egyéb adathordozók, amelyről képes egy rendszer betölteni önmagát), ami tartalmazza magát a disztribúciót egy öntelepítő formában. Ezeket a telepítő CD-eket letölthetjük az internetről, esetleg megvásárolhatjuk bizonyos disztribúcióban, amelyekben mellékelik a használati utasítást és néhány extra szoftvert is (például: Red Hat Linux). A Linux népszerűsítése érdekében rendelkezésre állnak olyan LiveCD-k, amelyek a rendszer telepítése nélkül is lehetővé teszik annak kipróbálását, ilyenek időnként megjelennek számítástechnikai lapok CD illetve DVD-mellékletein is.

Védelem

A rendszer védelme érdekében a kiemelt fontosságú és a felhasználók által is elérhető fájlok különböző helyeken vannak. Az átlagos felhasználók nem használhatják a rendszergazda alkalmazásait, így ezeknek a módosítása ugyanígy lehetetlen az arra jogosulatlan felhasználóknak. Az esetek nagy többségében a rendszerre vonatkozó konfigurációs fájlok az /etc könyvtárban helyezkednek el. Ez az (eredetileg az egyetemi környezethez kifejlesztett) megoldás adja a Linux rendkívüli stabilitását: a vírusok nem férhetnek hozzá a rendszer beállításaihoz.

Egyes Linux-disztribúciók kívülről megtévesztésig hasonlítanak pl. a Windows Vista rendszerre, belülről azonban természetesen egy igazi Linux-szív dobog. Ilyen a Vixta is, melynek képernyőfelvételeit illusztrációként közöljük: ő valójában a Fedora-Linux egy „kipofázott” változata...

Akit bővebben is érdekel a téma, kiindulópontként ajánlom az alábbi helyet, ahol sok további linket is találtak:

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Linux>

Shalom, salem, béke!

Szentföldön, Izraelben

Már akkor, a Ben Gurion reptérről északra menet, Tel-Aviv modern csúcsforgalmában megfog az a „valami”. És onnantól nem enged. Valami varázslat, valami láthatatlan. Valami „Izrael”.

Sofőrünk Iszmáel: arab fiú. Idegenvezetőnk Zsuzsa: zsidó lány. „Unokatesó – mosolyog Iszmáel felé. – Így hívjuk őket.” És az ember képtelen nem tovább gondolkodni... Több ezer éves konfliktusokról, melyek a mindennapokat kísérik ezen a földön. Aktualitásokról, nem is olyan régi hírekről – „a Közel-Keleten” kezdetűekről. Mégsem érzem semmi veszélyt. „Mert nincs is” – biztosít Zsuzsa. Ő csak tudja, tizennégy éve itt él.

Visz a busz Galilea felé, Tiberiasba, a városba, melyet még Heródesz Antipasz építtetett Tiberiusz császár tiszteletére. Korán sötétedik. Fekete a Genezáreti-tó tükre. Éppen csak felséjlik szemben a Nyolc Boldogság hegye: ígéri nekünk magát, másnapra. Most ért véget a ramadán, tele a part muzulmán fiatalokkal. Zajos és forró az este. Kicsit arrébb zsidó srácok, tizenévesek, farmerban, nevetve, oldalukon gépfegyver. Katonák.

Hajnalban fényes, bibliai nap kel az égen. Csupa béke. Fabárka imbolyog velünk a tavon, melynek amúgy sokféle neve van: Galileai-tenger, például. A „háborgó”, amelyet Jézus az Írás szerint lecsendesített, annak idején... Kontraszt. Most mellbevágóan nyugodtnak tűnik a víz, meg vele a világ. Viszont, ahogy mondják, délutánra sokszor „megbolondul” a

tó. A hegyek közül betörő viharos szelek, meg a mélyben erőlködő földrengések percek alatt képesek megörjíteni – éppen, ahogy kétezer éve is... Csend. Itt valahogy hinni kell, bármiben, de hinni. Akár még abban is, hogy akkor itt valaki, egyszer, a vízben járt... Minden tárgyyszerűség elveszik most. Felettem óriás, méregzöld levelű fikusz benjámin tartja a csöndet. A parton éneklő zarándokcsoportok, feltűrt nadrágos láblógatások. Langyos a víz. Átfut rajta a Jordán vészesen száradó folyója, dél felé, a Holt-tengerbe. Keményen küzdenek itt a vízért, hogy legyen, hogy maradjon. Ki imával, ki víztározókkal, zsilipekkel – ahogy csak lehet... Jobbra fenn a Boldogság hegye. Verőfény. „Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek.” Elmosolyodom. Azt mondják, itt hangzott el ez a mondat, jó rég, ahogy az egész hegyi beszéd is. Nyugalom van, nyugalom. Egyenes derekú ferences rendi apácák. „Szent hely” – olvasni, mint mindenfelé Izraelben. Szemembe vágnak a virágok élénk színei, meg a csupa erős illat – de ki nem jözanítanak.

Másnap Názáret, kicsi város, szűk utcák, az Angyali üdvözlés temploma. A történet szerint itt közölte az angyal Máriával az örömhírt: fia születik, nem más, mint maga a Megváltó... Hatalmas templom emelkedik itt is – egészen új építésű –, mint minden szent hely fölött Izraelben. Benn, az óriás térben zarándokcsoportok magánmiséinek hangjait visszahangozzák a falak.

A Boldogság hegyének forró napsütése, a keresztes várak középkor-szaga, szépséges árvíz a Negev-sivatagban, a müezzin éles éneke, a keresztények csendes imái Jézus léptei mögött... Csodák, harcok, hit, háború, béke... – mind-mind egyszerre sistereg a levegőben. Jeruzsálem, Názáret, meg a többi sok ezeréves város – köztük szigorú fallal körülvett, apró világ, ahol állandó a karácsony, Betlehem... Most a „béke” az úr Izraelben. Mi pedig egy nemrég arra járt utazó szemszögéből mutatjuk be nektek azt a vidéket, ahol a Biblia eseményei játszódtak egykoron...

Siratófal

Szentsír-templom

Sziklamecset

És Iszmáel visz tovább. Biodatolya- és telepített banánföldeken át. Át kibucokon, ahol szombaton megáll az élet – csak egy-egy thai vendégmunkás feji elvétve a tehenet...

Éz már a Negev- és a Júdeai-sivatag. A legtöbb fa itt zöldell Izraelben... Mind ültetett. Ahogy a legszebb, millió színű virágok, növények is errefelé törnek ki tavasszal a kövek közül. Zsuzsa, az idegenvezetőnk éppen meséli, itt a Negevben örülnek, ha az éves csapadékmennyiség meglegyinti a kétszáz millimétert, hogy az eső itt alig látott valami, amikor... Esik az eső! És egy óra múlva már igazi „árvíz” tör át a sivatagon, a hegyek gyomrából, a Holt-tenger felé. Báméskodó emberek lesik a furcsaságot. Megesik az ilyesmi, ha Jeruzsálemben leszakad az ég. Mindenesetre keveseknek adatik meg viharban lebegni a Holt-tenger mindent felszínén tartó csupasójában. A világ legmélyebben fekvő, gyógyító tengerében, amely amúgy „csak” egy tó, ám valóban „haldoklik”. Kiszáradás

UTAZZ VELÜNK!

fenyegeti... Dideregve szaladunk a vízig a hideg szélben. A mindig forró, napsütéses part most az egyszer telet játszik. Csak nekünk... Szentföld. Csupa csoda. Délutánra csitul az ég.

Újabb reggel, ragyog a nap, megint. Iszmáel visz tovább. Jeruzsálem közel. Az ezerszínű, „háromszorosan” szent terület, amelyet mindenki magának akar. Izrael valódi fővárosa – bár sok nemzet csak Tel Avivot ismeri el annak. Zsidóknak a béke városa, muzulmánoknak a szent város, keresztényeknek Jézus passiójának és keresztre feszítésének helyszíne. És itt a három vallás egy-egy meghatározó szent helye: a Siratófal, a Sziklamecset és a Szentsír-templom. A hetvenhét hegyen és hetvenhét dombon felépült – és hányszor, de hányszor lerombolt! – város legközepén ágaskodik a Har habáját, a Szentély hegye. Úgy tartják, itt készült feláldozni Ábrahám a fiát, Izsákot. A muzulmánok hite szerint viszont éppen ezen a sziklán dobbantott Mohamed paripája, hogy a mennybe repítse őt... Így történt, hogy jóval azután, hogy Salamon király felépíttette a templomot, az arab hódítók ugyaníde emelték a Sziklamecsetet. A hegy tövében pedig ma is ott áll a zsidók legszentebb kegyhelye: a Siratófal. A templom egyetlen megmaradt fala... Gyönyörű és valahogy szívfacsaró a délutáni napsütésben. Lassan merészkedem csak közel a kövekhez, a paravánnal elválasztott női szekcióban. Mellettem imádkozó, Tórát olvasó lányok, asszonyok. Sokan mint-ha csak egygé vágnának olvadni az előttük magasodó kövekkel. Mások cédulákat tömködnek az óriási téglák réseibe: kívánságok Jahvéhoz. Idős, fiatal, izraeli, külföldi, százféle.

Aztán kiszakadok ebből a világból, át egy másikba. Csak néhány méter választja el egymástól a kettőt: a rendezettebb zsidó negyed mellett ott morajlik az arab, a maga szépségeivel, izgalmával, öszszevisszaságával.

És a délután varázslatos, keresztény darabja: sétálunk, szinte végig a Via Dolorosán – Jézus keresztútján –, egészen a Golgotáig. A Szentsír-templomig, ahol békésen megfér és tiszteletben tartja egymást a római katolikus, a görögkeleti ortodox, a szír, az örmény és a kopt közösség. Minden sarokban más szertartás folyik...

Aztán egypercnyi csönd az Olajfák hegyén: bámulom, ahogy a lent hasaló Óvárost locsolja a fény... majd egyszer csak falba ütközik. Szinte koppan, fájdalmasan... A néhány éve Jeruzsálem és Betlehem közé húzott, magas betoncsíkba. Utóbbi ma palesztin autonómia. Izraeliek, ha nem muszáj, nem lépik át ezt a belső határt. Zsuzsa sem jön velünk. A falnál átad minket egy palesztin idegenvezetőnek. És ez már a túloldal. Nyugalom van itt is, meg azonnal az a másfajta világ, ahogy „belép” az ember. Félnivaló semmi a láthatáron. Tökéletes vezetést kapunk, félig csillogó, félig kopottas bazársoron át, egészen a Születés templomáig. Hófehér arcú apáca kuporog a csillogással jelölt, pici barlangban. Mécseseket gyűjt. Azon az apró, sötét, meleg helyen. Ahol a megváltó született. Úgy mondják... Balra kicsi jászol. Mirhaillat. Csupa karácsony minden. Semmi zaj.

Utolsó nap, Jeruzsálem, szálloda. Hatalmas, nemzetközi. Visszaránt magába a globalizáció. Azaz... Mondom a recepció: ránézni a világhárlóra, ha már. A hölgy nagyot néz a csillogó high-tech pult mögül: „Internet?! Sabbath van, kisasszony!” Leülök hát a nagy sabbath-éjszakában. Hallgatom a város csendjét. Próbálom megfejteni azt a „valamit”. A „valami Izraelt”. Egy mondat jut eszembe, egy helyi főembertől. „Ez az utóbbi háromezer év kissé döcögősre sikeredett. De talán majd most...” Az utcán farmeros fiatalok. Hasonlóak. „Shalom!” – int most egyikük a sajátjainak. Aztán pár percre rá: „Salem!” – a másik társaság felől. Búcsúznak. Egyik héberül, másik arabul. De ugyanazt mondják. „Béke!”

Paul gitárja egy jótékonysági esten 60 ezer fontért cserélt gazdát

Paul McCartney, a legendás Beatles együttes egykori tagja 60 ezer fontért tudta értékesíteni gitárját egy jótékonysági rendezvényen az O₂ arénában, Londonban. Ez egy kézzel festett Les Paul gitármásolat volt, amelyet dedikált a Beatles legendás gitárosa. A gitárt Rosie Brooks tervezte. McCartney így nyilatkozott az est után: „Nagyon meglepődtem, de rendkívül boldog is voltam, hogy a gitárom ilyen nagyszerű áron kelt el.” Hasonlítási alapként szolgálhat, hogy Ronnie Wood a Rolling Stones gitárosának 11 ezer fontért, míg a Pink Floyd gitárosának Roger Waters-nek 10,5 ezer fontért kelt el a gitárja. A sikeres vevő kijelentette, a londoni Great Ormond Street Kórháznak fogja adományozni a McCartney-gitárt.

ABBA- múzeum nyílik

A múzeumban a rajongók elkészíthetik saját felvételeiket az Abba slágereiből. A háromszintes komplexumban ezenkívül lesz még egy öltöző, ahol a svéd együttes dedikált ruhadarabjai lesznek láthatóak. Az együttes tagjai különböző ruhákat és hangszereket adtak a múzeumnak. A stúdió a Polar Studios mintájára lett elkészítve, ahol az Abba a dalainak nagy részét rögzítette. A múzeumnak lesz még egy diszkoszobája is, ahol a látogatók Abba-slágerekre táncolhatnak. A szervezők évi 500 ezer látogatóra számítanak a tengerparti építményben, amelynek felépítése 200 millió svéd koronába került.

Az Abba-múzeum 2009 júniusában nyílik meg Stockholmban.

Tomis

Ibolyavirág

*Senki sem vagyok, de nem vagyok egy senki.
Senki fiának nem vagyok a kutyakölyke,
És semmim sincs, csak egy pár rekedt dalom,
Még a kulcs sem az enyém, ahol lakom.
De ami nincs, az nekem nem fáj, nem fáj.
Nem vagyok más csak egy Ibolyavirágszál, Ibolyavirágszál.*

*Szóval Ibolya vagyok, és nem számít semmi,
Mert valamit nagyon tudok: szeretni, szeretni.
És akit szeretek egy életen át,
Az majd felülről szagolja a kicsi Ibolyát.*

*S egyszer öreg leszek, meghalok,
S majd másra bámulnak a csillagok.
De addig is maradok, maradok, maradok,
Maradok, maradok, maradok,
Kis Ibolyavirágszál, kis Ibolyavirágszál,
Kis Ibolyavirágszál, kis Ibolyavirágszál.*

Oláh Ibolya

L Junior

Rúza Magdi

A Magyar Hanglemezkiadók Szövetségének top 10-es listája

A 2007-es év legkeresettebb magyar vonatkozású énekesei, zenészei

Mi alapján készült a legkeresettebb magyar zenészek listája?

A zene.hu immár 3 éve folyamatosan készíti a Magyar Zenei Szaknévsort (MAZESZAK), azaz mindazoknak a gyűjtőhelyét, akik a magyar zenei életben részt vesznek, vettek vagy venni fognak. Egy adott zenész nevét beírva a keresőbe, ezen bejegyzés igen előkelő helyen szerepel a találatok között, de ugyanehhez jutunk el, ha a zene.hu keresőjét használjuk. Tehát, ha valakit érdekel egy magyar zenész, nagy valószínűséggel kattint a Zene.hu mazeszakjára.

A Top100 zenészlista 2007 január 1. és 2007 december 12.-e között elért találatok alapján készült. Alább megmutatjuk az első 25 helyezett nevéét és találatainak számát:

11. Dolhai Attila	6472
12. Lola	6434
13. Kisthén Táncczenekar	6176
14. Mészáros Árpád Zsolt	5738
15. Baby Gabi	5490
16. Dance4Ever	5488
17. Nox	5395
18. Piás Nővérkék	5288
19. Kovács Ákos	5127
20. Zoltán Erika	5061
21. Szandi	5054
22. Kozmix	5045
23. Capuccino együttes	4915
24. Irigy Hónaljmirigy	4911
25. Crystal	4779

Zenész/együttes neve	találat
1. L Junior	17053
2. Mark (Zentai Márk)	15203
3. Josh és Jutta	13711
4. DJ Szatmári	13290
5. Hooligans	12598
6. Magna Cum Laude	9477
7. Váradi Roma Cafe	8883
8. Desperado	8410
9. Rúza Magdi	7013
10. No Thanx	6507

NOX

- NOX: Csendes
 SZEKERES ADRIEN: Olyan, mint Te
 ANDREA BOCELLI: Vivere – Greatest Hits
 EROS RAMAZZOTTI: E2
 ADAGIO: Érintés
 DOLHAI ATTILA: Olasz szerelem
 ROSSZCSONTOK: Rosszcsontok
 RÚZSA MAGDI: T-Mobile Kapcsolat
 Koncert
 MUSICAL: High School Musical 2.
 BEREZCKI ZOLTÁN–
 SZINETÁR DÓRA: Musical duett

Desperado

Várady Roma Cafe

Andrea Bocelli

Mókás szójáték

Játsz együtt a barátnóddel/barátoddal!

Most bizony mindkettőtök fantáziájára szükség lesz. Csak rajta, játsszatok el gondolatban egy jó kis történetet....

Játékszabály:

A kipontozott helyekre kell írnod. Egymás után sorold fel barátnődnek/barátodnak a zárójelben lévő fogalmakat (pl. név, testrész). Fontos, hogy ő nem láthatja a többi szöveget. Ha beírtad a szavait, akkor nincs más hátra: olvasd fel neki vicces történetét!

Életem legcikisebb randija.

A lányt/fiút-nak/nek (lánynev/fiúnev) hívták. Amikor ajtót nyitottam neki, egyből-n (testrész) csókolt. A kezében (ajándék) volt. Együtt leültünk a(z)-ra/re (bútor-darab), de idegességében levert egyt (használati tárgy) az asztalról. Iszonyúan zavarba jött, az arca (szín) lett. De ezzel még nem volt vége! Bejött a szobába

Gézu (háziállat), és elkezdte nyalogatni a-t (testrész). A lány/srác (állapotra vonatkozó jelző) letörölte Gézu nyálát, de ő odafeküdt elének. Erre én idegesen felé dobtam egy-t (használati tárgy). Aztán (lánynev/fiúnev) elkezdte énekleni a-t (számcím)-tól/től (előadó). Sajnos a hangja olyan volt, mint egy (egy üres tárgy, ami zajt csap). Hogy elhallgattassam, gyorsan benyomtam a szájába egy-t (gyümölcs). Aztán megcsörrent a mobilja. Az édesanyja hívta. Sürgősen haza kellett mennie, mert elfelejtett (egy dolog, amit nap mint nap csinálsz). Viszont megígérte, hogy (szerencseszám) napon belül újra találkozunk. Búcsúzóul még adott egy cuppanós pusztit a(z)-ra/re (az arc valamelyik része).

A kenyér- pirítás művészete

Mi sem bizonyítja jobban, hogy a gyújtószenvedély nem ismer határokat, mint annak az amerikai házaspárnak az esete, akik lakóhelyükön, Seattle városában Kenyérpirító Múzeumot hoztak létre. A tulajdonos, Eric Norcross saját bevallása szerint a történet úgy kezdődött, hogy nyitott egy kávézót. Mivel kicsi volt a konyha, és szeretett volna ennalót is árusítani, azt találta ki, hogy az asztalokra kenyeret, különböző szendvicsfeltéteket és kenyérpirítókat helyez. A bizzar ötlet bevált, a vendégek élvezték, hogy maguk készíthetik a pirításukat. Eric egyre különlegesebb kenyérpirítókat kutatott fel, és közben felfedezte, mennyire egyediek és sokoldalúak ezek a darabok. Mivel meggyőződése, hogy ezeken a tárgyakon keresztül nemcsak a technikai fejlődést, de egy nép kultúráját is be lehet mutatni, gyűjteményét minél több érdeklődőnek szeretné megmutatni. A múzeumban a kiállt tárgyak történetével is megismerkedhet a látogató.

Jó tanácsok nátha ellen

1. Gözölj – az orr hőmérsékletének növelése meggyorsíthatja a nátha lefolyását, és egyben a tüneteket is azonnal enyhíti. Tudományosan bebizonyított tény, hogy a 43 °C feletti hőmérséklet – 30 percen keresztül – megöli a náthát okozó vírusokat.

2. Vesd be a C-vitamint! – erősíti a szervezet ellenálló képességét, növeli az immunrendszer hatékonyságát, valamint a szervezet interferon-előállítását – a természetes vírusellenes anyag termelését –, amely megakadályozza a szervezetbe bekerülő vírusok beépülését és behatolását a sejtekbe.

3. Ne nyomd le a lázat! – az aszpirin és a paracetamol enyhíti ugyan az izom-, a fej- és torokfájást, azonban láz esetén kerülend az alkalmazásukat. A nátha esetében a láz nemcsak kellemetlen mellékhatás, hanem szervezetet leghatékonyabb védekező mechanizmusa is egyben. Pihenj és légy jó önmagadhoz. Amennyiben láz is kapcsolódik a náthához, térj át nyers gyümölcs- és zöldségétrendre, valamint fogyassz sok fokhagymát, vörshagymát és póréhagymát. Javasolt a kamilla-, citromfű-, borsmenta- és gyömbértea fogyasztása.

(D-K)

Lelked tükre

10 tanács önmagunk elfogadására, saját értékeink megbecsülésére

Megerősítés: Rajtam keresztül nyilvánul meg az életnek csodája. Ettől a pillanattól kezdve teljes életet élek.

3. Több figyelmet fordítok az önmagammal való kapcsolatra

Alkalmakként annyira elkötelezzük magunkat a másokkal való kapcsolatban, hogy magunkról szinte teljesen elfeledkezünk. Törődj magaddal, azzal a lénnel, aki valójában vagy. Ápold, tápláld szivedet és lelkedet.

Megerősítés: Fontos vagyok magam és a mások számára.

4. Szeretetre méltó ember vagyok

Tiszteld magad és légy jókedvű. Attól a pillanattól kezdve, hogy megtanulod magad szeretni, könnyebben elfogadod mások szeretetét is. A szeretet törvénye csak akkor működik, ha képes vagy arra összpontosítani, amit szeretnél és nem arra, amit nem.

Megerősítés: Teljes valómban szeretem magam.

5. Törődöm a testemmel

Tested lelked szentélye. Ha hosszú, teljes életet szeretnél élni, akkor már most törődnöd kell testeddel. Bizonyára szeretnél vonzó, egészséges, energikus maradni még idősebb korban is. Ehhez elengedhetetlen a helyes táplálkozás és rendszeres testmozgás.

Megerősítés: Egészséges, boldog, teljes ember vagyok.

Diákabrak

(Folytatjuk)

1. Félre az állandó kritizálással

A kritizálás teljesen értelmetlen és soha nem hoz pozitív fordulatot. Soha ne kritizáljuk se magunkat, se másokat. Ami másokban zavar, az nem más, mint a bennünk levő, önmagunktól hátrított dolgok kivetülése a másik személyre. A másokkal szembeni negatív magatartás a legnagyobb akadály a teljesebb életet élhessünk. Mindig mi magunk ítélkezünk önmagunk felett!

Megerősítés: Szeretem és elfogadom magam.

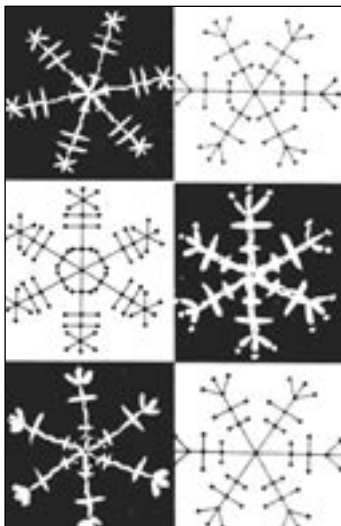
2. Ne félemlítsd meg magad

Sokszor észre sem vesszük, hogy gyakran a saját gondolatainkkal terrorizáljuk magunkat. Tanuljunk meg pozitív módon gondolkodni, így életünk is jobbá válik. Amikor félelmet keltő gondolatok, vagy akár érzelmek környékeznek, mondd a következőt.

Hótakaró

Ügyes kezű lányok az egyszerű takarót is széppé, eredetivé „varázsolhatják”. Nem kell hozzá más, csak fehér hímzőszalag. A képen látható minta alapján dolgozzatok. A hópelyheket rajzoljátok át a takaróra, majd a hímzőszalaggal varrjátok ki.

(T-z)

És beköszönt a rend

Tinikorában mindenkinek bőven kijut a figyelemzetésekből. Panaszkodik is a diák eleget: hiszen odahaza, az iskolában, az edzésen – szóval mindenütt igazodnia kell valamihez, valakihez. Így aztán alig várja, hogy végre-valahára felnőtté cseperedjen... És akkor kezdődik az egész előlről. Persze fordított előjellel. Most ő figyelemzeti naphosszat a csemetéit.

Így aztán leszögezhetjük: csöppet sem kellemes, ha az embert minduntalan figyelemzetetik, és fárasztó, bizonyos esetekben szinte kínos, amikor valakit „egyfolytában figyelemzetetni kell”.

Mennyivel simábban mennének a dolgok, ha nógatás nélkül is nekiülnék a leckeírásnak, magamtól rendet tennék a szobámban, különösebb készlettel és ösztönzés nélkül kipucolnám a cipőmet.

Tehát szabatosan és magyarosan: megtanulnám a rendet. Még pontosabban, nemcsak megtanulnám, hanem megszoknám. Mert amikor meztláb császarkák fel-alá a lakásban, előre tudom, hogy anyu rám szól: miért nem húzol papucsot. Mint amiképp apu sem hagyja szó nélkül, ha „örökmindig” széthagyom a holmimat. És szinte

mérget vehetek rá, este fél nyolckor megszólal a zsebemben a mobil, ha még nem értem haza.

Teljesen nyilvánvaló, hogy már csak egyetlen rejtélyt kellene megoldani. Ha tudom: mit, hol, mikor, hogyan, meddig, hányszor – akkor miért várom meg, hogy valamiféle kellemetlen mellékzöngéjű szülői, pedagógusi szigor kényszerítsen rá a rend betartására?

Világos, hogy nem felejtettem el, nyolckor otthon a helyem. Mégis kések. Netán valakinek a tőrésatárát akarom kipróbálni? Aligha, hiszen tisztában vagyok vele, hogy apu már kétszer ránézett az órájára. Esetleg úgy gondolom, hogy „saját magam is eldönthetném, meddig maradok a barátomnál”? Nos, talán igen. Ahhoz viszont meg kellene tanulnom a rendet...! És az ördögi kör bezárul, amikor már saját akaratomból teszem azt, amit elvár tőlem a környezetem. Teszem pedig azért, mert megértettem a dolgok logikáját. Ez pedig az annyira áhított felnőtté válás egyik alapvető eleme. Kapok-e hozzá valami ráadást, tőlem függ...

Polák Imre

Fogszabályozás

Fontosak a fogaid! Szükséged van rájuk az evéshez, a beszédhez, és fontos szerep jut nekik egy kellemes mosolyban, vagy nevetésben is.

A szabálytalan fogazat megnehezíti az étel megrágását, hozzájárulhat a fogínybetegséghez, és felelős lehet a beszédhibákért is. A szakértők azt is észrevették, hogy a szabálytalan fogak hátrányt jelentenek egyesek számára a társadalomban, mivel nehéz lehet nekik, hogy szabadon fejtsek ki gondolataikat, mert azt hiszik, fogaik elcsúfítják mosolyukat.

A fogászatnak azt a szakterületét, amelyik ilyen problémákkal foglalkozik, fogszabályozásnak nevezik. Ez gondoskodik a fogazat rendelkezésének a kijavításáról, valamint a diagnózissal, a megelőzéssel, a helyreállító készülékek elkészítésével.

Már a régi korokban is gondot jelentett az embereknek a torlódott, szabálytalan vagy kiálló fogazat, és a gyógyítási kísérletek legalább az i. e. nyolcadik századig nyúlnak vissza. Meglepően jól megtervezett korai fogszabályozók kerültek felszínre a görög és etruszk régészeti leletek között.

Napjainkban a világ legtöbb részén szakosodott fogorvosok, úgynevezett szakorvosok kezelik a szabálytalan fogazattal összefüggő gondokat. Jól kell ismerniük a fogak és az állkapocs, valamint a környező izmok és a szövetek növekedését és fejlődését. A fogak körüli csontban vannak csontlebontható sejtek, és másfajta, csontképzőnek nevezett sejtek is. A fogszabályozó által kifejlesztett erők hatására a nyomás helyén működésbe lépnek a csontlebontható sejtek, és így felszívódik a csontszövet. Azokon a területeken, amelyeken húzás keletkezik, a hézag a csontképző sejtek által létrehozott új csonttal töltődik ki. Így módon a fogak lassacskán elmozdulnak.

Nem kényelmetlen hónapokon át egy drótból, gyantából, sőt talán gumiból is készült idegen testet hordani a szájban? Amikor a készüléke-

ket beillesztik, vagy megigazítják, kezdetben okozhatnak bizonyos mértékű kényelmetlenséget, de egy idő után hozzá lehet szokni. Elméletileg bárki hozzászokhat a fogszabályozó viseléséhez.

Nem minden, a gyermekeknél harapási rendellenességet vagy hibás fogzáródást jelentő helyzet marad meg felnőttkorban. A fog néhány elhelyezkedési rendellenessége önmagától megjavulhat. Valójában a tejfogakról a maradó fogazatra való váltás időszakában a maradó fogak gyakran hajlamosak a száj elülső részén összetorlódni, hiszen ezek nagyobbak azoknál a fogaknál, amelyeket felváltak.

A tejfórlók kihullásával azonban változás történik a fogak egymáshoz viszonyított elhelyezkedésében. A használat során, és az izomzat befolyása eredményeként a fogak maguktól szabályossá válnak. Egy fogszabályozó szakorvos bizonyára el tudja dönteni, hogy kell-e orvosi beavatkozás.

A szakorvosok nem értnek egyet abban, mikor is kezeljék az ifjú betegeket. Egyesek szerint nagyon fiatal korban (4–6 évesen). Mások szerint később, a pubertás kori növekedés vége felé (12–15 évesen): Megint mások álláspontja az, hogy valamikor eközött.

XX

Vizet!

Csak a falon levő csapot kell kinyitni, és máris folyik a víz. Ez a legújabb kor találmánya! Vagy... vagy mégsem?

Az ókori rómaiak legfontosabb szórakozásai között a fürdés is ott volt: nemcsak tisztálkodást jelentett, mint manapság, hanem a fürdés pihenés, baráti találkozó, szellemi kikapcsolódás, művelődés kérdése volt. A friss vizet dombok, hegyek forrásaiból vezették, néha sok-sok kilométeren át a városokig. Mert minden valamirevaló helységnek volt vízvezetéke, fürdője, kútja; a budapesti Aquincum vízvezetékének maradványai nagyszerűen látszanak a Szentendrei út mentén.

Egy rövid szakaszon még a rég beomlott boltíveket is újjáépítették, hogy pontosabb képünk lehessen az egész vezetékekről.

Mátyás király budai (és visegrádi) palotáinak berendezéséről csodálatos dolgokat olvashatunk az egykori leírásokban. Friss ivóvizet nyújtó kút a Várhegyen is volt, hollós címerű királyunk egyenest a Szabadság-hegy oldalából

vezetette a forrásvizet. A berendezés, kút és palota szinte nyomtalanul eltűnt az évszázadok sokféle pusztításai közben, ám jó három évtizeddel ezelőtt egy építkezés során különös leltre bukkantak: cső maradványait találták a föld alatt, a Szabadság-hegy lejtőjén. A régészek az írott emlékek segítségével igazolták: Mátyás vízvezetékének egy darabjáról van szó.

D–v

Szólásmagyarázat

Bal lábbal kelt föl

Arra az emberre mondjuk, aki feltűnően haragos, veszekedős. Az ősi hiedelem, a primitív szemlélet a bal kéz sutaságában valami természetfeletti rosszat sejt, mert nem tudja ennek a jelenségnek az okát megadni: a jobb kezünk csak azért ügyesebb, mert a testünk jobb felének izomzatát mozgató bal agyféltekének vezető szerepe van a csupán a balkezeseknél kifejtettebb jobb agyféltekével szemben. Ezt a „titokzatos rossz” jelleget aztán átvitték a bal lábra is.

A rejtvény megfejtése a 47. oldalról

$$3 \times X + X = 90$$

$$3 \times 22,5 + 22,5 = 90$$

Vagyis Naszreddin hodza 22 és fél éves.

Képzeld el!

India az erőspaprika-világbajnok

Nem csupán a távolságot vagy a sebésséget lehet mérni, hanem – ki gondoltam volna – a paprika erősségét is. Wilbur Scoville, német tudós alkotta meg a pontos méréseken alapuló paprikaerősskálát. Most Indiáé lett a világbajnoki cím erőspaprikából. Négy indiai tudós felfedezte, hogy az ország észak-keleti felén termesztett paprikafajta még a mexikói csilipaprikánál is jóval erősebb. Az indiai tezpur 855 ezer scoville erejű, míg a mexikói csili csak 557 ezer scovilles.

T. M.

Tanulótárs

Készíts tanulótársat magadnak erre a félévre. Régi tollaslabda- vagy teniszütőből, s ha ez nincs, karton- vagy műanyag korongból. Haja fonál, szeme, szája textil- vagy bőrdarabka. Hajpánt, sapka vagy kendő díszítheti. Adj neki nevet is!

(Napsugár)

Különleges meghívók

Különleges meghívókkal értesítheted barátaidat szülinapod megünnepléséről. A képen két ötletet látsz: egy bohócféjet és egy macifejet ábrázolót. Természetesen a többi neked magadnak kell kitalálni: minden vendégnek másilyent. Az lesz bennük a legérdekesebb, ha picit gondolkodás után döntöd el, kinek milyen meghívó illik. A bohóc annak, aki a legtöbbet nevet és viccelődik, nyusziféjjel hívd meg a legfőlébb barátodat, és így tovább. A meghívókártyák elkészítéséhez színes papír és ragasztó vagy fehér papír és vízfesték szükséges. A meghívókat legjobb egyszerű borítékban átadni, akkor még inkább kifejezésre jut a kobakok szellemessége.

Tudtad?

Van-e kolbászfa?

Igen van. Afrika őserdeiben él. Igen nagy termető, a termése 50–80 cm, hosszú kolbászhoz hasonlít, ezért nevezik kolbászfának.

Mik a galériaerdők?

A szavannák folyóinak partján található keskeny erdőszegélyeket nevezik galériaerdőknek.

Miből készül a természetes fészke?

Megrágott földből vagy fából.

A természetgyógyák nyálával összekevert és megemésztett anyag a levegőn megszilárdul, s olyan keménnyé válik, hogy csak baltával lehet szétverni.

Régen az elhagyott természetbolyokat rézolvastó kemencéknek használták.

Mennyi levegő szükséges a lónak?

A ló pihenőben percenként 40–50 litert szív be, illetve fúj ki, munka közben viszont 300–400 litert.

Sok-e az édesvíz a Földön?

Nem, mert csupán az össz vízmennyiség 2 százaléka az édesvíz (98 százalék tengervíz).

Ennek az édesvíznek is 96 százaléka jéggé van fagyva a sarkokon és csupán 4 százaléka a folyók, tavak vize, a talajvíz és a légkörben lévő víz.

Tehát nagyon meg kell, hogy becsüljük édesvízeinket, mert mint fentebb kiderült, nagyon kevés van belőlük.

Sz-f

Téli sport

Kézikönyv kezdőknek

A llok fenn a hegyen. Csend van és fehérség, csak a szívem dobogását hallom a halántékomon. Lent, ahol a fenyvesek zöldellnek és a sziklák feketednek, igen, ott lent, a nehéz terep mögött van a célo, ahová le kell suhannom.

Menedékesen lefelé fordulok. A sídeszkákat egymás mellé fektettem, hadd legyen elegáns az utam. Aki valamikor utánam jön, lássa, hogy nem egy kontár, hanem egy képzett tudós utazott itt lefelé. Aj, anyuskám, mi lesz itt!

Gyönyörű lesz.

A két karikás bottal eltaszítom magamat. Csúszom lefelé. A két botot felkapom a levegőbe, hogy meg ne akasszanak utamban. A hó halkán, vékonyan nyikorog a sí talpa alatt, már gyorsan haladok, a testem súlytalanabb, mint szeretném, a derekamnak az az érzése, hogy egypár centiméterrel hátrább van, mint a két lábam. S a mellem még hátrább. Mi az, kérem, ez az iram mindig gyorsabb lesz? Fékezni kellene. Hogy is mondták a mestereim?

– Sarkot szét, csúcsot össze!

Röpültömbben megpróbálom a két deszkát hátul szétfeszíteni. Ejnye, mért nem megy? Mért nem akarja ez a sí azt csinálni, amit én akarok? Hiszen jól akarok! Senkinek se lenne kára belőle. Csak a sebesség csökkenne egy kevéssel. Pardon, hiszen így nem tudok lélegzetet venni. Hap, hap, nem elég nagy a szám, nem megy elég levegő bele. És a lábak vékonyak ehhez a nagy sebességhez! Fékezni kell, okvetlenül fékezni kell, mert különben itt nevezetes bajok lesznek.

– Sarkat össze! Csúcsot szét!

A lábszár, mintha ólomból volna, súlyosan fekszik a sítalpon, de nem tudja fordítani, a hó felporzik a sí orránál, de az iram most még iramabb, mint az előbb. A sapkám lesodródik. Fel kellene venni. Ó, hol van már a sapkám! Egy kilométer távolság lehet

köztem és közte. Isten ments, hogy hátránézzek: akkor biztosan felborulnék, ezzel az expresszvonal sebességgel csak töredékek maradnának belőlem. Repülök. Repülök. A sebesség, mint a szél, amit rohantommal magam ellen szegek, hátradönt, eltörök a derekam. Kicsit kurtábbra fogom magamat, guggolásfélét próbálok. De ki látott már guggoló expresszvonalat?

Itt egy kis borókabokor előttem száz méterre. Ki kellene kerülni. Van elég időm. Ah, már nincs időm. Már rámentem, keresztülsejttem, hagyta magát, de nem fékezett meg a kis gonosz. Jobban tette volna. Most még legalább három kilométer lejtőm van. Csak nem igaz, hogy ez a gyorsaság még fokozódhatik?

De igaz.

Szédülök.

Kilépek, lemondok, abbahagyom! De hogyan kellene? Ezek az ördög paripái, ezek a nyavalyás síkos deszkák nem engedik, ezek elhatározták, hogy legyőzik a berlin-zosseni villámvonatot, mellyel a németek a háború előtt kísérleteztek, s amely már kétszázötz kilométeres gyorsaságot ért el óránként. Értsd meg, sítalp, hogy én nem akarok rekordot! Állj meg! Megállj!

Repülök.

Hóbuckákon átugrik a sí, s mert én is rajta vagyok: zökkenek, zöttyenek, de nincs erőm megrémülni, nincs időm kétségbeesni, itt az erdő, mindjárt benne leszek, ezzel a tébolyodott sebességgel le fogom fű-

részelni az erdőt, vagy az erdő engem, fákat fogok kiszaggatni, hamuvá fogok mállani.

Benn vagyok. Túlevelű ágak az arcomba csapnak, az arcomba szúrnak, lekarmolják a fületem. Fogjatok meg, ágak, fogjatok meg! A fák úgy siklanak mellettem, mintha egy megőrült kulisszát húznának el szemeim előtt, s még egyiknek se vágódtam neki, még eltűrök, hogy itt viharozzak.

Ott! Ott! Egy gyökér, keresztbe! Az kivégez. Ki!

A sí már bele is akadt. Az egyik. A másik röpülne előre. De én már nem röpülök. A két láb széjjelfut. Az ember zuhan. A fej elöl, a többi összeviszsa, kit merre visz a centrifugális erő. A centrum én vagyok, engem fúgnak a végtagok.

Egy fatörzs mellett el, egy szikla jön, az alá be!

Átütök egy másfél méteres hóréteget. Né! – milyen könnyen beszakad. Most már értem a negyvenkettőt. Az akkora, mint én vagyok, és az hullik ilyen gyorsasággal. Vajon fel fogok-e robbanni?

Nem, csak odavágódtam, másfél méterrel a hó alatt, a szikla aljához. Végem.

Vége.

Mégse. A szikla mohos, síelő katonák egy óra múlva kiszednek a mohából, és elasztikus gumipólyába tesznek.

Ó, a téli sport! Hogy megifjított: gyermek lettem, pólyában vagyok.

Gábor Andor

Kapócs Tibor illusztrációja

Szópárbaj

Naszreddin hodzsza gondolataiba merülten haladt el a régi Divanbegi Egyetem mellett, majd Buhara legszebb terére, a Ljabi-hauzra ért, és hirtelen megtorpant. A csodálkozás-tól elkerekedett szemmel meredt a forró párát eregető rézszamovárookra, a nyárson sülő báránysaslikra – de senkit sem látott, még a szakácsok is eltűntek. Hová mehettek az emberek? Hiszen a napnak ebben a szakában a város lakói a terebélyes szilfák árnyékában szoktak lakomázni, a legnagyobb buharai vízgyűjtő felől érkező hűvös szellőben.

A bölcs óvatosan tett néhány lépést előre. Gyanakodva pillantott jobbra és balra, hallgatózott.

A másik híres iskola, a Kukeldas falai mögül kiszűrődő zaj vezette nyomra. A mozdulatlanul álló hatalmas tömeg láttán a hodzsza meggyorsította lépteit. Már messziről kiáltotta:

– Mi kötötte le figyelmeteket, barátaim?! A világnak miféle csodája miatt gyűltetek itt össze, megfélemlítve a hűlő ételekről?

Az emberek örömkialításokkal fogadták a hodzsát.

– Indiából érkezett egy vendég. Jól tetted, hogy idejöttél, effendi. Talán neked sikerül válaszolnod a kérdésekre, amelyeket a hindu már egy órája ont magából. Tele van a feje igazi rejtvényekkel, amelyeket nehéz megfejteni.

– Nagyon szeretem a rejtvényeket. Engedjétek be, tiszteletreméltók! Hadd hallgassak meg legalább egyet!

A fején hófehér turbánt viselő fehér szakállú férfi nem csodálkozott, hogy még egy bábáskodó érkezett. A tömeg közepén állva közömbösen pillantott a hodzsára, majd – ahogy előtte másoknak – neki is feladott egy rejtvényt:

– E városban laksz, tehát biztosan tudod, ki hordja Buharában a legnagyobb sapkát?

– Persze hogy tudom. Az, akinek a legnagyobb feje van – felelte a hodzsza nyugodtan.

– No, látom, hogy a fejedet nemcsak sapkahordásra használod – cuppantott elismerése jeléül a hindu. – Hát azt tudod-e, mi hasonlít legjobban egy dinnye feléhez?

– A másik fele – válaszolta a hodzsza, gondolkodás nélkül.

– Tagadhatatlan – bólintott a hindu, és feltette a harmadik kérdést: – Te buharai, tudod-e, mi az, ami gyökerével felfelé nő?

– A fog a felső állkapcsomban – felelte a hodzsza mosolyogva.

A rejtvények meglepő magyarázatai hallatán a tömeg hullámozni kezdett, és örömkialításokat hallatott. A váratlan lármára rémisztő üvöltözéssel reagáltak a közelben álló szamarak. A felriasztott seregélyek kiáltozva és szárnycsattogtatva rebentek fel a vízmedence melletti fákról. Jó ideig nem is lehetett mást hallani, csak az emberek nevetését, a madarak vijjogását és a hosszú fülűek bögését.

Amikor a tömeg végre megnyugodott, a seregélyek pedig ismét az ágakra telepedtek, Naszreddin hodzsza fordult a hinduhoz:

– Azt hiszem, most én következem, tisztelt jövevény. Hallgasd hát a buharai fejtörőt: „Hogy megérjek kilencven évet, e világon még háromszor annyi évet kellene élnem, mint amennyit eddig éltem.”

Gondolkozz, és válaszolj, tisztelt úr, hány éves voltam, amikor e szavakat kimondtam?

A hindu filozófus csodálattal nézett a hodzsára. Nem hitte volna, hogy Buharában ilyen méltó ellenfele akad a szópárbajban. Elismerően bólogatott, majd egy bottal valamilyen fura jeleket kezdett a homokra rajzolni, ezek révén próbálta etalálni a helyes választ a bölcs kérdésére.

Olvasátok el ismét Naszreddin hodzsza szavait, és próbáljátok megoldani a buharai rejtvényt!

Nemere István fordítása

(A megoldást megtaláljátok a Zsibongóban)

RÜGYFAKADÁS

A megértés, a jóság és az emberszeretet iskolája

Negyed nyolc volt. A fülem mellett csörgött a telefon. Nagy, álmos szemekkel lenyomtam a gombot.

– Oké, oké! Mindjárt kelek! – gondoltam magamban.

Kinyitottam a szekrényemet. Mit is húzzak fel? Valami laza cuccot, amiben jól érzem magam, és nem érdekel mások véleménye. Azután megmosdottam, és húztam a kabátomat. Eszti, aki már várt a házuk előtt, hogy együtt menjünk, most csörgetet. Útközben igen sokat beszélgettünk, ami nem sokszor fordul elő.

Beléptünk az iskola ajtaján, ahol a többi diák kiabálva, ordítva beszél a szokott. De most nem így volt. Mindenki szépen, értelmesen kommunikált a másikkal. A cipősládjában egymás mellett sorakoztak a lábbelik, nem voltak szétdobálva. A szegényebb és rosszabbul tanuló diákok is bekapcsolódtak a társaságba, nem voltak kiközösítve.

Órára csengettek.

A tanár órára jövet mosolygott, és mintha elfelejtette volna, hogy ma ellenőrzőt kellene írunk. Minden apró beszélővelünk nevetett. Aztán cukorkával kínált mindannyiunkat. A házi feladatokat kérte. Érdekes. Mindenkiét egyforma figyelemmel olvasta. A gyengébb tanulót is megdicsérte, pedig azelőtt akármikor nézte a munkáját, mintha bele se nézett volna, csak átlapozgatta. A diák úgy volt, „eltárolva” az elméjében, hogy rossz tanuló, sosem csinálja meg a leckét, vagy ha mégis, akkor biztos rossz, esetleg nem teljes. Most meg így volt.

Egész órán szórakoztunk voltunk. Aztán kicsengettek. A szünetben értelmesen beszélt mindenki. Még a másik tagozatba járó diákokkal is megértettük egymást. Ha valaki nem értett egy feladatot, vagy nem tanult, segített neki a többi. Egymás dolgait nem rongáltuk és nem neveltük ki a másikat, ha valami nem volt olyan rajta, mint kellene.

Kezdődött a másik óra, amelyen felelnünk kellett. A felelő diákot figyelmesen hallgatta a tanár. Nem vágott a szavába, megvárta, amíg mindent végigmond, ahogy azt megtanulta. Talán nem elég a tudása az ötöshöz, de pár perc gondolkodás után a tanár pótkérdést tett fel a diáknak. A felelő gondolkodott. Nem volt biztos a válaszában. A tanár magyarázni kezdett neki, hogy mire gondoljon, és abból következtessen. A naplóba ötös került. Ilyen még sosem volt. Ennyit még nem segített senki egy diáknak, hogy ötöst kapjon.

Úgy tűnt, nagy változás történt... De mégsem.

Egyszerre azt éreztem, hogy valaki a vállamnál fogva enyhén lökdös.

– Anita, kelj fel, már fél nyolc elmúlt, elkésel az iskolából! Hallod?

Anya volt. Kiugrottam az ágyból, és gyorsan felöltöztem. Siettem, mert már várt az iskolatársnóm, mint mindig.

Az iskolába érve nagy hangzavar fogadott bennünket. Már megszoktuk. A cipők össze-vissza szétdobálva hevertek az előcsarnokban. A „nagyobbak” focilabdának használják az alacsonyabb rangú, kevesebbet tudó gyerekek lábbelijeit. A különböző tagozatba járók szidják egymást, csak hogy nem ugranak össze.

Aztán csengetnek, és a diáksereg tolongva rohan az osztályba, nem gondolva arra, hogy talán megbántott valakit, aki most szenved, s az egész napját elrontotta.

Mindennap megismétlődik ez: belépünk az iskola kapuján, abba az épületbe, ahonnan gyakran hiányzik a jóindulat, tiszteletudás és emberszeretet.

Ristić Anita, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Szeretem a birsalmát

Nagymamánál három birsalmafa van a kertben. Ez a három fa a kert díszé. Az idén különösen, mert telis-tele volt gyümölcscsel, némelyik birsalma másfél kilogrammos volt.

A birsalmából sok mindent lehet készíteni: kompót, birsalmasajtot, lekvárt, szörpöt. Az én kedvencem a kompót, mert kellemes ízű és finom puha. A levét pedig mint szörpöt, meg lehet inni. Anyukám kiválogatta a legszebb és legízesebb birsalmákat, és a konyhaszekrényre rakta. Így is eláll egy jó ideig, és díszé is a konyhaszekrénynek. A lekvár azért finom, mert különleges íze van, és fánkra nagyon jó. Mivel az idén ilyen sok termett, ezért én is segítettem a szüretelésben. Apukám pálinkát is főzött belőle. A birsalmában sok a különböző vitamin, ezért mindenkinek ajánlom a fogyasztását.

Remélem, minden évben ilyen termés lesz, mint az idén, hogy télire sok mindent tudjunk belőle készíteni.

Kőszegi Igor, 6. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Ügyvéd leszek

Ha nagy leszek, ügyvéd leszek,

Mert így sokat kereshetek.

A tanulás nem gond nekem,

Csak használnom kell az eszem.

Remélem, ha nagy leszek,

Tehetséges ügyvéd leszek.

Szebenyi Árpád, 8. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Hetedikes lettem

Íme, megint ugrottam egy osztályt felfelé. Őszintén szólva, nem szívesen.

Megint bővült a tantárgyak száma.

Csatlakozott a kémia, és a rég várt informatika. Véleményem szerint ebben a tanévben szigorúbbak lettek a tanárok, mivel hogy felelünk, kamaszodunk, és elhanyagoljuk a tanulást. Egy héten csak egyszer van hat óránk, és minden nap felelünk vagy ellenőrzőt írunk két tantárgyból. Tavaly ez egyáltalán nem így volt. Mivel nincs időm a füzet előtt órák hosszat ülni, néhány tantárgyból leromlottak a jegyeim, mint például biológiából, műszakiból és földrajzból. Talán csak kitartás kérdése. Én eddig szerettem iskolába járni. Ez ebben a tanévben megváltozott. Már hétfőn várom a szombatot. Egyébként intöm még nincs, de szerintem ennek az esélye egyre inkább növekszik. Természetesen nem fogom hagyni magam, és igyekszem tanulni. Jövőre, nyolcadik osztályban remélem, jobban fogok teljesíteni. És ezt nemcsak magamnak, hanem az egész osztálynak kívánom, mivel az idén nem vagyunk csúcsformában. Sőt, intőkből is van egy pár.

Remélem, általános után is megállom és meg is találok a helyem.

Buják Anett, 7. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

A kis herceg. Kormos Róbert törökbecsei tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

„Némán lapítok hajam alatt, / amikor felszólítanak”

Az igazat megvallva, velem még nem fordult elő az, hogy lapítsak órán.

Vagy mégis? Egyszer talán igen, de akkor sem lapítottam, hanem magabiztosan viselkedtem, mintha biztos lennék a dolgomban. Ez fizikaórán történt. Mikor kimondta a tanár a nevemet, hevesebben kezdett verni a szívem, a fejemben viszont hatalmas nyomást éreztem. A lábaim nem akartak kivinni a tanári asztalhoz, mintha begörccsöltek volna. A tanár úr még egyszer szólított, és hozzátette, hogy igyekezzem. Mély lélegzetet vettem, és kimentem. Persze pont azt a kérdést sikerült feltennie, amire nem tudtam a választ! Valamit elkezdtem mondani, utána pedig a teljes leblokkolás következett. Azért próbáltam magabiztosnak tűnni, és folytattam, ahogy tudtam. Égett az arcom, levegőt is alig kaptam. Tipikus pánik jelei kezdtek mutatkozni rajtam. Ismét belekezdtem. Mire a tanár megkérdezte:

– Milyen okból kifolyólag nem készültél?

Abban a szörnyű pillanatban nem jutott más az eszembe, csak az, hogy:

– Nem tartózkodtam otthon, és vendégségbe csak nem vihettem magammal a tanulmányomat.

– Menj a helyedre! – mondta mogorván, és még hozzátette, ő már nem hiszi, hogy ebből az anyagból pozitív ellenőrzőt tudok majd írni.

Mérgesen mentem a helyemre. Azután ráhajtottam a tanulásra, és az ellenőrzőm négyes lett. A tanár csodálkozva nézett rám az ellenőrző kiosztásakor. Én büszke voltam magamra, hogy sikerült!

Azóta rendszeresen készülök, és sohasem „lapítok hajam alatt, amikor felszólítanak”.

Túru Gyöngyi, 8. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Száz év múlva

Hú, a mindenit! Milyen lehet a világ száz év múlva? Hogyan élnek hétköznapjaikat az emberek? Utazzunk hát egy kicsit a jövőbe!

A szobámban alszom a digitális ágyamon. Reggel hat óra húsz perc, és magamtól ébredek, mégpedig másodpercre pontosan. Az ágyam megveti saját magát. Bemegyek a fürdőszobába, ahol a kisrobot jó reggelt kíván nekem, majd megindul a víz, hogy mosdhatssak. A kisrobot megmossa a fogamat, megfésül. Eközben még mosolyog is rám, hogy szép napom legyen. A konyhába érve már gőzölög a reggelim, melyet a robotgép fél hétre készített el. Amíg falatozom, megérkezik a testvérem, és ha én nem akarom, az ajtó nem nyílik. A szobámban a robot segít felöltözni, hónom alá vágom a laptopom, és a fénymeghajtású kétszemélyes autóm az iskolába visz. A bejáratú ajtón lévő nyíláson áthúzó az azonosító kártyám, és így bemegetek. A tanterem gyönyörű, az osztálytársaim előtt a padon füzet és könyv helyett laptop van. Sokkal könnyebb, mint az iskolatáska. A tanár elmondja a leckét, a gépünk felveszi, mi otthon pedig csak meghallgatjuk. Szünetekben nem rohangálunk, hanem videojátékozunk. Vége a tanításnak, beülök az autómba, mely gyorsan hazaszállít. A szüleim odahaza vannak, mert így végzik a munkájukat. Tanulni nem kell, minden a laptopon van. Így esténként együtt a család, és nem kergetnek tanulni.

Én szépnak látom a jövőt, jó lenne igazából átélni. Mindenesetre ilyent kívánok az utódaimnak.

Szőnyi Csongor, 7. osztály
Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

Juhász Gyula: Milyen volt... Gellér Eszter dorozslói tanuló versillusztrációja

Az első hó

*Hol a tél? Itt a tél,
megérkezett már.
Hullanak a hópelyhek,
minden fehér, hókabát.*

*Lehullott az első hó,
Jaj, de jó, jaj, de jó!
Gyerekszívaj hallatszik
kűnn, mindenhol.*

*Reggel, mikor felébrednek,
síkoltozva örvendeznek.
Hóembert készítenek,
hógolyóznak, csúszkálnak.*

Remete Dorottya, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Ha én tanár lennék

Ha én tanár lennék, akkor a felsősöket tanítanám. Mindenféle tanár helyét kipróbálnám.

Először is tornatanár lennék, mert szerintem könnyű tantárgy, szeretem, és nem kell ellenőrzőt javítanom. Az órán csak röplabdáznánk és kiütöcskésznénk. Ha azonban választhatnék, akkor a biológiába is belekóstolnék. Ezt a tantárgyat is kedvelem az állatok miatt. Ha én ezt tanítanám, legfőképpen az emlősökről beszélnek. Az őskor, a dinoszauruszok kora is érdekel, ezért lehet, hogy még történelemtanárnak is fölcspánc. Legfőképpen Mátyás királyról, a törökökről és az őseimbekről tartanék előadást. Ezek tetejébe az igazgatói széket sem hagynám ki, ahol én csak a gyerekeket pártolnám, és megmondanám az oktatási miniszternek, hogy az órák harminc percesek legyenek, szombaton és vasárnap kelljen jönni, a hét többi napja lenne a szünet. Az is biztos, hogy a táblákat is lecseréltetném, hogy a tanárok ne nyafogjanak, mert csúnyán van letörölve. Én az ellenőrzőket és a nagydolikat betiltanám.

Szerintem, ha én tanár lennék, káosz lenne az iskolában.

Dér Alekszandra, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Nyolc éve ebben az iskolában

Büszkén vártam az első napot, mikor iskolába indultam. Mint minden gyerek, én is úgy gondoltam, hogy ez az a nap, mikor belépek a nagyok világába.

Bátorságom megingott, mikor pajtásaimmal együtt bevonultunk az előcsarnokba. Ijesztőnek tűntek a nagy termek, a gyerekek, az iskolapadok és könyvek sokasága. Egy kedves tanító néni szólított bennünket név szerint, maga köré gyűjtve egy osztálylányi kis nebulót. Bor Klára tanító néni volt az, aki négy éven át nagy türelemmel és sok szorgalommal tanított és nevelt minket. Arra tanított bennünket, hogy minden nehézség legyőzhető, csak akarni kell. Elsajátítottuk az írás, olvasás szépségét, és belénk nevelte a tudás, a jószág, a szeretet és a becsületesség értékét. A számok és a betűk világába mélyedve gyorsan teltek, múltak az évek. A kis tanulókból nagyok lettek. Már nem az a gond, hogy nagy az asztal, nagy a szék, hanem, hogy lábunk kinyújtva a másik pad alá ér. Ennyi év múltán az iskola lett a második otthonunk, ahol mint egy család, napról napra együtt dolgozunk. Az anyáskodó tanító néni egy komoly osztályfőnök, Székely Zoltán váltotta fel. Neki jutott az a feladat, hogy összehangolja a felelőtlen kamaszok tanulását és csínytevéseit az osztályban. Nem volt könnyű megszokni az óránként változó tanárok elvárásait. Mindegyik a maga módján törekszik hajlítani bennünket, és tanulásra ösztönözi. Most még sokszor ellenkezünk velük, de ott valahol legbelül tudjuk, hogy még egyszer hálásak leszünk nekik. A nyolc év alatt megszerettem ezt az iskolát. Lehet még szebb és jobb iskola is az életemben, de igazán ez az enyém, ahova majd mindig visszavágyok.

Az itt eltöltött évek emlékei és a szerzett tudás jó alapja annak, hogy életem tudásfája egyszer gyümölcsöző legyen.

Kovács Kálmán, 8. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

RÜGYFAKADÁS

A cukrászda

Tegnap a Kriska család cukrászműhelyébe látogattunk el.

A tanító néni, az osztálytársaim és én is ott voltam. Mire odaértünk, jól kifulladtunk és leizzadtunk. Kriska Ferenc bácsi már várt minket. Először a hűtőházakat mutatta meg az udvarban. Később a raktár következett, ami tele volt nyersanyagokkal: cukorral, liszttel, egyéb porokkal. Ezután az öltözőbe vezettek minket, ahol Ferenc bácsi elmagyarázta, miért fontos a fehér ruha a szakácsoknak. Utána következett az a szoba, ahol a tésztavagót és a kemencét láthattuk, amelyet még ki is nyitott, hogy jobban megnézhessük. A következő szoba már maga a cukrászda volt. Ott megkínáltak minket aprósüteményekkel. Később elmentünk a központi Kriska cukrászdába, ahol mindenki kapott egy szelet „svarcvaldot”. Jóllaktunk, és nagyon jól éreztük magunkat.

Ez az élmény felejthetetlen számomra.

Biacsi Zoltán, 4. osztály
November 11. iskola, Zenta

A páva

A nyáron ellátogattunk anyuval és apuval az állatkertbe. A rekkenő hőségben minden állat a hűvösben heverészett. Ám a páva kinn a tűző napon udvarolt a nőstény pávának. A hím szétártá kékeszöld, legyező alakú farktollait. Pompás tollruháját kényesen megrezegtette. Termete karcús, járása kecses. Fejét mint egy király, büszkén, méltóságteljesen tartja. Ennek a madárnak a szépsége mindig elkápráztat.

Némédi Emese, 3. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Az óra

Nem hiszem, hogy óra nélkül elboldogulnék.

Az óra, amelyik a szobámban van, nagyon szépen ketyeg. Zöldes és barna színű. A mutatója barna. A mutatók ott mozognak egy átlátszó műanyag lap mögött. Több szám található rajta, de sajnos félig lekoptak már, ezért filctollal visszarajzoltam őket. Az órát minden este beállítom, hogy reggelre, ébredéskor ezt mondja:

– Jó reggelt, jó reggelt, kelj fel, mert elkésel a suliból!

Néha azért sajnálom a csörgő, kiabálós órát. Ott áll szegény naphosszat, és arra vár, hogy pihenjen, de sajnos, nem tud, mert ő az embereket szolgálja. Nem állhat meg, amikor elfárad. Ha óra nem lenne a világon, én elvesznék. Elkésnék a suliból, felnőttként a munkából, és nem tudom, hogyan keresnék pénzt a megélhetéshez. Így lenne ez másokkal is, nemcsak velem.

Az órám van minták is. A bal felső sarkát és a jobb alsó sarkát hat csik díszíti. Az elem már nagyon régóta benne van. Sosem panaszkodott az elemre, nem kért, hogy vegyem ki belőle, mert leesik a földre a súlya miatt és összetörhet. Erre nem is merek gondolni.

Ahogy múlik az idő, úgy öregszünk, az óra is meg én is. Remélem, mindig mellettem fog ketyegni.

Molnár Andrea, 5. osztály
Fejős Klára iskola, Nagykikinda

Körhinta. Szabó Lívia szentmihályi tanuló rajza

Kedves Pajtások!

Élvezettel olvastam azt a 161 írást, amelyeket december folyamán küldtetek a Rügyfakadásnak. Hát kell ennél szebb karácsonyi ajándék? Kár, hogy a decemberi és januári kettős számban sem tudom mind megmutatni nektek, de majd a továbbiakban még válogatok közülük. Addig is köszönettel nyugtázom a sok szép írást a következő munkatársaimnak:

Ada: Almádi Krisztina, Balázs Judit, Barna Viktor, Béres Krisztián, Boja Csenge, Borsos Csilla, Csuvik Oszkár, Dávid Flóra, Dóczi Tamara (2 írás), Farkas Réka, Fehér Orsolya, Fekete Edina, Gajdos Dóra, Hodik Rita (2 írás), Hugyik Henrietta, Hugyik Rózsa, Illés Ferenc, Juhász Zsófia, Kaszás Kornél, Kiss István, Koós Zsuzsanna, Könyves Dániel, Kőrösi Balázs, Kőrösi Edvin, Laták Ádám, Laták Krisztina, Maksó Péter, Mészáros Attila (2 írás), Móricz Anett, Nagy Nikolett, Nagypál Emese, Öreg Viktor, Skita Anett, Szeredi Anett, Szollár Krisztofer, Tóth Kata, Ürményi Sára (2 írás), Vajda Emese, Vajda Sára és Vén Edina;

Bácskertes: Molnár Marika;

Bajmok: Cindel Blanka (3 írás), Stefánovity Gabriella (2 írás) és Szabó Tamara (2 írás);

Csantavér: Ali Krisztina, Barna Balázs, Benyák Kornélia, Berényi Szanella, Bozsik Huanita, Budanovics Szintia (2 írás), Dér Iszidóra, Faragó Renáta, Fejes Beáta, Fügedi Klaudia, Gyurita Árpád, Klebecskó Ádám, Kovács Blanka, Kovács Kitti, Lassú Csongor, Majoros Georgina, Nagy Ábel, Németh Boglárka, Pató Andor, Pesti Anita, Popovics Zsaklina, Pusin Igor, Rác Enikő, Rózsa Attila, Szávai Brigitta, Szedlár Ágnes, Toldi Enikő, Toldi Tímea, Tömö Heléna, Tukacs Nikolett, Veréb Anita, Veréb Helga és Vigh Szilveszter;

Doroszló: Bence Izabella, Brindza Beatrix, Csernicsek Edvin, Csernicsek Ervin, Dékány Máté, Kovács Karolina, Kovács Renáta, Novák Arnold, Ristic Anita, Sajti Tamara és Szitás Tamás;

Nagykikinda, Fejős Klára iskola: Bálint László, Fa Mónika, Juszkán Viktor, Molnár Andrea, Molnár Melinda, Nagy Viktória és Pleskó Valentina;

Kisorosz: Martonosi Máté (4 írás) és Paksi Réka;

Kevi: Rác Valentina;

Öbecse, Samu Mihály iskola: Barna Izabella, Cserenyák Anetta, Horváth Sarolta (2 írás), Jablonszki Ágota, Kaszás Adrián és Ördög Emese; **Sever Đurkić iskola:** Nagy-Pál Anita;

Pacsér: Csernók Nikolett, Komenda Tivadar, Nyúl Sára és Ónadi Tamás;

Palics: Borsos Magyar Viktor, Horvát Barbara, Korsós Karolina, Márton Erik, Mezei Edvin, Pásztor Szilárd, Samu Ágnes, Szarvas Balázs, Szarvas Eszter, Szarvas Mátyás és Tyulafity Sztéfán;

Péterréve: Takács Ernő és egy névtelen;

Szabadka, Október 10. iskola: Bacsó Henrietta, Baracskaí Vidor, Dedovity Tomity Dina, László Roland, Némédi Emese (2 írás), Szobonya Tamara és Újvári Vanesa; **Đuro Salaj iskola:** Budincevity Brigitta, Jenei Izabella és Toldi Viktória; **Széchenyi István iskola:** Sőregi Kata;

Törökbecse: Bajgó Róland, Berta Ágota, Gera Csilla, Kis Olivér, Pataki Antónia, Szemi Natali és Szőnyi Csongor;

Zenta, November 11. iskola: Bata Teodóra, Bencsik Viktor, Biacsi Zoltán, Herfert Zsolt, Gavódi Vanda, Lalić Daniel és Varga Attila.

A fentiekhez hasonlókat kívánok a Rügyfakadásnak az új évben is, nektek pedig jó egészséget, sok-sok sikert és örömet.

Tomán Mária

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves lány vagyok. Az utóbbi időben egy nagyon fontos kérdés foglalkoztat, és ezzel kapcsolatosan fordulok hozzád tanácsért. Sajnos, eddig még nem jártam egy fiúval sem. Nemrégiben találkoztam egy nálam 2 évvel idősebb fiúval, és nem tudom, hogyan nyerjem meg. Nagyon kedvesnek látszik, a bolondulásig szép, ráadásul okos is. Az is fontos, hogy nincs barátnője. Hogyan kerülhetnék közelebb hozzá? A másik dolog, ami aggaszt, hogy rosszabbul megy a tanulás, mióta megláttam. Mi tegyek? Várom a válaszod. Segíts!

Egérke”

Válasz:

Kedves Egérke!

Először is tudnod kell, hogy ha eddig még nem volt fiú, nem késtél le semmiről sem. Elég időd lesz, hogy begyakoroljad az ismerkedés fortélyait. Mindennek eljön a maga ideje, semmit sem kell elsietni. Először is, ahhoz, hogy felfigyeljen rád, alkalom kell a találkozáshoz. Ezért, gondold át, hogy melyek azok a helyek, ahol mindketten megfordultok, és a barátnőiddel többször sétáljatok el arra. Közös ismerősökön keresztül próbálj megtudni minél többet róla: mit szeret csinálni, mivel és merre tölti szabad idejét stb. Ha van találkozási lehetőségek, közös ismerősök és közös beszélgetési témák, ha te kedves vagy vele, mosolygós, és persze, ha te is szimpatikus vagy a fiúnak, biztosan sor kerül az ismerkedésre. A közös ismerősökkel, barátokkal eltöltött idő alatt jobban megismerhetitek egymást, és kimutatjátok vonzalmatokat egymás iránt. Semmiképp se legyél túl rámenős! Nehogy épp ezzel fordítsd magad ellen a fiút, akit, több mint valószínű, eddig nem nagyon érdekelték a lányok, inkább a focival, sportolással és a tanulással foglalkozott. Ami a tanulást illeti, az pedig azért nem megy úgy, mint régebben, mert többet álmodozol a fiúról, mint kellene. Biztos vagyok benne, hogy a tanulás, házi feladat írása, ismétlés közben (és helyett) a fiú nevét írogatod minden létező szabad helyre, szíveket, virágokat rajzolgatsz ide is, oda is, mint ahogyan azt a leveleddel is tetted. A nevetek is többször van egymás mellé írva, mint a matekkönyvedben a számok. Mindezt a jó tanulási szokásokkal küszöbölheted ki. Az asztalodról távolíts el minden fölösleges könyvet, füzetet, papírt. Csak azok a dolgok legyenek előtted, amelyeket éppen használsz. Bemelegítésként a számodra könnyebb tantárggyal és leckével kezd a tanulást, és csak azután térj a nehezebbre. Ha azt veszed észre magadon, hogy már megint álmodozol, csinálj egy kis szünetet, mosdjal meg hideg vízzel, igyál egy kis vizet, kapjál be egy falatkát (csak egy falatkát!) a kedvenc csokidból, tornázz egyet (pl. néhány nyújtógyakorlat, guggolás, mély lélegzetvétel a nyitott ablaknál), és már újra frissen, üdén ülhetsz vissza tanulóhelyedhez. Arra is gondolj, hogy a fiú biztosan nem szeretné, ha miatta a rossz jegyek gyűjteményére tennél szert. Hogy a szüleidről ne is szóljunk... És különben is minden az akarat kérdése. Döntsd el, hogy TE milyen tanulmányi eredményt akarsz. Mi pedig majd szorítunk!

„Kedves Bori Mária!

Sokat gondolkodtam azon, hogy írjak-e, és végül megfogalmaztam a leveletem. A problémám a következő: az iskolában már évek óta cikiznek és macerálnak a kinézésem és a jó osztályzataim miatt. Minél idősebbek vagyunk, annál rosszabb a helyzet. Mintha én lennék a csúfolódásuk központja. Nagyon örültem annak, hogy a téli szünet alatt nem kell suliba járni, és nem kell találkozni az osztálytársaimmal. Már arra a gondolatra is, hogy iskolába kell menni, összeszorul a gyomrom. Nincs kivel megbeszélnem a dolgot, a szüleimnek meg szégyellem elmondani, hogyan bánnak velem. Már arra is gondoltam, hogy jó lenne másik iskolába iratkozni, de az a gond, hogy nincs hova, mert nekünk csak egy iskolánk van, a szomszéd faluba pedig komplikált lenne utazgatni. És azt sem szeretném, ha „szegényke” lennék a szemükben. Az is szörnyű számomra, hogy nem barátkozok senkivel sem, bárhova megyek és bárkivel vagyok együtt, azt várom, hogy elkezdjenek provokálni. Nemrégiben észrevettem, hogy már dadogok is. Mit fognak velem csinálni ezért? Az egyedüli jó mindenben, hogy legalább az osztályzataim kitűnőek. Alig várom a középiskolát, hogy ne kelljen ezekkel a szörnyetegekkel járnom iskolába és ne lássam őket többé! Kérem segítsen, mit tegyek, hogy jobbra forduljon a sorsom!?”

S. O. S.”

Válasz:

Kedves S. O. S.!

Ha hiszed, ha nem nagyon sok tini van ugyanilyen vagy hasonló helyzetben, mint te! Sok dolog van, ami miatt cikizik, csúfolják őket. A szemüvegük, a kövérségük, a fogszabályzójuk, öltözködésük, pénzügyi helyzetük stb., stb., stb. Azt viszont tudnod kell, hogy ilyen cikizéssel, mások macerálásával azok foglalkoznak, akik a komplexusaikat, vélt hibáikat, kisebbségi érzésüket úgy gyógyítják, hogy másokat igyekezzenek megalázni, kicsúfolni. Azzal, hogy hallgatsz a dologról, nem fog semmi sem megváltozni. Először is mondd el a szüleidnek, hogy mi történik veled, hogyan érzed magad. Hiszem, hogy támogatni fognak, és melletted állnak mindenben. Az osztályfőnöködnek, az iskola pszichológusának, pedagógusának is mondd el a gondjaidat, mi történik veled az osztályban. Fontos, hogy osztályfőnöki órán ezzel a témával is foglalkozzatok. Biztos vagyok benne, hogy ha terítékre kerül ez a téma, sokan fognak arról beszámolni, hogy velük is hasonló dolgok történnek az osztályban, mint veled. Rájöhetsz, hogy nem vagy egyedül ebben a macerás dologban. És ha már nem vagy egyedül, erősebbek vagytok, könnyebben legyőzhetitek a rátok telepedett erőszakos kisebbséget.

Fedezd fel erősségeid!

1. A barátaid rendszeresen járnak hegyet mászni, és egyszer téged is elhívnak túrázni. Hogy reagálsz?

- a) Nagy kihívás, de miért is ne? (1)
- b) Előbb minden részletről kifaggatom őket, utána döntök. (2)
- c) Nemet mondok, tudom, hogy csak feltartanám őket. (3)

2. Ha tanácsot kérnek tőled...

- a) ...félek, hogy nem tudok megfelelő segítséget nyújtani. (3)
- b) ...örülök a bizalomnak. (2)
- c) ...azonnal van egy okos tippem. (1)

3. Kezdődik a második félév a suliban. Mivel nyugtatod magad az első nap előtt?

- a) Most mindenkinek megmutatom, mire vagyok képes! (1)
- b) A tanárok is csak emberek, mint én. (2)
- c) Semmivel, olyan nap ez, mint a többi.(3)

4. Azokat, akik túl sokat képzelnek magukról...

- a) Eleve ellenszenvesnek találom. (2)
- b) Szerintem nem szabad komolyan venni. (1)
- c) Mindig csodálattal nézem. (3)

5. Anyukád beteg lett, és neked kell megfőzned az ebédet. Mitől félsz a legjobban?

- a) Attól, hogy odaégetem az ételt, és nem váltom be a hozzám fűzött reményeket.(3)
- b) Attól, hogy valami váratlan történik. (1)
- c) Attól, hogy rossz fűszert használok. (2)

6. Megdicsérik a szépen berendezett szobád és az ízléses díszítésed. Mire gondolsz?

- a) Biztos valami hátsó szándékuk van, ezért bókolnak.(3)
- b) Egyáltalán nem találom rendkívülinek azt, amit ők igen.(2)
- c) Jó érzés, hogy észreveszik, ha valamiben jó vagyok.(1)

Néha azért szalasztjuk el a nagy lehetőségeket, mert nem bízunk eléggé önmagunkban. Csak az tudja kihasználni az adódó alkalmakat, aki tisztában van az erősségeivel. Te tudod, miben lehetnél még jobb?

Értékelés

6 és 9 pont között:

Tisztában vagy az erősségeiddel és bízol önmagadban. Az új kihívásokkal magabiztosan megbirkózol, ám rögtönzéseid és hirtelen döntéseid közben hajlamos vagy kicsit túlértékelni a képességeid.

10 és 14 pont között:

Pontosan tudod, miben vagy jó, és felismered a saját határaid is. Ezért képes vagy úgy kihasználni a lehetőségeket, hogy közben nem vállalsz túl sokat.

15 és 18 pont között:

Nem nagyon bízol önmagadban, mert nem tudod igazán, mire elegendőek a képességeid. Próbáld ki magad gyakrabban azokban a helyzetekben, amelyek örömet szereznek neked, így megtapasztalhatod, hogy a tudás sikerre is vezethet.

Valóra válnak az álmaid?

1. Mit gondolsz, milyen esélyeid vannak 2008-ban?

- a) Nagyon sokat várok ettől az évtől. (3)
- b) Fogalmam sincs, majd elvállik. (0)
- c) Remélem, minden olyan jó lesz, mint tavaly. (6)

2. Mennyire vagy kitartó a céljaid elérésében?

- a) Sajnos, pár nap után feladom. (0)
- b) Mindig elérem, amit akarok. (6)
- c) Attól függ, milyen célokról van szó. (3)

3. Rendszeresen elolvasod a horoszkópokat?

- a) Igen, szeretném tudni, mire számíthatok. (0)
- b) Nem érdekelnek. (6)
- c) Néha igen, néha nem. (3)

4. Egy barátodról/barátnődről kiderül, hogy csalódást okozott neked. Van még esélye nálad?

- a) Nem nagyon törődöm vele, mindenki tévedhet. (0)
- b) Kizárt dolog, hogy megbocsássak. (3)
- c) Attól függ, hogy milyen szoros a kapcsolatunk. (6)

5. Fejezd be a következő mondatot: A célok eléréséhez...

- a) ... keményen kell küzdeni. (6)
- b) ... leginkább szerencse kell. (3)
- c) ... megfelelő összeköttetésekkel kell rendelkezni. (0)

6. Ha előre- vagy visszafordíthatnád az idő kerekét, azt kívánnád, hogy...

- a) ... egy évvel idősebb legyél. (6)
- b) ... egy évvel fiatalabb legyél. (0)
- c) ... minden maradjon úgy, ahogy van. (3)

7. Ha rossz a kedved, mi segít rajtad?

- a) Úgy gondolom, hogy egyszerűen át kell vészelnem az ilyen időszakot. (3)
- b) A kedvenc lemezeimet hallgatom. (6)
- c) Elmegyek sétálni, hogy megfelelkezzen a gondjaimról. (0)

8. Bevallottad szerelmedet a nagy Ő-nek, ő azonban nem adott választ az érzelmeidre. Hogyan magyarázod a viselkedését?

- a) Nincs esélyem nála. (6)
- b) Ő sem tudja, mit akar. (3)
- c) Biztosan félénk. (0)

9. Te milyen szerepet töltesz be a baráti körödben?

- a) Visszahúzó, csendes vagyok. (0)
- b) Mindig én gondoskodom a megfelelő hangulatról. (6)
- c) Mindenki minden gondjával hozzám fordul. (3)

10. Hogyan ünnepelted a szilvesztert?

- a) A szüleim ismerőseivel, egy családdal voltunk. (6)
- b) Az osztálytársaimmal voltam. (0)
- c) Otthon voltam a szüleimmel. (3)

Ilyenkor az év kezdetén végiggondoljuk, mit szeretnénk elérni az új évben. Ezek sokszor csak vágyak, álmok, de ha valamit nagyon akarunk, biztosan megvalósul. Különösen, ha meg is teszünk érte mindent. Válaszolj az alábbi kérdésekre őszintén, és a válaszokból majd kiviláglik, hogy valóra válnak-e az álmaid 2008-ban.

Értékelés

0 és 18 pont között

Akár a szerelemtől, akár a tanulástól legyen szó, 2008 a Te éved lesz! A jelek arra utalnak, hogy az idén akár a legtítkosabb vágyaid is valóra válhatnak. Még a nehéz körülmények között is megőrzöd az optimizmusodat, minden téren jelentős sikereket könyvelhetsz el.

19 és 39 pont között

Nagy terveid és titkos vágyaid vannak, többnyire olyan dolgokra vágysz, amelyeknek a megvalósulására biztos az esély, nem rugaszkodsz el a földtől. Tudod, hogy kitartással és némi szerencsével elérheted a céljaidat. Nehéz helyzetekben is megőrzöd a nyugalmadat, és lazán viselkedsz. Ez az év sok kalandot és meglepetést tartogat a számodra.

40 és 60 pont között

A fantáziádban jól kiszínezted a dolgokat, a valóság azonban korántsem olyan rózsás, mint az álmaid. Gyakran kell csalódnod, és nem érted, hogy másoknak miért sikerül minden. Gondolkodj pozitívan, tudatosítsd magadban, hogy mik a jó tulajdonságaid, és ne mindig a rosszakat tartsd szem előtt! Neked ebben az évben jobban meg kell dolgoznod az eredményekért.

Nagy évkezdő iskolai horoszkóp

Kos (III. 21.–IV. 20.)

A Kos erősségei nagyon gyors felfogásában, érdeklődő hajlamában rejlenek. Ha érdekesen tálalják neki a tananyagot, könnyebb lekötni a figyelmét. Akkor tud igazán jól tanulni, ha elég mozgásra nyílik lehetősége, hiszen így növekszik a koncentrációképessége. Kedvenc tantárgya a testnevelés, ahol végre boldogan csinálhatja azt, amihez a legjobban ért. Kedveli a versenyhelyzeteket. Ha van technika- vagy barkácsszakkör, annak biztosan tagja, hiszen nagyon szeret szerelgetni, különböző szerszámokkal dolgozni. A küzdősportok terén végre kipróbálhatja a saját erejét. A Kos gyermek gyorsan tanul ugyan, de gyorsan is felejt. Gyakrabban kell ismételnie a tananyagot. Gondjai lehetnek irodalomórán, hiszen a líra nem a műfaja, nem olvas romantikus költeményeket.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

A Bika erőssége, hogy hosszú időre képes megjegyezni a tananyagot. Ha egyszer megtanult valamit, akkor soha többé nem felejt el. Bár igaz, hogy egy kicsit lassúbb, mint a társai, így több időt kell töltenie tanulással. Kedvenc tantárgya a történelem. A Bika gyermeknek nagyon fontos a tradíció, s kifejezetten érdeklik a régiségek. A kézműves szakkörön pedig végre természetes anyagokból művészi, de mégis praktikus tárgyakat alkothat. A sport tekintetében a természetjárás mindig energiával tölti fel. Ez nemcsak a szellemének, hanem az egészségének is jót tesz. Gondjai lehetnek az informatikával, hiszen ez egyáltalán nem „kézzel fogható” tudomány.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Az Ikrek jegyű gyereket a világon minden érdekli. Ráadásul nagyon sok és sokféle információt képes egyszerre kezelni. Csak arra kell figyelnie, hogy egy dologra is tudjon összpontosítani. Kedvenc tantárgya az informatika. Ez a tudomány szinte végtelen lehetőségeket rejt magában az információcserére. Az Ikrek az újságírószakkörön végre szabadon kinyilváníthatja a véleményét, s ráadásul mindenki rá figyel. Sportága az atlétika, ahol kifejezésre juthat a korlátlan mozgásigénye. Az Ikrek gyengéje, hogy nem mindig tartós a megszerzett tudása, sokszor kell ismételnie a tananyagot. Gondjai lehetnek a történelemmel, hiszen a sok évszám megjegyzéséhez nincsen elég türelme. Tanulás közben úgy érzi, szélmalomharcot folytat.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

A Ráknak gazdag a fantáziavilága, a képzeletének szinte nincsenek határai. A száraz tananyagokat akkor tudja megemésztetni, ha kiszínezi valamilyen kedves kis történettel. Kedvenc tantárgya a történelem. A Rák gyermek nagyon kötődik a múlthoz, s természeténél fogva nagyon érdekli ez a tantárgy. A néptáncszakkörön a kis Rák megtalálhatja azokat az ősi tradíciókat, amelyekkel nagyon könnyen azonosul. A vízi sportok, pedig egyszerűen lenyűgözik, hiszen a lényeg, hogy víz közelében lehessen. Gyöngéje a gyakori álmodozás. Nagy ügyességre van szükség ahhoz, hogy tartósan lekösse a figyelmét. Gondjai lehetnek a matematikával, fantáziátlannak élheti meg. E tantárgyat nem lehet álmodozás közben megtanulni.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Az Oroszlán nagyon aktív, s meglehetősen nagy a szereplési vágya is. Nagyon szereti hallatni a hangját. Emellett szeretne büszke lenni a saját teljesítményére, s néha még dolgozni is hajlandó ezért. Az irodalomórán alkalom nyíthat, hogy verset mondjon vagy drámajátékban szerepeljen. Ezeket az elfoglaltságokat nagyon szereti a kis Oroszlán. Szabad idejében a lehető legjobban a színjátszó szakkörben érzi magát, elbűvölő egyéniség. Igazi színésztehetség. A sport tekintetében a harcművészet, sielés jöhet szóba. A harcművészet akkor igazán érdekes a számára, ha ő lehet a győztes, a sielést pedig lenyűgözően elegánsnak találja. Az Oroszlán gyermek gyengéje, hogy időnként nagyon lustává válik. Ilyenkor szinte lehetetlen rávenni a tanulásra. Gondjai lehetnek a matematikával, hiszen ennél a tantárgynál nincs szükség színészi teljesítményre.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

A Szűz rendkívül pontos és szorgalmas. Energiát fektet a tanulásba, s még azokkal a tantárgyakkal is megbirkózik, amelyekhez nincs akkora tehetsége. Nagyon fontos, hogy az önfeledt játékra is jusson ideje. Kedvenc tantárgya a matematika. Ebben könnyen eligazodik, hiszen itt minden kiszámítható, s ez növeli biztonságérzetét. Az informatikaszakkört nagyon kedvelheti, hiszen lehetőséget nyújt neki, hogy intellektuális képességeit még jobban kibontakoztassa. A sakk briliáns és szórakoztató agytorna a számára, amelyet pusztán élvezetből művel. Egészen magas szinten tudja üzni ezt a kedvtelést. A gyengéje, hogy nem szeret szerepelni. A közös fellépések szorongást okoznak neki. Néha még az is kényelmetlen számára, hogy az osztály előtt beszéljen. Gondjai lehetnek az énekórával, hiszen itt konkrétan meg kellene mutatnia a hangját a többieknek. Ennek még a gondolata is félelem tölti el.

Mit hoz a tanév második fele? Vajon hogy lehet kivédeni a nehézségeket, megoldani a problémás helyzeteket? Évkezdő horoszkópunkból mindez kiderül.

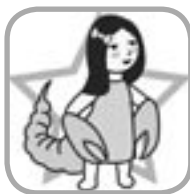
HOROSZKÓP

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

A Mérleg nagyon diplomatikusan viselkedik a közösségben. Ha jó körülmények között tanulhat, akkor sincsen vele gond. Nem érzi jól magát olyan intézményben, ahol sok durvasággal szembesülhet. A kedvenc tantárgya a rajz. A rajzórán maradéktalanul kibontakoztathatja esztétikai érzékét, művészi képességeit. A művészettörténeti szakkör igazán élvezetes lehet számára. Itt elmélyítheti a stílusérzékét is. Sportja a gimnasztika, amely elég könnyed és elegáns ahhoz, hogy a Mérleget lenyűgözze a szépségével. A Mérleg gyermek gyengéje, hogy nem mindig képes arra, hogy nagyobb erőfeszítéseket tegyen a siker érdekében, hanem inkább a stílusával akar eredményeket elérni. Gondjai lehetnek a fizikával, hiszen ezt túl „száraznak” találja ahhoz, hogy igazán lekösse. Nehezen tudja felfedezni benne a szépséget, amit keres.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

A Skorpió erőssége, hogy nagyon kitartó. Ha célokat tűz ki maga elé, akkor azokat minden körülmények között megvalósítja, nagyon céltudatosan viselkedik. Ha van egy kedvenc tantárgya, akkor maximálisan jó akar lenni benne, de ugyanilyen hévvel tud kötődni ahhoz a tanárhoz is, akit nagyon szeret. Kedvenc tantárgyai a biológia és a kémia, hiszen meglehetősen jó képessége van a természettudományokhoz. A barlangászszakkört igazán neki találtál ki, hiszen óriási izgalommal tölti el, ha lemerészkedhet a mélybe. A küzdősportok nemcsak fizikai vonatkozásokban fontosak a kis Skorpiónak, hanem a lelkét is nyugodtabbá, harmonikusabbá teszik. A Skorpió gyermek gyengéje, hogy nagyon szélsőségesen viszonyul a tanuláshoz. Lehetnek időszakok, amikor egyáltalán nem tanul, aztán újra teljes erőbedobással dolgozik. Gondjai lehetnek a rajzórán, hiszen maximalista, s ha éppen nincs nagy tehetsége ehhez a tantárgyhoz, akkor tehetetlennek érzi magát.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

A Nyilas nagyon örül, ha a tudását gyarapíthatja. Az oktatási intézmény, ahol rugalmatlan és merev rendszerek vannak, egy életre elveheti a kedvét a tanulástól. A Nyilas gyermek azonban akkor a legboldogabb, ha nívós tudást szerezhet. A kedvenc tantárgya a földrajz, ugyanis egy óiási utazó veszett el benne. A természetjáró szakkör kiváló szórakozás a Nyilasnak. A túrázás nagyon jót tesz a hangulatának és az egészségének is. Nagyon vonzódik a természethez, és a lovakat is imádja. A legjobb sport számára a lovaglás lehet. A Nyilas gyengéje, hogy az igénytelen iskola, ahol nem gondozzák a tehetségét, letörheti az ambícióit. Gondjai lehetnek a matematikával, hiszen ezt a tantárgyat unalmasnak találhatja.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

A Bak rendkívül kötelességtudó és nagyon komolyan veszi a tanulást. Minden körülmények között tudja a kötelességét, s akkor is teljesíti, ha ez nagyobb nehézségekbe ütközik. Hajlamos arra, hogy óriási terheket vegyen a nyakába. Kedvenc tantárgya a matematika, hiszen itt az eredményeken nincs mit vitatkozni, s ez tetszik neki. Az ásványok rabul ejthetik a Bakot, csak legyen, aki beavatja ebbe a csodálatos világba. Biztatni kell, hogy legyen saját gyűjteménye. A sziklamászás nagy élményt nyújt a Baknak, hiszen minden alkalommal legyőzheti a meredek akadályokat. A Bak gyengéje, hogy túlságosan is komoly. Fontos, hogy legyen olyan önfeledt és örömteli tevékenység, amelyben ki tud kapcsolódni. Gondjai lehetnek az irodalomórán, a romantikus, érzelmekkel teli költészet túlságosan is „bizonytalan” terepnek tűnik a számára.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

A Vízöntő nagyon eredeti módon kezeli a feladatait. Ötletesen old meg mindenféle nehézséget. Emellett minden feladatot egészen új, friss szemmel néz. Rendhagyó módon éri el sikereit, ha nem szorítják merev szabályok közé. A kedvenc tantárgya az informatika, mert megadja neki azt az érzést, hogy szinte korlátlan lehetőségei vannak az információszerezésre. A diákújságíró szakkör keretében nagyon sok ismeretséget köthet, s ez inspirálhatja. A mozgás és a sport tekintetében a balett elegáns és légies, és ez magával ragadja a Vízöntőt. Később a sportrepülés lehet a Vízöntő gyermek igazi szenvedélye. Nagyon nehezen illeszkedik be a merev, szigorú szabályrendszerekbe. Szereti a szabadságot. Gondjai lehetnek az irodalomórán, hiszen itt sok szó esik az érzelmekről is. Ez a Vízöntőt nem nagyon érdekli.

Halak (II. 20.–III. 20.)

A Halak nagyon gazdag érzelmvilággal rendelkezik, többek között kiemelkedő a művészi érzéke. Nem tanácsos nagyon szigorú hangulatban, merev rendszerek között nevelni, ez letöri a művészi ambícióit. Érzékenységet mindig figyelembe kell venni. Kedvenc tantárgyai a rajz, zenei nevelés, ahol kibontakozhat a tehetsége. A fotószakkörön a Halak, megélheti azt a varázslatot, amikor sikerül elkapni és megörökíteni egy érdekes pillanatot. A mozgás tekintetében a vízi sportokban nagyon jól érzi magát, természetes módon vonzódik a vízhez. A Halak gyengéje, hogy nagyon gyakran elkalandozik a figyelme. Kevesebb ideig tud intenzíven koncentrálni. Gondjai lehetnek a matematikával, fizikával, hiszen ezeket a tárgyakat fantáziátlannak érezheti.

Ünnepek után

Végre elmúlt minden ünnep (kivéve persze annak, akinek mostanában lesz a születésnapja), és ilyenkor már rá se tudunk nézni a sok megmaradt finomságra. Anyu persze semmit sem dobott ki, minden maradékot szépen a mélyhűtőbe rakott, de rá se merünk gondolni, mi lesz, ha majd előveszi a csomagokat. Alábbi összeállításunkkal (többek között) e maradékok felhasználásához is megpróbálunk ötletet adni.

Csokoládés kalácsfelfújt

Hozzávalók:

30 dkg szikkadt kalács
3-4 evőkanál csokis magyorkrém (pl. fehér Eurokrém)
4 dl tej
3 dl tejszín
10 dkg cukor
2 tojás
2 tojássárgája
10 dkg tejszoki
3 dkg vaj vagy margarin
puha vaj a sütőtál kikenéséhez

*

A szikkadt kalácsot felszeletem, és minden második szeletet vastagon megkenek magyorkrémmel. Az üresen maradt szeleteket ráillesztem a megkentekre, és az így kapott szendvicseket két centis kockákra vágom. A tejet és tejszínt beleöntöm egy lábosba, és összeemelegítem. Kézi habverővel egy nagy tálban összekeverem a tojásokat és a tojássárgáját a cukorral. A meleg tejet folytonos keverés közben apránként hozzáöntöm a cukros tojáshoz. Beleforgatom a magyorkrémes kalácskockákat, és megvárom, amíg 5–10 perc alatt magukba szívják a tojásos keveréket. Bekapcsolom a sütőt 175 °C-ra, és kivajazok egy 1,5 literes, 30x20 centis sütőtálat. A kivajazott sütőtálba beleteszem a tocsakos kalácskockákat, imitt-amott közéjük dugdosok apróra tört csokidarabokat, majd a tetejére rámorzsolom a vajat. A kalácsfelfujtat beleteszem a meleg sütőbe, és 45 perc alatt megsütöm.

4–6 adag lesz belőle.

Csokoládés minitorták

Hozzávalók:

20 deka étcsokoládé
5 deka puha vaj vagy margarin
10 deka cukor
3 tojás
2 evőkanál liszt
fél sütőpor
vaj és liszt a bögrék előkészítéséhez

*

Bekapcsolom a sütőt 200 °C-ra. A darabokra tört étcsokit gőz fölött megolvasztom, aztán félreteszem. Robotgéppel összekeverem a puha vajat a cukorral, majd egyenként hozzáadom a tojásokat, és a keveréket jól felhabosítom. Az olvadt csokit fakanállal beleforgatom a cukros-vajas tojáshabba. A lisztet összekeverem a sütőporral, és fakanállal óvatosan a csokis masszába keverem. 4 darab hóálló, 2 decis bögrét alaposan kivajazok és kilisztezok. A csokis masszát elosztom a bögrékben, és 13–15 percre beteszem őket a forró sütőbe. Mikor megsültek, kiviszem a sütőből, várok pár percet, majd mindegyik minitortát körbevágom egy késsel, hogy kissé meglazítsam. A bögrékre ráteszek egy-egy kistányért, megfordítom őket, és kipottyantom rájuk a sütiiket.

4 minitorta lesz belőle.

Almás reggeli

Hozzávalók:

1 alma
1,5 dl joghurt
1 deci almalé
fél citrom reszelt héja
1 evőkanálnyi méz
csipetnyi fahéj

*

Először fogok egy szép, megmosott almát, és kisebb kockákra vágom, majd beleszórom a turmixba. Jöhet most a gépbe a joghurt. Aztán egy kis édesítés következik, 1 evőkanálnyi lágy méz. Utána zamatos almalevet öntök a gépbe, aztán beleszelem egy fél citrom illatos héját.

Már csak egy kis fűszerezés van hátra; egy csipetnyi fahéjjal szórom meg a turmixot és már nyomom is a gombot. Kb. fél perc és kész is a mámorító reggeli.

Immunerősítő reggeli

Azokon a reggeleken, amikor úgy érezzük, a legkisebb fuvallat is majd ledönt a lábunkról, szóval amikor nem kifejezetten vagyunk csúcsumformában, jól jön egy kis erősítés. Ez a finom gyömbéres-joghurtos reggeli minden alapvető tápanyagot tartalmaz, amire az erősítéshez szük-

ség van. A multivitaminos gyümölcsle gondoskodik az egész napi vitaminforrásról, a joghurt pedig – természetes baktériumaival – számos alapvető táplálék hasznosulását segíti elő. A citromhéj illóolaja nemcsak finom, hanem a fertőzések leküzdésében is fontos szerepe van, a hasonlóan illatos gyömbér pedig immunerősítő hatású. Újabban a nagyobb bevásárlóközpontok polcain megjelent a friss gyömbér, így érdemes kipróbálni! És hogy valami ropogjon is a fogunk alatt, mindehhez jól passzol egy maréknyi durvára tört mandula.

Hozzávalók:

5 deci multivitaminos gyümölcsle
2 evőkanál méz
2 evőkanál joghurt
1 citrom reszelt héja
egy 5 centis gyömbérdarab lereszelve
1 marék apróra tört mandula

*

Először beleöntjük a gyümölcslevet a turmixba, majd hozzákanalazzuk a mézet és a joghurtot. Beleszéljük a narancs sárga héját, majd ugyanazon a reszelőn át a megpuccolt gyömbérdarabot is. Miután mindezekkel készen vagyunk, nincs más hátra, mint a turmixolás. A kész italt poharakba töltjük, és megszórjuk apróra tört mandulával.

Mega-turmix

Hozzávalók:

2 narancs leve
2 mandarin leve
2 evőkanál joghurt
3 evőkanál méz
1 közepes sárgarépa lereszelve

*

Először kifacsarom a gyümölcsöket, majd megpuccolom és a reszelő nagylyukú oldalán lereszelem a sárgarépát. Ha ez megvan, nincs is egyéb dolgom, mint elővenni a turmixgépet, és beleönteni a sárgarépát meg a gyümölcslevet, hozzá a joghurtot és a mézet, és pár másodperc alatt összeturmixolni az egészet.

Kb. 5 deci lesz belőle, nagyon finom és egészséges.

FŐZŐCSKE

Meggyes reggeli

Hozzávalók:

10 deka fagyos, mélyhűtött meggy
fél tasak vaníliás cukor
2 evőkanál méz
1 deci tej
fél citrom reszelt héja
egy pohár ásványvíz
2 deka mandulabél

*

Először a kicsit még fagyos meggysemeket beleszöröm a turmixgépbe, imádom savanykás ízüket, azért is jók, mert rengeteg C-vitamin van bennük. Utána hozzáöntök egy jó pohár friss tejet, ettől nemcsak finom, hanem például kalciumdús is lesz a reggeli.

Jöhet egy kis kényeztető ízesítés: illatos vaníliaromát kanalazok a turmixba, szerintem remekül passzol a meggy és a vanília íze. Aztán jöhet pár kanálnyi egészséges édesítés: lágy mézet teszek a gépbe, amire egy pohár ásványvizet öntök. Ha ezzel megvagyok, még egy kis plusz illat- és ízfokozásként beleszerkelem egy alaposan megmosott citrom héját, aztán már nyomom is a gombot.

Miután az egészet összeturmixoltam, a fantasztikus színű reggelit egy csinos pohárba töltöm, és megszórom egy kis, előzőleg serpenyőben megpirított mandulamorzsával.

Almás lepény

Hozzávalók:

15 deka liszt
2 deka cukor
15 deka hideg vaj vagy margarin
1 db tojás
1 evőkanálnyi víz
3 nagy alma
1 citrom
10 deka lekvár (ízlés szerint)

*

A tésztája omlós. Egy nagy keverőtálba kimérem a lisztet, hozzáteszem a cukrot, aztán ezt a keveréket beleöntöm a késes betétű robotgépbe és hozzádarabolom a vajat. A gépben addig turmixolom, míg egészen grízszerűvé nem válik, aztán fogom és visszaöntöm a keveréket a tálba.

Jöhet hozzá a tojás és a víz. Ha ezzel megvagyok, gyors mozdulatokkal összegyúrom a tésztát, hurkát formálok belőle és fél órára a hűtőbe teszem pihenni.

Ha letelt a tészta ideje, kiviszem a hűtőből, és miközben várakozik, meghámozom az almákat. Majd felnegyedelem mindegyiket, megfosztom őket a magházuktól, aztán az almanegyedeket fél centis szeletekre vágom. Ahogy haladok az almaszeleteléssel, a már kész gyümölcsdarabokat egy tálba teszem és megcsepegtetem kevés citrom levéllel, hogy ne barnuljanak meg.

Ha már mindegyik alma cikkekre vágva a tálban csücsül, fogom a tésztahurkát és 0,5–1 centis széles karikákra vágom. Előveszem a fodros szélű tortaformát, aztán fogom a tésztakarikákat és szépen egymás mellé helyezek belőlük annyit, amennyi belefér a forma aljába. Miután ezzel megvagyok, a nagyujjam begyével szépen összenyomkodom őket. Addig nyomkodom, míg ki nem töltik rendesen a formát. Fogom a maradék tésztát és szépen a forma szélére nyomkodom azt is. Így a teljes formát befedtük tésztával. Végül egy villával alaposan megszurkálom, hogy sütés közben levegőzzön és ne púposodjon föl.

Fogom az almaszeleteket, és szépen elhelyezem őket a formában, egymás fölé több sorban. Ha ezzel is elkészültem, jöhet a lekvár, melyet egy kenőecset segítségével alaposan elteríték a torta tetejére.

180 fokban sütöm 45 perc alatt készre sütöm az ínycsiklandó almás lepényt.

Amerikai túrótorta

Hozzávalók:

15 deka édes keksz
7,5 deka vaj vagy margarin
60 deka friss tehéntúró (ún. svábtúró)

15 deka porcukor
1 tasak vaníliás cukor
3 tojás
3 tojás sárgája
1 citrom reszelt héja
1 evőkanál porcukor

*

Először a torta alsó, kekszes részét készítem el. Ehhez porrá töröm a kekszet – erre a célra a robotgép késes betéte tökéletesen megfelel. Folyósan puhára olvasztom a vajat, majd egy nagy tálban alaposan összekeverem a kekszmorzsával. Ezután előveszek egy 20 centis tortaformát, és belenyomkodom a masszát, majd beteszem a hűtőbe, hogy egy kicsit megdermedjen. Amíg ez megtörténik, jöhet a krém összeállítása: először kézi robotgéppel habosra keverem a tetemes mennyiségű túrókat a porcukorral és a vaníliás cukorral. Ezután egyenként hozzáadom a három tojást és a tojássárgákat, és ezzel is jól felhabosítom a krémet. Beleszerkelem a citrom héját, majd az egyik citromfél levét is belecsepegtetem. Ha ezzel megvagyok, akkor előveszem a hűtőben várakozó tortaformát, és ráteszem két nagy darab alufóliára, melyekkel aztán alaposan beburkolom a tortakarikát, hogy sütés közben semmi se folyhasson ki belőle. Ezután a túros krémet ráöntöm a kekszes alapra, majd a tortaformát beleteszem egy tepsibe. Jöhet egy kis forró víz: ezzel kell felöntenem a tepsit úgy, hogy a tortaforma fele vízben álljon. Az így elkészített vízfürdőben ugyanis nemcsak sülni, hanem főni is fog majd a torta. Ezután óvatosan beteszem a forró sütőbe, majd 50–60 perc után gőzölögve, illatosan kiviszem onnan. Ilyenkor a közepe még kicsit remegős, de semmi baj, hiszen amíg a vízfürdő teljesen kihűl, a torta is megdermed. Ha ez megtörtént, leszedem róla az alufóliát, és úgy, ahogy van, azaz tortakarikástul beteszem a hűtőbe. Másnap aztán késsel körbevágom, majd leemelem róla a formát, és egy kis porcukorral megszórom az isteni amerikai túrótortát.

S. J.

Ada

A Cseh Károly iskola tanulói is részt vettek a szabadkai Népkönyvtárban megrendezett Himnusz–Szózat szavalóversenyen. Bognár Boglárka nyolcadikos tanuló második helyezést ért el. Könyvet és CD-csomagot kapott jutalmul. – **Juhász Zsófia**

Az iskolában több ünnepi műsort szenteltek a karácsonynak. Ezt megelőzően december 13-án minden tanuló Luca-pogácsát kapott. Két pogácsában rejtettek el pénzt. A szerencsés megtalálók januárban ingyen uzsonnát és egy-egy 30 dekás Milka csokoládét kaptak.

Megszervezték a hagyományos karácsonyi vásárt is, amelyen a tanulók különböző alkotásaikat és süteményeiket árusították. Az 5. c osztályosok december 17-én kedveskedtek karácsonyi műsorral a szülőknek. December 21-én mindkét iskolaépületben a tanárok élvezhették tanítványaik ünnepi műsorát. A félévzáró ünnepséget minden osztály a saját tantermében tartotta meg. – **Boros Noémi, Juhász Zsófia**

Minden évben megszervezik az iskolában a Keressük a legszebb tantermet elnevezésű versenyt. Az első félév eredményeként az első helyen a 8. d osztály, a másodikon az 5. c, a harmadikon pedig a 7. a osztály végzett. A zsűrit két alsó tagozatos tanító néni és két negyedik tanuló képezte. – **Boros Noémi, Kovács Irisz, Kubina Kitti**

Doroszló

A Petőfi Sándor iskola tanulói részt vettek azon a december eleji irodalmi esten, amit a Móricz Zsigmond Kultúregyesületben tartottak meg. Az esten Lennert Tímea verseit hallhatták, amelyeket a csókai és a tornyosi gyerekekből álló Mosoly együttes mutatott be Kónya Sándor gitárkíséretével.

Az iskola tanulói december közepén megnézték a náluk vendégszereplő Szabadkai Népszínház vendégjátékát. A Makrancos Kata című darabot adták elő. Az előadás után a tanulók autogramot kértek a színészekről.

A Szent Imre herceg templomban december 16-án az adai kamarakórus adott hangversenyt.

A doroszlói iskolások advent második vasárnapján a verbászi és az ókéri katolikus templomban karácsonyi műsort adtak elő. Felléptek Ristić Anita, Brindza Beatrix, Szitás Tamás, Csernicsek Ervin, Csernicsek Edvin, Dékány Máté és Novák Arnold. A gyerekeket Varga Jenő atya fogadta és minden szereplőnek ajándékcsomagot készített.

Mit minden évben, most is bejárták Doroszlót a betlehemezők. A csoportot Dékány Máté, Csernicsek Ervin, Csernicsek Edvin, Novák Arnold ötödikes és Szitás Tamás hatodikos tanulók alkották. A betlehemezők felléptek a kultúregyesületben és az éjféli misén is. – **Brindza Beatrix**

Nagykikinda

A Fejős Klára iskola leány kosárlabdacsapata részt vesz a Banini kekszgyár jóvoltából szervezett bajnokságon. A csapatot Cvejic Dijana tanítónő vezeti. Csapatkapitány Danica Piper hatodikos tanuló. Pillanatnyilag az első helyen állnak. Legnehezebb mérkőzésüket a Đura Jakšić iskola csapata ellen vívták. – **Lőrincz Dianna**

Minden év november elején a városi könyvtár pályázatot hirdet fogalmazások írására. Így volt ez az elmúlt évben is. A beküldött

írások közül Molnár Melinda hetedik tanuló verse harmadik lett, Fa Mónika ötödikes tanuló meséje pedig első. Az ünnepélyes díjkiosztáson értékes könyveket kaptak és részt vettek egy író-olvasó találkozón is.

Felejthetetlen élményben volt részünk, amikor megnéztük Szabadkán a budapesti Nagycirkusz előadását. Élveztük a bohócokat, akrobatákat, kutyaidomárokat és azt, hogy az előadás után minden néző Mikulás-csomagot kapott. – **Fa Mónika**

Óbecse

A Samu Mihály iskola nyolcadikosai megtekintették Újvidéken az oktatási kiállítást.

December 6-án Mikulás járt az iskolában. Cukorkát, csokit osztogatott a gyerekeknek.

A sakkcsapat tagjai részt vettek a községi kategóriaversenyen. Legjobbnak bizonyultak: Balzam Henrietta, Balzam Endre, Kopre Goran és Kopre Dragan.

A kitűnő előmenetelő és példás magaviseletű alsós tanulók megnézték a Szabadkán vendégszereplő magyarországi cirkusz előadását.

Az iskola felsősei december 20-án, az alsósok pedig 21-én tartották karácsonyi műsorukat a tornateremben. – **Balzam Henrietta**

Péterréve

November 30-án mutatták be Péterrévén a Legyek ura című előadást, amelyben fellépett iskolánk két tanulója is: Nagy István nyolcadikos és Nagy Zoltán harmadikos. A szindarabot a Forrásszínház és a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete támogatta. A darab arról szól, hogy a civilizációtól messze hogyan lesz az ember az állathoz hasonlóvá. Az előadás mindenkinek tetszett. – **Csasznai Zsófia**

Szentmihály

A Sonja Marinković iskola alsósai december 6-án Újvidéken jártak. Megnézték a Harangjátékokország című színházi előadást. Nagyon jól érezték magukat. – **Sziveri Renáta**

Ebben az iskolában is megszervezték a Mikulás-napot. A tanulók örömmel készültek, hogy meglepjék a fehér szakállú Mikulást. Műsorral köszöntötték, amelyben először az óvodások léptek fel, majd az alsós tanulók mondtak verset, énekeltek és táncoltak. A negyedikesek a betlehemezést adták elő. A műsor szervezését Varga Ildikó, Sulykó Ibolya, Takarics Teréz és Pavlovics Kornélia tanítónők, valamint Varga Mónika nevelő néni szervezte. – **Szücs Szabina**

Sziasztok!

Érthető, hogy az elmúlt év vége felé, illetve a végén történt eseményekkel foglalkoznak a Mizujs oldalakon közölt hírek, tudósítások, hiszen meglehetősen korán volt a 40–41. szám lapzártája. Gondolom azért jó néven veszitek, hogy most mégis sorra kerültek. Híreket, tudósításokat küldtek a következők: Soód Viola, Pásti Dóra, Antalovics Péter (Bácskertes), Brindza Beatrix (Doroszló), Csasznyi Zsófia, Papp Edina, Kormányos Edina (Péterréve), Balzam Henrietta (Óbecse, Samu Mihály iskola), Bata Nathaniel (Óbecse, Zdravko Gložanski iskola), Martonosi Máté (Kisorosz), Bor Emil, Csuvik Viktor, Boros Noémi, Juhász Zsófia, Kovács Irisz, Kubina Kitti, Fehér Orsolya, Hodik Rita, Béres Krisztián (Ada), Lőrincz Dianna, Fa Mónika (Nagykikinda, Fejős Klára iskola), Sziveri Renáta, Szűcs Szabina (Szentmihály).

Legyetek ebben a félévben is szorgalmas munkatársaim! Írjatok! Várom leveleiteket.

Baráti üdvözlettel:

Trityi

Álhírek Bácskertesről

Marcsa néni nagy terve

Katasztrófa történt egy kis faluban, Marcsa néni boltjában. Egy kétszemélyes busz belefutott a kirakatba. Senki sem sérült meg. Marcsa néni ebből a tragédiából hasznot húzott, és a következőket állította boltjáról, idézem: „Mütrágyabolt, ahova még a buszok is betérnek.” Ezt a vendéglátóipari minisztérium nem tartotta helyesnek, ezért Marcsa néni két hónapra Balázs Pali-turnéra ítélték.

Soód Viola, 8. osztály

Embrevő árvácska

Szomorú napra keltek a virágfalvai lakosok. Maris néni sikoltására ébredtek fel. Mikor összerohantak a szomszédaszonyok, rémes látvány tárult a szemük elé: véres szoknyadarab feküdt a virágágyásban. A hatóságok szerint egy árvácska a tettes. Két napja ugyanis láncfűrészsel látták sétálni az utcán. A hatóságok még mindig körözik a szörnyű gyilkosság elkövetőjét, aki valószínűleg az alvilágban jól ismert „gyilkos növényvel” azonos.

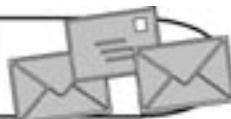
Pásti Dóra, 8. osztály

Bűnöző kandúr

Szemtanúk szerint egy macska kirabolt egy Reiffeisen Bankot. Az eset Magyarország területén történt, ezért a MÁSZ (Magyar Állatok Szövetsége) már intézkedik a tettes kandúr (jobb szemén egy fekete alapon fehér folt) elfogásáról. A szemtanúk hiteles vallomása alapján a macska fehér simaszokot viselt, és egy 9 mm-es gyorstüzelővel terrorizálta a bank személyzetét. Kérjük kedves olvasóinkat, ha találkoznak a gyanúsítottal, azonnal hívják a 0605798432078981028-as számot!

Antalovics Péter, 8. osztály

MIZUJS?

Vetélkedő karácsony előtt

Az óbecsei Zdravko Gložanski iskola 7. a osztályának Kucsera Ella matematikatanárnő az osztályfőnöke. A karácsonyi ünnepek kapcsán játékos vetélkedőt szervezett a felsős tanulók számára. Minden résztvevő 30-30 játékpénzt, úgynevezett tallért kapott, amelyet kamatoztathatott a különböző játékokon: palacktekében, pénzfűjásban, dominódobásban, almahordásban, memóriajátékban stb. A játék szabályosságát Horváth Regina az 5. a-sok, Gergely Ottília a hatodikosok, és Tót Kása Atilla a 8. a-sok osztályfőnöke felügyelte. Az eredmény a következőképpen alakult. Az első helyet Palotás Mihály, a 7. a osztály tanulója érdemelte ki, második lett Kis Krisztián ugyanebből az osztályból, a harmadik pedig Toldi Tamás, a 6. a-ból. A győztesek oklevelet és kitűzőt kaptak.

Bata Nathaniel, 5. osztály
Zdravko Gložanski iskola, Óbecse

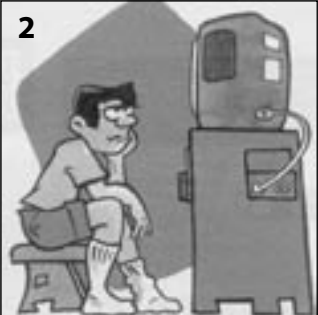
Hosszú, szép hétvége volt

Öt évvel ezelőtt alakult meg Törökbecsén a Kópé gyermekcsoport és a Csicsergő énekcsoport, amelyeknek mi is tagjai vagyunk. Az óbecsei Korcsik Anikó és Cseszák Balázs az oktatóink, akik minden szerdán és pénteken foglalkoznak velünk. Fellépéseken és különféle vetélkedőkön is részt vettünk már, sőt szép eredményeket is elértünk. November 24-én a Ricsaj Népművészeti Találkozó résztvevői voltunk. Erre a találkozóra vendégek is érkeztek Óbecséről, Temerinből, Tordáról, Kishegyesről és testvérvárosunkból, a szlovákiai Párkányból. A felvidéki gyerekeknek szállást kellett biztosítani a hétvégére. A tánccsoport tagjai voltak azok, akiknél megszálltak a vendéggyerekek. Nagy izgalommal vártuk a találkozás pillanatát és az előttünk álló hétvége izalmait. Első este ismerkedtünk, beszélgettünk. Másnap, szombaton voltak a fellépések, egy fél napot betöltő program. Este mindenki úgy szórakozott, ahogy a kedve tartotta. Volt táncház a Susány Ifjúsági Otthonban, de el lehetett tölteni másképpen is a szabadidőt. Aki a táncban, éneken nem lelte örömét, az nézelődhetett a kirakodóvásárban, vagy tanulhatott kosárfonást. A fáradtságos nap után jólesett a pihenés. Vasárnap korán keltünk, mert a vendéggyerekek indultak haza. Reméljük mindenki jól érezte magát ezen a hétvégén, és eljön a következő találkozóra is.

Berta Ágota, Bálint Lívია, 5. osztály
Miloje Čiplic iskola, Törökbecse

Poénvadász

		SZÁJSZÉL	FORDÍTVA SÍKSÁG	MESE-FIGURA FORDÍTVA Ó. R. A.	A FÖLDRE MIKRO ELLENTÉTE	FOLYADÉK JÖVENDŐ-MONDÓ	ÉVA BETŪI FARKAS LÁSZLO	
	1/1		EZ					
	AUSZTRIA	IDŐMÉRŐ			NÉVELŐ	IGAZ FORDÍTVA		
	IPARMŰVÉSZ FORRÓ GŐZT SZÍV BE	NŐI NÉV			BEHOZATAL	URÁN		
1							ÖT	PAD KÖZEPE
		NŐI NÉV	THAI-FÖLD IGEN, ANGOLUL	2/2	...-RE PÁRJA	MISTER		A. R. D.
	1/2	NORD			EGY		FÁZIK	
KARINTHY FRIGYES MŰVE							NEM HIÁNYZIK	HAITI
KIS PATAK		NÉMET NŐI NÉV MESEL			NULLA		TEMPUS	APADNI KEZD
RÉGI VÁLTÓPÉNZ TETŐ-KÉSZÍTŐ					ÉSZAK	2/3	E	BÁCSKAI HELYSÉG
	CS	MESSZIRE	TOMANEK NÁNDOR NEM HISZ MAGÁBAN				EME	OKOS
	450				FEJ NÉLKÜLI RAGADOZÓ MADÁRI			NITROGÉN
MOSZATOK			KORCSOLYÁZÓ MŰSZÓ TANTÁL		TÁRGYRAG			L. O. Ó.
						TERMELŐ-SZÖVET-KEZET ÁTSZERVEZ	A KÉSNEK VAN	
							ASZTÁCIUM	
						SZERETNÉM		
						NEUTRON		
								VÍZIÁLLAT
VÉGTELEN KASZA	2/1	50 ISMERT MONDÁSOK	CÍMER-MADÁR ÉSZAK		ZÉRO	NOTA EGYNEMŪI ZAJOS MUALTOZÁS	EGER ELEJE	HIDROGÉN NAGY CSOMAGOT KESZIT
		SZ	ÉHSÉG		KEN BETŪI		E. A.	
			DÉL	SRÉG			NÉMET FOLYÓ	
VIZINÖVÉNY			OLASZORSZÁG HÁTÓN HORDOTT TARISZNYA	EGYFAJTA ÓRAALKAT-RÉSZEK			KIS AMÁLIA TOMORI PÁL	
NYÍL PÁROSAI ROMBOL (ÉK. H.)		KERESZTŪL		ERŐS ELHATÁ-ROZÁS DARÁL				ALBÁN PÉNZ
		MŪTŐ BETŪI PONT VÉGEI			PORCELÁN-FIGURA		IGEKÖTŐ	
							NYAKBA-VALÓ	
NÉPIES DAL			SUGÁR		I. D. C.		JÖN ELEJE	FORDÍTVA EZ
					KÉN		Z. L.	KUTYÁJA
TÉLI PÁROS BETŪI		LUXEMBURG	EGY, ANGOLUL	MÁRTÁS KIRÁLYI SZÉK			ENNI KEZD	KÁLIUM
							DOKTOR	EEEE
ZÁGRÁB		MÁR NINCS		DEHOGY! NÖVÉNYI ZSIRADÉK				KAS KÖZEPE
		ELHANTOL						
HÉT NAPON MESSZŐLY MIKLÓS REGÉNYE				R. O. L.			FOLYÓ, SZERBŪL TÉLI CSAPADÉK	
				ELÉG BETŪI		MOSZAT		
							500 EGYESŪLT ARAB KÖZ-TÁRSASÁG	
TOLNI KEZD	MALMÓ VÉGE IGEN, SZERBŪL		EGY, SZLOVÉNUL		NŐI NÉV OROSZ FOLYÓ			
			NÉGY					
FÉRFINÉV		49		KIRÁLYI PÁLCA FÉL ÖT!				
		ÉGNI KEZD						
					KATONA			

Anagramma

		CS		
	SZ			

SZARU

SZIKE

KENŐCS

RETESZ

BARÁT

RÁTOL

RÉGEN

PÁLYA

A jobb oldali szavak betűiből képezz új, értelmes szavakat!
Ha jól csinálod, akkor a kiemelt oszlopban a Jó Pajtás egyik rovatának címe alakul ki.

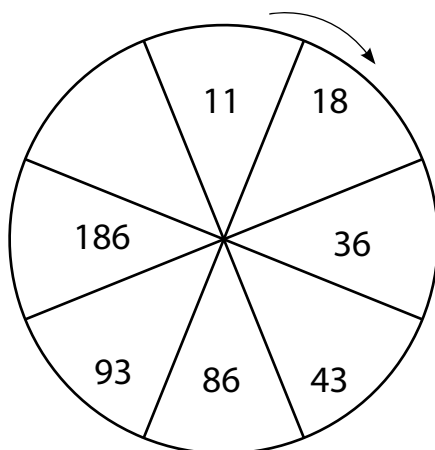
Lóugrásban

M	E	SZ	K	L
E	A	A	M	M
H	O	N	L	É
H	L	A	E	D
T	G	E	SZ	G

– Szomszéd,
hallotta tegnap
a rádióban Schubert
Befejezetlen
szimfóniáját?

A választ megtudod,
ha a lóugrás szabályai
szerint megfejted
a rejtvényt.

Körszámtan

A körcikkekben levő számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, máris beírhatod a hiányzó számot az üres körcikkebe..

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Összetett szavak

Keress olyan szót, amely mind az öt szóval értelmes szót alkot.

_____ jutalom
_____ kiadó
_____ kereskedő
_____ barát
_____ hét

Gyufatalány

Egyetlen gyufaszál áthelyezésével tedd igazá az egyenletet!

A 40–41. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Karácsony este van,
manók és mókusok
csöngettűznek ezüst díóval.

Betűrejtvények

1. karácsony, 2. ajándék, 3. szeretet, 4. ünnep

Ünnepi jókívánság

Áldott karácsonyt, boldog új évet!

Lóugrásban

1. jégvirág, 2. szánkózás, 3. hólavina

Karácsonyi dominós

betlehemezés

Fenyők

erdei, fekete, luc, vörös

Kitöltőcske

Boldog új évet!

Anagramma

mákos guba

A 39. skandináv rejtvény helyes megfejtése

LUCA-NAPI BÚZAÜLTETÉS, LUCA SZÉKE.

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

QUINTIPORT, AKI MEGMENTETTE URA ELETÉT, AGYHOZ KÖTIK EGESZ SEBEL. AZ UDVARI ELŐKELŐSÉGEK SORRA FELKERESIK, MAGA A CSÁSZÁR IS MINDEN NAP MEGLATOGATJA. LEGTOBBET MEGIS TITANILLA IDOZIK NÁLA.

ÚGY HALLOM, MEGINT JON VALAKI! RAGADNAK MAGUKKAL A DÉMONOK!

AZ IFJÚ MAGISTER MEG SOSEM ELT AT ILYEN ÖRÖMTELI NAPOKAT, AZ ELFOGODOTTSA G MEGBEKLYOZZA A NYELVET, CSAK A TEKINTETÉVEL KOVETI A LÁNYT, AKI EGYRE OTT CSACCSOG, NEVETGEL KORULOTTE.

103. KÜLÖNBEN CSAK HADD JÖJJEK!

PEDIG MÁR NEM FEL TŐLE ANNYIRA. HIABA MONDJÁK „VAD” NOBILISSIMÁNAK, RÉG TUDJA, HOGY NEM VAD, CSAK KEDVESEN SZELEBURDI.

104.

JÖJJEK MINÉL TOBBEN! LEGALÁBB NEM SZUR SZEMET, HOGY FOLYTAN ITT LEBZSELEK! UGYE, GRANÁTVIRAG?

A KERESZTÉNYEK ELLEN HOZOTT ELSŐ RENDSZABÁLYOK NEM HOZZAK MEG A VÁRT EREDMÉNYT, S MI TOBB, A NYUGTALANSÁG LASSAN ÁTTERJED A BIRODALOM EGESZ KELETI RÉSZÉRE. EZERT ELRENDELIK AZ ISTENTELÉNEK SZENT IRATAINAK ELKÖZBASÁT, TEMPLOMAIK LEROMBOLÁSÁT, S HOGY A VEZETŐ NÉLKÜL MARADT NYAJ SZETSZELÉDJEK, PASZTORAIK LETARTOZTATÁSÁT.

105.

AZ URALKODÓT ELKEDVETLENITIK AZ ESEMÉNYEK, VÉGÜL UDVARTARTÁSÁVAL ELHAGYJA ANTIOCHIÁT, AZ UTAZÁS ÖRÖMTELI NAPOKAT JELENT A FÁRADT ÖREGEMBERNEK: EGÉSZ NAP FIAN LEGELTETHETI A SZEMET.

106.

SZEGÉNY PRISCA! MEG EGY ÉV, AMIG MEGTUDHATJA, HOGY APOLLINARIS EL, ADDIG CSAK QUINTIPORT ISMERHETI BÉNNÉ, A FELOLVASÓ RABSZOLGÁT.

AZ EGYIPTOMI ALEXANDRIÁBAN AZ IFJÚ MAGISTER IDEJE JÁVA RÉSZÉT A NAGY HIRŰ KÖNYVTÁRBA TÖLTI, OLVAS, DE KÖZBEN EGYRE A NOBILISSIMA JÁR AZ ESZEBEN, MÁR NEM TAGADHATJA MAGA ELŐTT, HOGY SZERETI, AM EZ KINZOAN FÁJDALMAS ERZÉS, MERT HOGY ERZESE VISZONZÁSRA TALALHATNA...? NEM, ODAIG MEG GONDOLATBAN SEM MÉRSEKEDIK.

107.

HOGYAN IS SZERETHETNE ENDEM, A RABSZOLGÁT, CSAK HAT SZERETETRE-MELTOSAG AZ ALAPTERMESZETE S MERT ÖNMAGÁÉRT ILYEN, MINDENKIHEZ SZERETETRE-MELTÓ.

(FOLYTATJUK)

Világirodalom

Két légy sétál Robinson fején. Egyszer csak megszólal az egyik:

– Én most elmegyek. Majd Pénteken találkozunk.

Trükkös néni

Fiatal srác ül a buszon, megszólítja egy nénike:

– Felállna, fiatalember?
– Áááá, ismerem ezt a trükköt! Én felállok, maga meg gyorsan elfoglalja a helyemet.

A párbaj

– Maga utolsó féregnek nevezett engem, és ezért felelni fog! Párbajra hívom ki magát! Nevezze meg a fegyvert!
– Féregirtó.

Megfontolás

Fiú a lánynak:
– Mondd, te miért csak napos időben akarsz velem találkozni?
– Mert csak így lehet felhőtlen a kapcsolatunk!

Biztos, ami biztos

A beteg a műtőasztalon fekszik, előkészítve a műtétre. Felnéz és megkérdezi az orvostól:
– Doktor úr, minek az a gumikesztyű?
– Tudja, hogy ne maradjon ujjlenyomat.

Próba szerencse

– Mondd, komám, nem tudnál kölcsönadni egy ezrest?
– Szívesen, de én sose hordok magamnál pénzt.
– És otthon?
– Köszönöm, otthon mindenki egészséges.

Óvatos duhaj

A skót megszólít egy járókelőt az utcán:
– Ne haragudjon, uram, kérdezhetek valamit?
– Csak tessék.
– Szokott ön inni?
– Soha!
– Akkor fogja meg ezt az üveg whiskyt, amíg megkötöm a cipőfűzőmet!

Tájékoztató

Marcika éppen reggelizik, anyukája pedig a majonézes üvegből próbálja kikaparni a maradékot, amikor cseng a telefon. Az anya megkéri a fiát, hogy vegye fel. A vonal végén az asszony főnöke jelentkezik:
– Csókolom! – üdvözli Marcika. – Most nem tudom adni az anyukámat, mert éppen az üveg fenekére néz.

Verekedés

– Rendőr bácsi, tessék gyorsan jönni! A papa meg a zöldséges már fél órája verekszik.
– Fél órája? És miért csak most szólsz?
– Azért, mert eddig a papa volt fölényben.

Bizalomhiány

A bankigazgatóhoz bemegy a titkárnője:
– Igazgató úr, kérem, vegye tudomásul, hogy felmondok!
– De hát miért, Gizike?
– Mert ön nem bízik bennem.
– Ugyan már, hiszen még a páncélszekrény kulcsát is az asztalon hagytam!
– Igen, de az nem nyitja.

Csínytevés

– Móricka, te etted meg a diót erről a tárlól? – kérdezi a mama.
Móricka csak hallgat.
– Ha őszintén megmondod, kisfiam, megígérem, hogy nem szólok apádnak.
– Igen, én ettem meg.
– És mivel törted föl?
– A papa zsebórájával.

Divatcikk

Vásárló az üzletben:
– Mennyibe kerül ez a nyakkendő?
– Ötezer dinár.
– Micsoda? Annyi pénzért egy pár cipőt is kapok!
– Na igen, de hogy nézne ki egy pár cipővel a nyakában?

Nincs szava

– VIII. Henrik lefejeztette a feleségeit, mondjal erről bővebben – szólítja fel a történelemtanár a diákot.
– Én ezen úgy fel vagyok háborodva, hogy nincs szavam – hangzik a válasz.

– Figyelj papa, mi lenne, ha megvenném tőled a piros Porschét?

– Mondjad gyorsan, drágám, mert le fogok merülni...

Favágóverseny

Favágóversenyt rendeztek Kanadában, és egy cingár figura nyerte meg. A verseny után megrohamozzák a riporterek:

- Hogy tudta megnyerni a versenyt?
- Kérem, én edzettem!
- No és hol edzett?
- A Szaharában.
- De hiszen a Szaharában nincs is fa!
- Ja, már nincs...

Miért nem jó?

- Miért nem jó a mobiltelefont és a pénztárcát egy zsebben tartani?

- ?
- Mert a mobiltelefon eszi a pénzt...

Tényleg keményfejű!

Az apa megkérdi az osztályfőnököt:
- Hogy viselkedik a fiam az iskolában?
- Hogy úgy mondjam, kicsit keményfejű...
- Meghiszem azt - vág közbe az apa.
- Már háromszor leesett a padlásról, és még egyszer sem tört be a feje!

Jó javaslat

- Olyan rossz bizonyítványt hoztál haza, Zolika, hogy hozom a pálcát, és kiporolom a nadrágodat!
- Anyuci! Nem lehetne inkább kiporszívózni?

Jól felelt

Pisti egyórás késéssel ér haza az iskolából.

- Hol maradtál ilyen sokáig? - kérdezi az anyja.
- A tanító bácsi megbüntetett, bezárt az iskolába.
- Biztosan rosszul feleltél!
- Dehogy! Éppen én voltam az, aki tudott felelni a kérdésére.
- És mit kérdezett?
- Hogy ki öntötte bele a szörpöt a lapjába...

Tinta

Hajnali kettőkor verik az öreg székelly ablakát.

- Ki az? - kérdi álmosan.
- Én vagyok az Áron bá, Gergő, a szomszéd legény. Van magának tintája?
- Nincsen fiam - válaszolja az öreg, majd megint elalszik.
- Fél óra múlva megint verik az ablakot.
- Ki az? - hangzik a kérdés megint.
- Én vagyok, Áron bá, a Gergő. Hoztam magának tintát.

Nevetőgörcs

Bandi osztályfőnöke azzal a hírral lép be a tanáriba, hogy a fiút nevetőgörcs fogta el.

- Nem tudom, ne hívjunk orvost? - teszi fel a kérdést.
- Fölösleges - szólal meg a matematika-tanár. - Elég lesz, ha meglátja a felmérője eredményét...

Mégis sós

Pisti és Piri először nyaral a tenger mellett. A kislány a vízbe dugja, majd megnyalja az ujját.

- Jaj, ez nagyon sós! - panaszkodik.
- Akkor tegyünk bele kockacukrot! - javasolja Pisti.

Piri elszalad, kisvártatva visszajön a cukorral, beledobja a vízbe, majd újra megkóstolja.

- Ez most is ugyanolyan sós!
- Hát persze - legyint fölényesen a kislány -, mert nem keverted meg.

Szerencséje volt

A kerékpáros a kanyarban elüt egy gyalogost, s amikor az végre fölemelkedik a földről, a kerékpáros megfeddi:

- Máskor vigyázzon, hogy jár-kel! Ma szerencséje volt!
- Hát azt miből gondolja? - kérdi a gyalogos.
- Onnan, hogy ma szabadnapom van, és kerékpáron közlekedem. Különben kamionnal járok.

Melyik az eleje?

Sétálnak a turisták, és nézegetik a juhászt meg a puliját. Az egyik megkérdezi:

- Hol van ennek a kutyának az eleje?
- Ahol ugat - válaszolja a juhász.

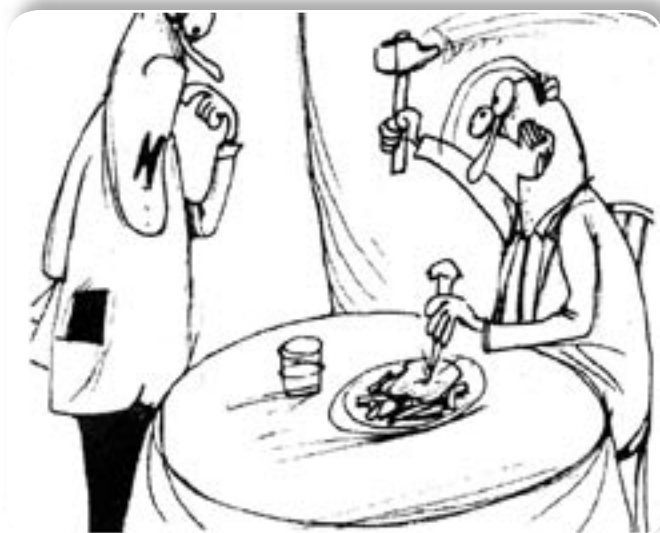
Műbírálat

- Mit mondanak a kiállításodról a kritikusok? - kérdi a festőt a barátja.

- Megoszlanak a vélemények. Van, aki a festéket sajnálja, van, aki a vásznat.

- Nagyszerű, Kovács úr! Végre megtanult fékezni!

- Még most is azt állítja, hogy friss ez a marhasült?

Országos elsősegély- ismereti verseny 2008

Magyarországról kaptuk az alábbi felhívást, melyhez magyarázat is érkezett: egyaránt várják a magyarországi és határon túli csapatok bejelentkezését és részvételét.

Teljes egészében közöljük a felhívást:

Az Országos Mentőszolgálat és a HáziPatika.com Országos Elsősegély-ismereti Versenyt hirdet, bármely hazai és határon túli iskolatípus 10-18 éves tanulói számára.

A versenyt két kategóriában, 5-8. és 9-12. osztályos tanulók részére hirdetik meg. A két kategóriában a versenyfeladatok – ebben a versenyidőben először – részben eltérőek.

A versenyre háromfős csapatok jelentkezését várjuk, egy iskola több csapattal is képviselheti magát, nem feltétel, hogy egy csapatban csak azonos korú diákok versenyezzenek, a csapattagok életkora azonban azonos kategóriába tartozzon. Felkészítő lehet pedagógus, egészségügyi dolgozó, de akár szülő is.

A verseny első három fordulója az interneten keresztül zajlik, főbb témakörök élettan, anatómia, elsősegély-ismeretek, egészségvédelem. A feladatsorok több kérdéstípust tartalmaznak: teszt, ábraelemzés, élettani vizsgálat stb. A feladatlapokat a meghatározott időpontra kell visszaküldeni interneten keresztül.

A versenyfeladatok megoldásához ajánlott irodalomjegyzék a verseny honlapján olvasható.

A döntőre, amely Budapesten kerül megrendezésre, a legjobb szereplő csapatok kapnak meghívást. Egy-egy iskola maximum egy csapatot delegálhat, azonos pontszám esetén az iskola dönti el, melyik csapatát szerepelteti a döntőn.

A kétnapos rendezvényen a situációs feladatok mellett a résztvevők betekintést nyerhetnek a mentőszolgálat munkájába, valamint mentési gyakorlaton vehetnek részt.

Valamennyi döntőbe került csapat tárgyi nyereményt kap!

A legjobb csapatok értékes díjakat vehetnek át, így számítástechnikai és az elsősegélynyújtással kapcsolatos eszközöket, könyveket.

A versenyre nemcsak elsősegélynyújtásban jártas tanulók jelentkezését várjuk, hanem azokat is, akik szeretnék mindezt megtanulni!

Tervezett ütemezés

- * 2008. január 21. I. forduló megjelenése
- * 2008. február 11. I. forduló beküldése
- * 2008. február 18. II. forduló megjelenése
- * 2008. március 10. II. forduló beküldése
- * 2008. március 17. III. forduló megjelenése
- * 2008. április 7. III. forduló beküldése
- * 2008. április 18-19. döntő (tervezett időpont)

Bővebb információ és képek a 2007-es versenyről: <http://www.hazipatika.com/oev>

Kapcsolat: Kapcsolat: Marsi Zoltán • +36 (30) 420 24 22 • zoltan.marsi@hazipatika.com

A verseny főtámogatója a sanofi-aventis és a Celerus Bt.

Jelenet a 2007-es döntőn bemutatott mentési bemutatóról

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
- A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■